

Jednota v Kristu

4/2018

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Stvoření a pád
2. Příčiny nejednoty
3. „Aby všichni byli jedno“
4. Klíč k jednotě
5. Prožívání jednoty v rané církvi
6. Obrazy jednoty
7. Když přijdou konflikty
8. Jednota ve víře
9. Nejpřesvědčivější důkaz
10. Jednota a náprava vztahů
11. Jednota v uctívání
12. Církevní organizace a jednota
13. Konečná obnova jednoty

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Jednota v Kristu

Průvodce studiem Bible

Autor: Denis Fortin

4. čtvrtletí 2018

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: iStock

Grafická úprava a sazba

Vydala Církve adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2018

ISBN 978-80-88026-22-8

ISSN 0409-3208

Úvod

Naše jednota v Kristu

Církev je na zemi Boží rodinou, která spolu slouží, studuje a uctívá Boha. Církev se dívá na Ježíše jako na svého Vykupitele a je povolána nést dobrou zprávu o spasení všem lidem na zemi. Ve věroučných bodech Církve adventistů sedmého dne se mj. říká: „Církev je společenství věřících, kteří vyznávají Ježíše jako Pána a Spasitele. V návaznosti na starozákonní Boží lid jsme povoláni ze světa k společné bohoslužbě, k vzájemnému společenství, k vzdělávání se v Božím slově, k slavení Večeře Páně, k službě lidstvu a k světoširému zvěstování evangelia ...“ (12. věroučný bod – Církev, <http://www.casd.cz/informace-o-cirkvi/veroucne-vyroky>)

Co je ale církev? Jaké je její poslání? Kdo patří k církvi? Odpověď na tyto otázky závisí částečně na tom, jak si definujeme pojem církev.

Církev je zcela určitě místní společenství věřících v Ježíše Krista, kteří následují Pána a kteří se shromažďují, aby ho společně uctivali a sloužili mu. Mohou se setkávat v domácnostech nebo ve větších shromážděních. Někteří si pod pojmem církev představují církevní instituci s jejím názvem, představiteli, věroukou a strukturou. To však určitě není nejlepší definice církve.

V Novém zákoně se o církvi mluví jako o skupině věřících v konkrétní zeměpisné oblasti. Když tedy Pavel oslovuje církev v Galacii, má na mysli mnoho místních sborů ve městech a vesnicích v dané oblasti (Ga 1,2; 1Pt 1,1). Pod pojmem církev si někdy představujeme i skupinu lidí patřících do určité denominace.

Ani jedna z těchto definic však není úplná. Církev tvoří Boží lid na celé zemi. A přestože Kristus má své věrné následovníky v různých denominacích (a mnozí z nich se v době závěrečné krize přidají k Božímu lidu [Z] 18,1–4)), toto čtvrtletí se zaměříme na naši církev – Církev adventistů sedmého dne. Budeme studovat, co pro nás znamená jednota v Kristu.

Věřoučný bod číslo čtrnáct, který se nazývá Jednota Kristova těla, zní: „Církev je jedno tělo s mnoha údy, které Bůh povolává z každého národa, pokolení, jazyku a lidu. V Kristu jsme nové stvoření. Nesmí nás dělit rasové, kulturní, vzdělanostní a národnostní rozdíly nebo rozdíly mezi urozenými a nízkými, bohatými a chudými, mezi mužem a ženou. Všichni jsme si rovni v Kristu, který nás jedním Duchem spojil se sebou a jednoho s druhým; nestranně a bez výhrad si máme navzájem sloužit. Díky zjevení Ježíše Krista v Písmu máme podíl na stejné víře a naději a hlásáme všem jednotné svědectví. Tato jednota má svůj zdroj v jednotě trojjediného Boha, který nás přijal za své děti.“

Cílem našeho společného studia bude porozumět biblickému konceptu křesťanské jednoty pro naši církev, která znovu a znovu zápasí o správné prožívání jednoty v Kristu – a bude tomu tak až do konce času.

V Písmu nacházíme mnoho poučení o tom, jak můžeme prožívat Boží dar jednoty v Kristu. Budeme se snažit pochopit, jak můžeme v církvi zakoušet jednotu a vyjadřovat ji i navenek.

Denis Fortin je profesorem teologie na Teologickém semináři CASD na Andrewsově univerzitě v Berrien Springs. Během práce na semináři zastával mimo jiné funkci vedoucího programu Master of Divinity (1999–2001), proděkana (2000–2004), vedoucího oddělení teologie a křesťanské filozofie (2006) a nakonec děkana (2006–2013). V současnosti se jako profesor věnuje především dějinám teologie se zaměřením na dějiny CASD.

Stvoření a pád

Texty na tento týden

Gn 1,26.27; 1J 4,7.8.16; Gn 3,16–19; Gn 11,1–9; Ga 3,29; Dt 7,6–11

Základní verš

„Vyvedl ho ven a pravil: ‚Pohled na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat.‘ A dodal: ‚Tak tomu bude s tvým potomstvem.‘ Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost.“ (Gn 15,5.6)

Příběh Božího lidu začíná stvořením člověka a jeho tragickým pádem do hříchu. Každá snaha porozumět podstatě jednoty v církvi musí začít pochopením původního Božího záměru při stvoření a potřebou obnovy po pádu člověka.

První kapitoly Bible odhalují Boží záměr, aby lidstvo bylo jednou velkou rodinou. Naneštěstí tuto jednotu záhy ukončila tragédie hříchu. Z hříchu vyrůstají kořeny nejednoty a sporů jako smutné důsledky neposlušnosti. Příznaky tohoto rozdělení můžeme pozorovat u Adama a Evy již v prvním rozhovoru s Bohem poté, co jedli ze zakázaného stromu (Gn 3,12). A tak mezi důležitými cíli, které sleduje plán spasení, je i obnova původní jednoty.

Abraham, otec Božího lidu, se stal klíčovou osobou v Božím plánu spasení. V Písmu je nám představen jako příklad člověka, který byl „ospravedlněn z víry“ (Ř 4,1–5). Jde přesně o ten typ víry, která sjednocuje Boží lid navzájem a také se samotným Hospodinem. Bůh jedná prostřednictvím lidí, aby obnovil jednotu a aby představil svou vůli ztracenému lidstvu.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Láska jako základ jednoty

²⁶I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. (Gn 1,26.27)

⁷Milování, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. ⁸Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. (1J 4,7.8)

Osobní studium

Z příběhu stvoření, jak je zaznamenán v Genesis 1 a 2, vyplývá jasně poselství o harmonii, která panovala na konci stvořitelského týdne. Když Bůh dokončil stvoření světa a lidé dostali za úkol naplnit zemi, zaznívá závěrečné hodnocení, že všechno je „velmi dobré“ (Gn 1,31). Tato slova se nevztahují pouze na estetický rozměr stvoření, ale i na nepřítomnost jakéhokoliv zla, konfliktu či nejednoty. Původní Boží záměr pro stvoření v sobě zahrnoval harmonické soužití a vztah vzájemné závislosti všech forem života. Harmonie, jednota a láska byly Božím ideálem a původním záměrem pro náš svět.

Co říká úvodní text o jedinečnosti stvořeného člověka, jak je to zaznamenáno ve zprávě o stvoření v Genesis 1 a 2?

Genesis kromě jiných charakteristik člověka uvádí, že Bůh stvořil člověka ke svému obrazu. Nic takového není zmíněno v souvislosti s žádným jiným stvořením. Teologové během dějin diskutovali o skutečné podstatě tohoto „obrazu“ a o přirozenosti samotného Boha. Na mnoha místech Písmo vyjadřuje podstatu Boží přirozenosti pojmem láska.

Jak na základě textu 1J 4,7.8.16 rozumíš tomu, jak jsme byli na počátku stvoření? Jaký vliv to mohlo mít na původní jednotu, která ve stvořeném světě panovala?

Bůh je láska. A protože lidé jsou také schopni milovat (a to způsobem, jakým to zbytek pozemského stvoření nedokáže), být stvořen k Božímu obrazu musí zahrnovat schopnost milovat. Láska může existovat pouze ve vztahu k druhým. Ať tedy stvoření k Božímu obrazu znamená cokoli, určitě v sobě zahrnuje i schopnost milovat – a to milovat velmi hluboce.

Aplikace

Pokus se vlastními slovy vyjádřit, jak rozumíš skutečnosti, že Bůh je láska. Podle Jana má být naší odpovědí na Boží lásku to, že „i my se máme navzájem milovat“. Jak se to projevuje ve tvém životě a v životě vašeho společenství?

První následky hříchu

¹⁶Ženě řekl: „Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.“¹⁷Adamovi řekl: „Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení.¹⁸Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny.¹⁹V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gn 3,16–19)

Osobní studium

Následky hříchu byly nedozírné. Neposlušnost Adama a Evy způsobila narušení harmonických vztahů mezi všemi formami života. A co je ještě horší, mezi lidmi se namísto souladu objevily neshody a konflikty, které ovlivňují celé lidstvo až dodnes. Nesoulad můžeme pozorovat hned po pádu Adama a Evy do hříchu, kdy se snažili obvinít z vlastního selhání někoho jiného (Gn 3,12.13). Od té doby se vše už jen zhoršovalo.

Kromě úvodního textu si přečti i verše Gn 4,1–15. Jak jsou v těchto textech popsány následky hříchu a jeho vliv na harmonický svět stvořený Bohem?

Z neposlušnosti Adama a Evy přímo i nepřímo vyplynuly mnohé události a následky, které postupně ovlivnily všechno Boží stvoření. Celá příroda trpí následky hříchu. Hřích výrazně ovlivnil i mezilidské vztahy. Bratři Kain a Ábel, kteří si měli projevat vzájemnou péči, úctu a lásku, se postupně odcizili, protože jeden z nich se rozhodl dát přednost vlastním sobeckým sklonům místo toho, aby celým srdcem následoval Boha a jím stanovený způsob uctívání. Toto odcizení vyvrcholilo násilím a bratrovraždou. Kainovo jednání však bylo namířeno v první řadě proti Bohu a až posléze proti Ábelovi. Zlobil se na Boha (Gn 4,5) a vlastní zloba ho nakonec přivedla k nenávisti vůči Ábelovi. Neposlušnost způsobovala v mezilidských vztazích stále větší rozkol.

„I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovolnost člověka a že každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý.“ (Gn 6,5) Následkem této zkaženosti byla podle Písma potopa, v jejíž vlnách došlo k ohromujícímu zpusťování původního Božího stvoření. Ani to však Boha nevedlo k tomu, aby se lidstva vzdal. Naopak, zachránil Noema a jeho rodinu, se kterými začal znovu.

Bůh dal po potopě Noemovi a jeho potomkům důležité zaslíbení. Duha na obloze jim měla navždy připomínat Boží péči a jistotu Boží milosti a milosrdenství (Gn 9,12–17 a Iz 54,7–10). Bůh uzavřel s Noemem smlouvu a obnovil původní plán, podle kterého mělo lidstvo žít v souladu s ním a s jeho slovem.

Aplikace

Ve kterých oblastech a jakým způsobem vnáší hřích nesoulad? Jaká tvá rozhodnutí mohou vést k obnově souladu mezi tebou a lidmi kolem tebe?

Narůstání nesouladu

¹Celá země byla jednotná v řeči i v činech. ²Když táhli na východ, našli v zemi Šineáru pláň a usadili se tam. ³Tu si řekli vespolek: „Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme.“ Cihly měli místo kamene a asphalt místo hlíny. ⁴Nato řekli: „Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi.“ ⁵I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali. ⁶Hospodin totiž řekl: „Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. ⁷Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli.“ ⁸I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. ⁹Proto se jeho jméno nazývá Bábel (to je Zmatek), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi. (Gn 11,1–9)

Osobní studium

Jak rozumíš příběhu zaznamenanému v úvodních verších? Co bylo příčinou zmatku a rozdělení, ke kterému došlo?

Bible zaznamenává po potopě události spojené s budováním babylonské věže, zmatením jazyků a následným rozptýlením lidí, kteří dosud hovořili jedním jazykem. Pravděpodobně to byla krása a úrodnost země mezi řekami Eufrat a Tigris, co vedlo některé z Noemových potomků k rozhodnutí vybudovat si město a vysokou stavbu v zemi Šineáru, na dnešním území jižního Iráku (Gn 11,2).

Archeologické nálezy ukazují, že území Mezopotámie bylo hustě obydlené již od dávných historických období. Mezi první civilizace v této oblasti patřili Sumešané, jimž se přisuzuje objev klínového písma, které bylo zaznamenáváno na hliněné tabulky. Budovali sofistikované stavby s obloukovou klenbou, využívali rozvinuté formy zemědělství (propracovaný systém zavlažování) a vynalezli mimo jiné vůz s koly a hrncířský kruh. Vykopávky také odhalily mnoho chrámů v podobě věží, které byly zasvěcené různým božstvům.

Potomci Noema, kteří se usadili v zemi Šineáru, brzy zapoměli na Noemova Boha a na jeho zaslíbení, že už nikdy nezničí zemi potopou. Stavba babylonské věže byla jakýmsi pomníkem a oslavou mimořádných schopností a šikovnosti stavitelů, projevem jejich pýchy. Jejich touha po slávě a vážnosti, snaha „učinit si jméno“ (Gn 11,4), byly jedněmi z motivů stavby. „Božím záměrem bylo, aby se jednota mezi lidmi udržovala prostřednictvím pravého náboženství. Když modloslužba a polyteizmus zničily toto vnitřní duchovní pouto, lidé přišli nejen o náboženskou jednotu, ale i o duchovní bratrství. Projekt, jakým byla babylonská věž, který měl vnějšími prostředky zajistit ztracenou vnitřní jednotu, nemohl nikdy uspět.“ (1BC 284.285)

Pád Adama a Evy zničil jednotu lidského pokolení a tím i původní Boží plán. Výsledkem byl zmatek v uctívání, všeobecné rozšíření zla a hříšnosti po celé zemi a nakonec i rozdělení lidstva na mnoho různých kultur, jazyků a národů, které se od té doby neustále dostávají do sporů a je mezi nimi nepřátelství a nenávisť.

Aplikace

Co konkrétně můžeš udělat, abys pomáhal překlenout národnostní, kulturní a jazykové rozdíly, které nás často trápí i v církvi? Jak může vaše sborové společenství přispět k porozumění ve společnosti, zvláště mezi různými skupinami, které vůči sobě chovají nenávisť a nepřátelství?

Abraham – otec Božího lidu

Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,29)

Osobní studium

Tři velká světová monoteistická náboženství – judaismus, křesťanství a islám – vnímají Abrahama jako svého praotce a zakladatele. Křesťané vnímají toto spojení jako duchovní vztah. Když Bůh vyzval Abrahama, aby opustil svou zemi v Mezopotámii, řekl mu: „V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ (Gn 12,3; viz také Gn 18,18; 22,18) Toto požehnání přišlo prostřednictvím Ježíše.

Přečti si texty Žd 11,8–19; Ř 4,1–3 a Ga 3,29. Které klíčové prvky Abrahamovy víry jsou v těchto verších připomenuty? Jak souvisejí s myšlenkou křesťanské jednoty? Jinými slovy, které principy nacházející se v těchto textech nám dnes mohou pomoci pochopit, co tvoří základ a podstatu křesťanské jednoty?

Příběh o Abrahamovi, který je v Bibli představen jako „otec všech věřících“, nám ukazuje některé základní prvky křesťanské jednoty. Zaprvé, Abraham byl poslušný. „Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde.“ (Žd 11,8) Zadruhé, věřil v Boží zaslíbení. „Věřil, a proto žil v zemi zaslíbené jako cizinec, bydlel ve stanech s Izákem a Jákobem, pro které platilo totéž zaslíbení, a upínal naději k městu s pevnými základy, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh.“ (Žd 11,9,10) Zatřetí, Abraham uvěřil, že Bůh mu dá syna a že jednoho dne bude jeho potomstva jako hvězd na obloze. Proto Bůh Abrahama ospravedlnil na základě jeho víry (Ř 4,1–3). Začtvrté, Abraham důvěřoval Božímu plánu spasení. Největší zkouškou Abrahamovy víry byla Boží výzva, aby obětoval svého syna Izáka na vrchu Mórija (Gn 22,1–19; Žd 11,17–19).

Starý zákon popisuje Abrahama jako Božího přítele (2Pa 20,7; Iz 41,8). Jeho život víry, jeho neochvějná poslušnost a důvěra v Boží zaslíbení jsou pro náš křesťanský život příkladem.

Aplikace

Uvažuj o svých slovech a o svém jednání v uplynulých dnech. Co vypovídají tvé činy a slova o tom, jaká je tvoje víra?

Boží vyvolený lid

6Jsi přece svatý lid Hospodina, svého Boha; tebe si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolil ze všech lidských pokolení, která jsou na tváři země, abys byl jeho lidem, zvláštním vlastnictvím. 7Nikoli proto, že byste byli početnější než kterýkoli jiný lid, přilnul k vám Hospodin a vyvolil vás. Vás je přece méně než kteréhokoli lidu. 8Ale protože vás Hospodin miluje a zachovává přísahu, kterou se zavázal vašim otcům, vyvedl vás Hospodin pevnou rukou a vykoupil tě z domu otroctví, z rukou faraóna, krále egyptského. (Dt 7,6–8)

Osobní studium

Povoláním Abrahama za svého služebníka si Bůh vyvolil lid, který ho měl představovat světu. Toto povolání a vyvolení bylo činem Boží lásky a milosti. Boží povolání Izraele bylo základem jeho plánu obnovy celého lidstva, které bylo po pádu do hříchu nejednotné a doslova zpustošené. Studium biblických dějin nám pomáhá odhalit a pochopit Boží jednání směřující k této obnově. Hlavní součástí tohoto plánu byl Izrael – národ smlouvy.

Proč Bůh vyvolil Izrael, aby byl jeho lidem? Co o tom říkají verše v Dt 7,6–11? Proč si Bůh vyvolil právě potomky Abrahama?

V jádru vyvolení Izraele jako Božího lidu stojí Boží láska k lidem. Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem a jeho potomstvem, aby prostřednictvím vyvoleného národa zachoval poznání o sobě samém (tedy o Bohu) a aby přinesl lidstvu vykoupení (Ž 67,3). Vyvolení Izraele je svrchovaným projevem Boží lásky. Potomci Abrahama se neměli čím pyšnit, ničím si Boží lásku nezasloužili (Dt 7,7).

Při vyvolení svého lidu projevuje Bůh velmi neobvyklou záměnu hodnot. Zatímco lidé hledají při volbě vůdců sílu, moudrost a sebevědomí, Bůh si nevybírá silné a vznešené. Přednost dává těm, kteří jsou si vědomi své slabosti, neschopnosti a nicotnosti. To vše proto, aby se před Bohem nikdo nepovyšoval (1K 1,26–31).

Přesto dostali obrovskou přednost. „Bůh si přál, aby svět obdivoval a chválil jeho lid. Izraelité dostali všechny duchovní výsady. Bůh jim neodepřel nic, co by jim pomohlo vytvořit takovou povahu, kterou by představovali jeho samého. Poslušnost Božího zákona by jim přinesla prospěch, jaký by ostatní národy světa pokládaly za zázrak. Bůh jim mohl dát moudrost a zručnost ke každé umělecké práci, přál si být i nadále jejich učitelem. Poslušnost Božích zákonů je měla zušlechtit a povznést. Kdyby ho poslouchali, Bůh by je chránil před nemocemi, které sužovaly ostatní národy, a obdařil by je mimořádnou duševní silou. Měli být po všech stránkách na výši, a tím ukazovat Boží slávu, majestát a moc. Měli se stát královstvím kněží a svatým lidem. Bůh jim dal všechny prostředky, aby se stali nejslavnějším národem na zemi.“ (COL 288; PM 146)

Aplikace

Uvažuj o tom, co Bůh udělal pro izraelský národ a k čemu jej vyvolil. Jaké paralely můžeš najít v tom, co Bůh udělal pro tebe a k čemu povolal tebe. Uvažuj v ještě širším kontextu – co Bůh udělal pro naši církev a jaké poslání jí svěřil?

Podněty k zamyšlení

V knize *Na úsvitu dějin* si přečti kapitoly „Na úsvitu dějin“ a „Abraham“.

Původní Boží záměr při stvoření lidstva dokládá i ustanovení rodiny (Gn 2,21–24) a soboty. Ježíš jasně řekl (Mk 2,27.28), že sobota byla určena všem lidem. Její univerzální platnost je poznat ze zprávy o stvoření. Bůh neoddělil sedmý den až v souvislosti s vyvoláním Izraele za lid smlouvy, ale ještě před objevením se hříchu na zemi. Kdyby sobotu zachovávali všichni lidé, mohla by se stát mocnou sjednocující silou. Sobota jako den Božího odpočinku měla potomkům Adama a Evy připomínat spojení s Bohem i vzájemné spojení mezi lidmi. „Sobota i rodina byly ustanoveny v Edenu a nerozlučně je spojuje Boží záměr. Více než v jakýkoliv jiný den můžeme právě v sobotu žít život podobný životu v ráji. Božím plánem pro členy rodiny bylo, aby prožívali jednotu v práci i ve studiu, v bohoslužbě i v odpočinku. Otec měl být knězem rodiny a společně s matkou měli být učitelé a společníky svých dětí.“ (CG 535)

Otázky k rozhovoru

1. *Jakým způsobem nám záznam stvoření ženy z Adamova boku ukazuje na blízké a důvěrné pouto, které má existovat mezi manželem a manželkou? Proč Bůh v celém Písmu používá obraz vztahu muže a ženy jako příklad blízkosti, kterou chce mít se svým lidem?*
2. *Příběh o babylonské věži ukazuje, že etnické a jazykové rozdělení nebylo původním Božím záměrem pro lidstvo. Jak můžeme dnes toto rozdělení překonat? Jak může církev žít v jednotě a harmonii, přestože se v ní nacházejí lidé z různých národů a jazykových skupin?*
3. *Uvažujte společně o otázce na čtvrtek. Jaké paralely jste našli mezi povoláním starověkého Izraele a povoláním adventistů sedmého dne? Co se z toho můžeme naučit? Jak nám to může pomoci být věrnými v poslání, ke kterému nás Kristus povolal?*

Shrnutí

Původní Boží plán při stvoření byl, aby lidé žili v harmonii a jednotě jako jedna rodina. Neposlušnost našich prvních rodičů způsobila narušení tohoto Božího plánu. Bůh si však povolal Abrahama, aby vytvořil skupinu lidí, jejímž prostřednictvím bude moci šířit zaslíbení o obnově, která se nachází jedině v Kristu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Příčiny nejednoty

Texty na tento týden

Dt 28,1–14; Jr 3,14–18; Sd 17,6; 1Kr 12,1–16; 1K 1,10–17; Sk 20,25–31

Základní verš

„Začátek moudrosti je bázeň před Hospodinem a poznat Svatého je rozumnost.“ (Př 9,10)

Starozákonní proroci opakovaně vyzývali Izraelce, aby poslouchali Boží příkázání. Neposlušnost a lehkovážnost vedly k odpadnutí a nejednotě. Poslušnost Božího zákona měla lidi nejen chránit od přirozených následků hříchu, ale měla je i odlišit od ostatních národů. Následování Boží vůle mělo vytvářet harmonii mezi lidmi a posilovat jejich společné odhodlání odolat útokům hříšných pohanských praktik, které na ně doléhaly téměř ze všech stran. Podle Božího záměru měl být jeho lid svatý a měl se stát svědkem pro okolní národy.

Mojžíš řekl svému lidu: „Hleď, učil jsem vás nařízením a právním, jak mi přikázal Hospodin, můj Bůh, abyste je dodržovali v zemi, kterou přicházíte obsadit. Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky lidských pokolení. Když uslyší všechna tato nařízení, řeknou: ‚Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ!‘“ (Dt 4,5,6)

Nebylo pochyb: Pokud by Boží lid zůstal věrný, měl být požehnaný a mohl se stát požehnaním pro jiné. Nevěrnost by je však vedla k řadě problémů, mezi které patřila i nejednota.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

„Navratte se, odpadlí synové“

„Navratte se, odpadlí synové, je výrok Hospodinův, neboť já jsem váš manžel. Přijmu vás, po jednom z města, po dvou z čeledi, a uvedu vás na Sijón.“ (Jr 3,14)

Osobní studium

Dějiny izraelského národa jsou naplněny příběhy neposlušnosti a zmatku, po kterých sice přicházela období poslušnosti a návratu k Bohu, ale dříve či později národ opět sklouzl do neposlušnosti a anarchie. Tento model se opakuje znovu a znovu. Vždy, když Boží lid uvědoměle následoval Boží vůli, byl požehnán klidem a životem. Neposlušnost a následování vlastních cest dříve či později vyústilo v trápení, války a konflikty. Dokonce už dříve, než se Izraelci dostali do zaslíbené země, Bůh předpověděl tento model a nabídl řešení, jak předcházet hrozným následkům neposlušnosti.

Přečti si verše Dt 28,1–14. Jaké požehnání mohli prožívat Izraelci, kdyby následovali Boží vůli?

Jakým způsobem podle Jr 3,14–18 volá Bůh svůj lid k pokání a návratu? Jak je v těchto verších ukázána Boží láska a trpělivost?

Kniha Jeremjáš je mimo jiné nádherným představením Boha, který lidem nabízí lásku, milosrdenství a štědrost i přes jejich vzpouru, nejednotu a modloslužbu. Bůh nepřestává vyzývat svůj lid, aby se k němu vrátil a aby se kál ze svých skutků neposlušnosti a svévole. Znovu a znovu jim Bůh zaslubuje obnovu a naději do budoucnosti. „Jdi a provolej směrem k severu tato slova: Navrať se, izraelská odpadlice, je výrok Hospodinův, já se na vás neosopím, neboť jsem milosrdný, je výrok Hospodinův, nechovám hněv navěky. Poznej však svou nepravost, dopustila ses nevěry vůči Hospodinu, svému Bohu, zaměřila jsi své cesty k bohům cizím, pod kdejaký zelený strom, mne jsi neposlouchala, je výrok Hospodinův.“ (Jr 3,12.13)

Jeremjášovo poselství zaznívalo v době všeobecné lhostejnosti k Božímu slovu. Přestože za vlády krále Jósijáše byly zahájeny určité reformy, většina lidí nepociťovala žádné duchovní povzbuzení, aby byli věni v poslušnosti Bohu. Jejich hříchy, modloslužba a sobecký způsob života vedly k duchovnímu a politickému úpadku. Čím více se odvraceli od poslušnosti Boží vůle, tím horší vyhlídky mohli očekávat. Prostřednictvím Jeremjáše je však Bůh vybízel, aby se vrátili. Bůh měl pro ně připravenou lepší budoucnost – blahobyť, prosperitu a jednotu. K tomu však bylo nutné, aby žili vírou a vším, co s sebou skutečná víra přináší.

Aplikace

Jak se ve tvém životě projevuje rozdíl mezi poslušností a neposlušností? Umiš je od sebe odlišit? Co ti pomáhá rozhodovat se v konkrétních situacích?

Každý dělal, co uznal za správné

¹¹Izraelci se dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích, a sloužili baalům. ¹²Opustili Hospodina, Boha svých otců, který je vyvedl z egyptské země. Chodili za jinými bohy, za božstvy těch národů, které byly kolem nich, a klaněli se jim. Tak Hospodina uráželi. ¹³Opustili Hospodina a sloužili Baalovi a Aštoretě. (Sd 2,11–13)

V těch dnech neměli v Izraeli krále. Každý dělal, co uznal za správné. (Sd 21,25)

Osobní studium

Příběhy v knize Soudců ukazují množství negativních důsledků toho, že Izraelci nerespektovali Boží vůli. Již brzy po vstupu vyvoleného národa do zaslíbené země začali lidé napodobovat náboženské praktiky obyvatel Kanaánu. Dělalí tedy přesně to, před čím je Bůh důrazně varoval! Naneštěstí to nebyl jediný problém, kterému museli čelit.

Přečti si texty Sd 17,6 a 21,25. Na jaký problém Božího lidu ukazují tyto verše?

Jednota národa měla vycházet z oddané poslušnosti Bohu a z dodržování smlouvy, kterou s ním uzavřeli. Ale tím, že každý dělal to, co sám uznal za správné, samozřejmě pod vlivem okolních pohanů, se národ jako celek řítí do katastrofy. Všichni jsme padlé bytosti, a pokud jsme ponecháni, abychom následovali touhy našich srdcí a dělali, co sami považujeme za správné, pak určitě sejdem z cesty, na kterou nás Bůh povolal.

Co říkají úvodní a další verše (Sd 3,5–7) o duchovní a společenské situaci Izraele v období soudců?

„Skrze Mojžíše ukázal Hospodin lidu, jaké jsou následky nevěry. Nebudou-li zachovávat smlouvu Boží, odloučí se tím od života Božího a nedostane se jim Božího požehnání. Někdy dbali těchto výstrah a za to se dostalo hojnosti požehnání židovskému národu a skrze něj i okolním národům. Častěji však zapomínali na Boha a přestávali myslet na to, že se jim dostalo vysoké výsady být zástupcem Božím. Olupovali Boha o službu, kterou od nich požadoval, olupovali své bližní o náboženské vedení a příklad zbožnosti. Chtěli si přivlastnit plody vinice, nad níž byli ustanoveni jako strážci. Jejich žádostivost a lačnost způsobila, že jimi začali pohrdat i pohané. Zavinili tím, že pohanský svět si mohl nesprávně vykládat povahu Boží a zákony království Božího.“ (PK 20.21; PK 11)

Aplikace

Jak tvé vlastní jednání ovlivňuje lidi kolem tebe? Jaký vliv má na lidi mimo sbor to, co říkáš i děláš církev? Jaké jednání vašeho sborového společenství může mít pozitivní vliv na lidi ve vašem městě?

Rozdělení hebrejského národa

“Král Rechabeám... však nedbal rady starců, kterou mu dávali, a radil se s mladíky, kteří s ním vyrostli a teď byli v jeho službách. (...) ¹⁴Promluvil... podle rady mladíků: „Můj otec vás obtížil jhem, já k vašemu jhu ještě přidám. Můj otec vás trestal biči, já vás však budu trestat důtkami.“ ... ¹⁶Když celý Izrael uviděl, že je král nevyslyšel, dal lid králi tuto odpověď: „Jaký podíl máme v Davidovi? Nemáme dědictví v synu Jišajovu. Ke svým stanům, Izraeli! Nyní pohled na svůj dům, Davide!“ A Izrael se rozešel ke svým stanům. ¹⁷Proto Rechabeám kraloval pouze nad Izraelci usedy v judských městech. ... ¹⁹Tak se vzbouřil Izrael proti domu Davidovu, a to trvá dodnes. (1Kr 12,6–19)

⁵Získej moudrost, získej rozumnost. Na výroky mých úst nezapomeň, neodchyl se od nich. ⁶Neopouštěj ji, bude tě střežit. Miluj ji, bude tě chránit. (Př 4,5,6)

Osobní studium

Odpadnutí a jeho katastrofální důsledky se neprojevily okamžitě. Špatná rozhodnutí, která se nahromadila v průběhu staletí, přivedla v konečném důsledku Boží lid do tragické situace.

Přečti si příběh krále Rechabeáma, jak je zaznamenán v 1Kr 12,1–19. Co bylo příčinou pozdějšího rozdělení království? Jak se tomu dalo předejít?

„Kdyby Roboám [Rechabeám] a jeho nezkušení rádcové byli správně chápali božskou vůli s Izraelem, byli by vyhověli žádosti lidu o zásadní reformy ve správě království. Když se však naskytla příležitost na shromáždění v Sichem, nedomyslili následky svého rozhodnutí, a tak natrvalo oslabili svůj vliv na velký počet lidí. Jejich rozhodnutí pokračovat v útisku zavedeném za vlády Šalomounovy a ještě jej stupňovat bylo v přímém rozporu s plánem, který měl Bůh s Izraelem, a bylo příčinou, že lid začal pochybovat o upřímnosti jejich pohnutek. Tímto nemoudrým pokusem uchvátit veškerou moc projevil král a jeho vybraní rádcové nadutost a pýchu, že mají takové postavení a moc.“ (PK 90; PK 60)

Co říkají následující texty o tom, že při správném rozhodování je důležitá moudrost? Kde je zdroj opravdové moudrosti? Př 4,1–9; Př 9,10; Jk 1,5

Příběh Rechabeáma a jeho neuváženého, impulzivního a pošetilého rozhodnutí uvalit na lid těžší službu než za dob jeho otce Šalomouna, je v dějinách Izraele smutnou událostí. Král hledal radu u dvou skupin poradců, ale jeho konečné rozhodnutí uposlechnout rady méně zkušených mladých mužů vedlo ke katastrofě království, které předchozích osmdesát let budovali jeho otec Šalomoun a dědeček David. Rada, aby král zastrašil národ prohlášením, že je přísnější než jeho otec, byla pošetilá. Mladí rádcí byli přesvědčeni, že královo vůdcovství by se nemělo vyznačovat projevy soucitu s lidmi a úlevami od jejich povinností. Naopak, poradili mu, aby se představil jako tvrdý a neústupný panovník. Nakonec se však ukázalo, že svým zastrašováním si věrnost a loajalitu lidí nezískal. Takto Boží lid postihlo rozdělení, ke kterému nemělo nikdy dojít a které nikdy nebylo Božím plánem.

Aplikace

Jak je možné předcházet rozhodnutím, která způsobují rozdělení? Jak můžeš přispět k moudrým (a tedy zbytečně nerozdělujícím) rozhodnutím vašeho sborového společenství?

Rozkol v Korintu

Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo? (1K 1,13)

Osobní studium

Naneštěstí problém rozdělení uprostřed Božího lidu neskončil ani v Novém zákoně.

Příkladem mohou být první čtyři kapitoly prvního listu apoštola Pavla do Korintu, ve kterých vyzývá k jednotě. Během svého pobytu v Efezu se Pavel dozvěděl o množství různých rozkolů, které křesťanské společnosti v Korintu ovládly. Proto svůj list začíná dlouhou rozpravou o jednotě v církvi a o důležitosti odmítnout roztržky. Pavla velmi znepokojoval vývoj v Korintu a usiloval o inspirované rady, které by pomohly uzdravit politováníhodnou situaci v tamním sboru.

V textu 1K 1,10–17 se pokus identifikovat příčiny neshod, hádek a rozdělení.

Když se Pavel dozvěděl o roztržkách v korintském sboru, naplnilo ho to obavami. Jeho úvodní slova ukazují na hloubku jeho znepokojení: „Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorni a neměli mezi sebou roztržky...“ (1K 1,10) Jeho řešením bylo připomenout jim, aby „dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení“ (1K 1,10b). Ať už bylo příčinou jejich neshod a rozdělení cokoliv, Pavel chtěl, aby s tím přestali. Připomíná Korintským, že křesťané jsou povoláni následovat Krista, ne člověka – ať už by měl jakýkoliv talent, obdarování nebo povolání. Zdá se, že věřící v Korintu se rozdělili na různé skupiny. Apoštol však jednoznačně prohlašuje, že něco takového nemá nic společného s Kristovou vůlí. Trvá na tom, že křesťanská jednota má svůj základ v Kristově oběti na kříži (1K 1,13).

Zdrojem jednoty křesťanů je ukřižovaný Ježíš Kristus – nikdo jiný, ať už by šlo o jakkoli úctyhodného kazatele, evangelistu nebo administrátora. Pod křížem stojíme všichni na stejném základě. Byli jsme pokřtěni v Krista, který jediný nás může očistit od hříchu. Naším úkolem je budovat tuto jednotu a projevat ji každý den.

Důležité je uvědomit si, že ani jako adventisté sedmého dne nemůžeme brát jako samozřejmost, že prožíváme jednotu ve víře a v misii. Rozdělení a roztržky mohou i dnes jednotu naší církve zničit. Sjednotit nás může jen láska a vedení Ježíše Krista.

Aplikace

Jak se dá předcházet takovému nebezpečí, o jakém mluví Pavel ve svém prvním listu do Korintu? Proč musíme být vždy opatrní v tom, kolik své věrnosti a oddanosti budeme projevat někomu jinému než Kristu?

„Přijdou mezi vás draví vlci“

²⁵Nyní vím, že mě už neuvidí nikdo z vás, k nimž jsem na svých cestách přišel hlásat Boží království. ²⁶Proto vám v tento den prohlašuji před Bohem, že mou vinou nikdo nezahyne, ²⁷neboť jsem vám oznámil celou Boží vůli a nic jsem nezamířel. ²⁸Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. ²⁹Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo. ³⁰I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu. ³¹Buďte proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu. (Sk 20,25–31)

Osobní studium

Před čím apoštol Pavel varuje starší v Efezu? Jak mají jednat, aby se neuskutečnilo hrozící nebezpečí?

Během své služby Pavel často čelil různým formám otevřeného i skrytého nepřátelství. Uvědomoval si, že bude stále obtížnější uchovávat čistotu evangelia. Při rozloučení se staršími v Efezu vycházel z analogie o strážci z proroka Ezechiela (Ez 33,1–6). Starším říká, že mají odpovědnost za ochranu evangelia a společenství věřících. Jako lidé, kterým byla svěřena odpovědnost, měli být věrnými „pastýři“ Božího lidu.

Pavel popisuje falešné učitele jako „dravé vlky“ (Sk 20,29). Je to připomenutí podobného Ježíšova varování, že falešní proroci přijdou v „ovčím rouchu“, ačkoli ve skutečnosti jde o „dravé vlky“ (Mt 7,15). Falešní učitelé povstali (nejen v Efezu) již brzy po Pavlově odchodu a sužovali věřící ve sborech, které Pavel založil. V Ef 5,6–14 a Ko 2,8 najdeme některá Pavlova varování adresovaná sborům v Malé Asii.

Ve svém 2. listu Timoteovi Pavel tohoto oddaného muže Božího odpovědného za sbor v Efezu varuje před chybami v církvi a odpadnutím v posledních dnech.

Přečti si texty 2Tm 2,14–19 a 3,12–17. Jaké rady dává Pavel Timoteovi? Jak by měl postupovat proti falešným učitelům a jak by měl chránit jednotu církve?

Timotea měli lidé poznat jako toho, kdo „správně zvěstuje slovo pravdy“ (2Tm 2,15). Obranou proti prázdným řečem a spekulacím má být porozumění slovu, které jsme od Boha obdrželi. Biblické pravdy je třeba správně vykládat, aby žádná část Písma neodporovala celkovému obrazu, který Bible přináší. Interpretace, která vnáší do Písma rozpory a nejednotnost, může vést ke ztrátě víry. Nad nepodstatnými a druhotnými otázkami musí stát základní principy Božího slova, které mají věřící připravovat na vítězný život v Kristu.

Další Pavlovou radou Timoteovi je, aby se vyhýbal „bezbožným a planým (prázdným; ČSP) řečem“ (2Tm 2,16). Pokud měl být Timoteus váženým a věrným služebníkem, potom neměla být součástí jeho vyučování podružná a spekulativní témata. Taková témata a rozhovory vedou v konečném důsledku k bezbožnosti a neprospívají budování víry (2Tm 2,16). Jen skutečná pravda může vést ke zbožnosti a k harmonii mezi věřícími. Timoteus se má zmíněným chybám vyhýbat, protože zachvacují církev a věřící jako zhoubná choroba (2Tm 2,17). Poslušnost Božímu slovu je jedinou protilátkou na falešné učení (2Tm 3,14–17), které jednotu církve ohrožuje.

Aplikace

Jak se můžeš ty osobně bránit před lidmi, kteří přinášejí falešné učení? Jak se může chránit církev? Proč je často právě falešné učení důvodem rozdělení v církvi?

Podněty k zamyšlení

Přečti si v knize *Od slávy k úpadku* kapitulu „Rozdělení království“ a v knize *Poslové naděje a lásky* kapitulu „Varovné poselství“.

„Pán touží, aby se jeho vyvolení služebníci naučili, jak se sjednotit v harmonickém úsilí. Některým se může zdát, že rozdílnosti v jejich darech a v darech jejich spolupracovníků jsou příliš velké na to, aby se mohli sjednotit ve svém úsilí. Když si však uvědomí, že evangelium je třeba přinést různým lidem a že ačkoli někteří odmítnou pravdu, kterou jim představí jeden pracovník, mohou své srdce otevřít podání pravdy, kterou jim odlišným způsobem zprostředkuje někdo jiný, pak možná budou usilovat o spolupráci. Ať jsou jejich dary a talenty jakkoli odlišné, všechny může vést tentýž Duch. Každé jejich slovo a čin bude zjevovat dobrotu a lásku. A když bude každý pracovník věrně zastávat svěšené místo a poslání, pak se naplní Kristova modlitba za jednotu jeho následovníků a celý svět pozná, že toto jsou jeho učedníci.“ (GW 483)

Otázky k rozhovoru

1. *V dnešní době není ničím novým starozákonní popis situace, kdy každý dělal, co uznal za správné. Postmodernismus, který zpochybňuje myšlenku jakékoliv ústřední morální či intelektuální autority, v konečném důsledku jen dláždí cestu ke stejnému morálnímu chaosu, před jakým nás Bible varuje. Jak na tuto výzvu můžeme odpovědět jako jednotliví věřící a jako církev?*
2. *Uvažujte o příběhu krále Rechabeáma a rozdělení Izraele (1Kr 12). Co se z toho můžeme naučit pro náš dnešní život?*
3. *Co mohou vedoucí církve a členové udělat, aby předcházeli konfliktům a vzniku různých vzájemně nevraživých skupin? Co dělat, když se něco takového objeví? Proč je důležité řešit problémy již v zárodku? Na co si musíme dávat pozor, abychom nepadli do stejné pasti, v jaké se ocitli věřící v Korintu?*
4. *Prostudujte si kontext pasáže v Př 6,16–19. Co se z těchto textů můžete naučit, abyste mohli předcházet rozkolům ve vašem sborovém společenství?*

Shrnutí

V Písmu nacházíme situace, které vedly k rozkolům a rozdělení. Když Boží lid žil věrně a poslušně podle Božích příkazů, nebezpečí rozkolů se výrazně snižovalo. Příklady z doby soudců a vlády Rechabeáma nám ukazují nebezpečí otevírání dveří pro rozdělení. Také v Novém zákoně vidíme napětí a prostor pro nejednotu. Správné pochopení Božího slova a posvěcené úsilí žít podle něj jsou nejlepší ochranou před nejednotou a rozdělením mezi námi.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*

„Aby všichni byli jedno“

Texty na tento týden

J 17,1–26; 1J 5,19; J 13,18–30; J 5,20–23; Mk 9,38–41; Zj 18,4; 1J 2,3–6

Základní verš

„Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (J 17,20.21)

Jan nám přináší pohled na Ježíšovy obavy ve chvíli, kdy už se na obzoru hrozivě rýsovala zrada a smrt. V pěti důležitých kapitolách (J 13–17) evangelista zaznamenává Ježíšova slova, která vrcholí pasáží nazývanou „velekněžská modlitba“ (J 17).

„Je to vhodné označení, protože náš Pán v této modlitbě připravuje sama sebe na obětování, ve kterém vystupuje současně jako oběť i kněz. Zároveň je to modlitba za ty, za něž přináší svou oběť – za učedníky přítomné ve vrchní síni a za ty, kteří následně uvěří prostřednictvím jejich svědectví.“ (BRUCE, F. F., *The Gospel of John*, Grand Rapids: Eerdmans, 1983, str. 328)

V centru této modlitby zaznívají Ježíšova obavy o jednotu jeho učedníků a o jednotu těch, kteří v něho uvěří později. To je klíčový motiv Ježíšovy modlitby: „Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; a všechno mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven.“ (J 17,9.10)

Žádná smysluplná diskuze o jednotě církve a o naší jednotě v Kristu nemůže být úplná bez podrobného zkoumání této modlitby. Za co se Ježíš modlil, ke komu se modlil a co jeho modlitba znamená pro nás dnes?

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Ježíš se modlí za sebe

¹Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, ²stejně jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu světil, dal jim: život věčný. ³A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. ⁴Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokonal dílo, které jsi mi světil. ⁵A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět. (J 17,1–5)

Osobní studium

Velekněžskou modlitbu můžeme rozdělit na tři části. V první se Ježíš modlí za sebe (J 17,1–5), pak se modlí za své učedníky (J 17,6–19) a nakonec za ty, kteří v něho uvěří později (J 17,20–26).

Co je podstatou první části Ježíšovy modlitby, v níž se modlí za sebe (J 17,1–5)? Jak tomu rozumíš? Co tato slova znamenají pro tebe?

Ježíš prosí nejprve za sebe. Při předchozích událostech zaznamenaných v Janově evangeliu Ježíš naznačuje, že jeho „hodina ještě nepřišla“ (J 2,4; 7,30; 8,20). Nyní však ví, že hodina jeho oběti přišla (J 12,23; 13,1; 16,32; 17,1). Nastala chvíle dramatického vyvrcholení jeho pozemského života a Ježíš potřebuje sílu na završení svého poslání. Je to čas pro modlitbu.

Ježíš byl připraven vykonáním Boží vůle oslavit svého Otce – i kdyby to mělo znamenat, že zemře na kříži. Ježíšovo přijetí kříže však není nějakým druhem zhoubného fatalizmu, pouhým přijetím osudu. Ve skutečnosti jde o Ježíšovo použití moci, kterou dostal od svého Otce. Ježíš nezemřel mučednickou smrtí, ale dobrovolně oslavil Boha tím, že naplnil smysl svého vtělení – smrt na kříži jako oběť za hříchy světa.

Co je podle textu J 17,3 podstatou a smyslem věčného života? Jak rozumíš výrazu „poznat Boha“ a „poznat Ježíše Krista“? Jak se toto poznání projevuje ve tvém životě?

Tím nejdůležitějším v tomto textu jsou Ježíšova slova o tom, že náš věčný život spočívá v osobním poznání Boha. Zde nejde o žádné ospravedlnění na základě skutků či znalostí. Podstata spočívá spíše ve zkušenosti poznání Otce na základě toho, co pro nás Ježíš vykonal na kříži. Toto poznání získáváme prostřednictvím osobního vztahu s Otcem. Je pro nás pokušením omezit poznání na údaje, informace a detaily. Ježíš však obrací naši pozornost na něco mnohem hlubšího a úplnějšího – na osobní vztah s Bohem. Smyslem Ježíšova prvního příchodu bylo usměrnit nás v našem hledání skutečného a zachraňujícího poznání Boha a vzájemné jednoty, ke které nás takové poznání vede.

Aplikace

Jaký je rozdíl mezi „vědomostmi o Bohu“ a „osobním poznáním Boha“? Které zkušenosti ve tvém životě ti pomohly skutečně poznat Boha?

Ježíš se modlí za učedníky

¹⁷Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda. ¹⁸Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. ¹⁹Sám sebe za ně posvěcuji, aby i oni byli vpravdě posvěceni. (J 17,17–19)

Osobní studium

Přečti si text J 17,9–19. Za co konkrétně se Ježíš modlí v souvislosti se svými učedníky? Proč je to podle tebe důležité?

V druhé části své velekněžské modlitby Ježíš prosí za své učedníky, kteří jsou v obrovském nebezpečí, že přijdou o svou víru. Přichází totiž nejen čas Ježíšovy smrti, ale i doba, kdy s nimi nebude tělesně. Předává je tedy do péče svého Otce.

Ježíš se modlí za jejich ochranu ve světě. Ježíš se nemodlí za svět, o kterém ví, že je v hlubokém vnitřním rozporu s Otcovou vůlí (1J 5,19). Ale jelikož právě zde na světě budou učedníci žít a sloužit, Ježíš se modlí, aby byli uchráněni od zhoubného vlivu a působení světa. Ježíš má samozřejmě obavy i o svět a osud světa mu leží na srdci – je přece Spasitelem světa, přišel ho zachránit (J 12,47) – ale šíření evangelia je spojeno se svědectvím těch, kteří půjdou a budou kázat dobrou zprávu. Právě proto Ježíš prosí, aby je zlo nepřemohlo (Mt 6,13).

Jednoho učedníka však už zlo přemohlo. Ježíš se v onen večer zmínil, že jeden z nich se rozhodl ho zradit (J 13,18–30). A přestože Ježíš odkazuje na skutečnost, že Písmo předpovědělo Jidášovu zradu (Ž 41,10), Jidáš nebyl bezbrannou obětí osudu. Během poslední večeře k němu Ježíš přistupuje gestem lásky a přátelství (J 13,26–30). „Ježíš při velikonoční večeři odhalil jeho zrádné úmysly a potvrdil tak své božství. S láskou posloužil Jidášovi stejně jako ostatním učedníkům. Jidáš však na tuto poslední výzvu lásky nedbal.“ (DA 720; TV 460)

Ježíš věděl, že učedníky může rozdělit závist a žárlivost, jak se to při různých příležitostech stalo už předtím. Proto se modlí: „Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my.“ (J 17,11b) Taková jednota přesahuje lidské chápání a schopnosti. Může být jen darem Boží milosti a výsledkem působení jeho moci. Jednota učedníků je založena na jednotě Otce a Syna. Právě taková jednota je nezbytným předpokladem opravdu účinné služby, kterou měli učedníci v budoucnosti konat.

Pro službu učedníků je nezbytné také jejich posvěcení v pravdě (J 17,17–19). Dílo Boží milosti bude srdce učedníků postupně měnit. Ale pokud mají přinášet svědectví o Boží pravdě, pak i oni sami musejí být touto pravdou přeměněni.

Aplikace

Jak rozumíš tomu, že – podle Ježíšových slov – učedníci „nejsou ze světa“? Co je na tobě, na tvém životě a způsobu, jakým jednáš, tak neobvyklé, že tě to dělá člověkem, který „není z tohoto světa“?

Ježíšova modlitba za budoucí učedníky

²⁰Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; ²¹aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. (J 17,20.21)

Osobní studium

Poté, co se Ježíš modlil za sebe a za své učedníky, obrátil se k Otci v modlitbě i za ty, „kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří“ (J 17,20).

Přečti si text J 17,20–26. Co si Ježíš ze všeho nejvíce přál pro ty, kteří teprve v budoucnosti měli uvěřit dobré zprávě? Proč to Ježíš považoval za důležité?

Tak jako Otec a Syn jsou jedno, modlil se Ježíš, aby i příští věřící – Ježíšovi učedníci – „byli jedno“. Ježíš mluví o své jednotě s Otcem na několika místech Janova evangelia. Otec a Syn nikdy nejednají nezávisle jeden na druhém, ale vždy jsou ve všem svém jednání sjednoceni (J 5,20–23). Otec i Syn společně milují padlé lidstvo. A to až tak, že Otec byl ochoten dát svého Syna jako oběť za svět – a také Syn byl ochoten dát za svět svůj život (J 3,16; 10,15).

Jednota, o níž Ježíš v této modlitbě hovoří, je jednotou v lásce a v záměru, jaká existuje mezi Otcem a Synem. „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,35) Jestliže se jednota mezi učedníky bude projevovat jejich vzájemnou láskou, bude to veřejným potvrzením jejich vztahu s Ježíšem a s Otcem. „Projev jejich skutečné jednoty měl poskytnout přesvědčivé svědectví o pravdě evangelia.“ (KÖSTENBERGER, A. J., *John*, Baker Exegetical Commentary on the NT. Grand Rapids: Baker Academic 2004, str. 498) Podle toho svět pozná, že Ježíš je Spasitel. Jinými slovy, jednota učedníků, za kterou se Ježíš modlil, nemůže být „neviditelná“. Jak by se svět mohl přesvědčit o pravdivosti evangelia, kdyby nemohl vidět lásku a jednotu uprostřed Božího lidu?

„Bůh shromažďuje svůj lid, aby prožíval dokonalou jednotu na základech věčné pravdy... Božím záměrem je, aby se celý jeho lid sjednotil ve víře. Kristus se před svým ukřižováním modlil, aby jeho učedníci byli jedno, jako je on jedno s Otcem, aby svět uvěřil, že ho Otec poslal. Tato obdivuhodná a nesmírně dojemná modlitba přesahuje věky a zasahuje i nás dnes. Kristus totiž říkal: Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří. S jakou vážností by příští Kristovi následovníci měli usilovat o to, aby svými životy dali odpověď na tuto modlitbu.“ (4T 17)

Aplikace

Co konkrétně děláš ve svém životě, abys pomáhal rozvíjet jednotu, za kterou se Ježíš modlil? Co pro to děláš ve svém sborovém společenství? Proč se musí každý z nás něčeho vzdát a zemřít něčemu v sobě, abychom mohli společně dosáhnout jednoty, za kterou se Ježíš modlil?

Jednota mezi křesťany

³⁸Jan mu řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání demony, ale s námi nechodil; i bránili jsme mu, protože s námi nechodil.“³⁹Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Žádný, kdo učiní mocný čin v mém jménu, nemůže mi hned nato zlořčit.“⁴⁰Kdo není proti nám, je pro nás.“⁴¹Kdokoli vám podá číši vody, protože jste Kristovi, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.“ (Mk 9,38–41)
Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř. (J 10,16)

Osobní studium

Prostuduj si odpověď, kterou dal Ježíš Janovi (Mk 9,38–41). Co tě Ježíšova reakce učí o nebezpečnosti exkluzivismu a vynášení rychlých soudů na adresu „jiných“ následovníků Ježíše Krista?

Adventisté sedmého dne mívají někdy tendenci vnímat Ježíšovu modlitbu u Jana 17 v tom smyslu, že se přímo týká jednoty jejich církevní denominace. Musíme být jednotní – jako církev –, abychom mohli naplnit naše poslání hlásat světu trojandělské poselství. To je pravda, ale takové uvažování má i svá úskalí. Jak je to s jednotou ostatních křesťanů? Jaký by měl být náš vztah k druhým křesťanům ve světle Ježíšovy modlitby?

Není pochyb o tom, že Bůh má své věrné lidi i v jiných církvích – nejen v té naší. Kromě toho Bible velmi jasně říká, že Bůh má svůj lid i v Babyloně: „Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy...“ (Zj 18,4)

Současně však víme, že podle knihy Zjevení existuje i mezi Ježíšovými následovníky obrovské odpadnutí. V posledních dnech se mnozí falešní křesťané spojí a způsobí pronásledování, které je barvitě popsáno v Zj 13,1–17. Adventisté byli proto vždy velmi opatrní k výzvám ke sjednocení se s ostatními církvemi, jak je to vidět například v ekumenickém hnutí.

Jaký by měl být tedy náš vztah k jiným denominacím? Ellen G. Whiteová napsala v konkrétním případě spolupráce adventistů sedmého dne s jinými křesťany následující řádky: „Když člověk podřizuje svou vůli Boží vůli, Duch může působit na srdce těch, kterým slouží. Bylo mi ukázáno, že bychom se neměli vyhýbat služebníkům z WCTU. (Ženská křesťanská unie pro střídmost; pozn. redakce.) Sjednocením se s nimi s cílem propagovat úplnou abstinenci neměníme náš postoj ke svěcení sedmého dne a zároveň můžeme ukázat naše uznání jejich postoje ke střídmosti. Tím, že otevřeme dveře a pozveme je ke spojení s námi v otázce střídmosti, získáme jejich pomoc v našem úsilí o střídmost. A tím, že se oni spojí s námi, uslyší nové pravdy, kterými touží Duch zapůsobit na jejich srdce.“ (WM 163)

Ačkoli v tomto případě jde o konkrétní situaci v konkrétním čase, v uvedených slovech můžeme odhalit důležité principy, jimiž se můžeme řídit v našem vztahu k jiným křesťanům – především v souvislosti se sjednocením se v úsilí o dosažení určitého cíle. Zaprvé, můžeme s nimi spolupracovat v oblastech, které přinášejí všeobecný společenský prospěch. Zadruhé, pokud se s nimi spojíme, musí to být tak, abychom se neznepronevěřili našemu vyznání. A zatřetí, můžeme a měli bychom využít tuto jednotu k tomu, abychom se s ostatními podělili o vzácné pravdy, které nám Bůh svěřil.

Aplikace

Jaké jsou tvé zkušenosti se „sjednocováním se“ s ostatními křesťany? Jak vaše sborové společenství spolupracuje s jinými denominacemi na společensky prospěšných aktivitách?

Víra sdílená v lásce

34Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. 35Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,34.35)

Osobní studium

V textu J 17,3 Ježíš říká, že věčný život spočívá v poznání Boha. Přečti si text 1J 2,3–6. Co znamená „poznat Boha“? Jak se tvé poznání Boha prakticky projevuje v tvém každodenním životě?

Většina lidí v naší společnosti by se asi shodla na tom, že je správné a potřebné respektovat zákony naší země. Tíživí lidé však velmi často zlehčují výzvy Písma, abychom dodržovali Boží zákony. Mnozí samozřejmě neberou v životě Boha vůbec v úvahu, ale dokonce i někteří křesťané tvrdí, že Boží milost odstranila Boží zákony. To však není biblické učení. „Zachovávání přikázání není podmínkou poznání Boha, ale znamením, že známe Boha (a Ježíše) a milujeme ho. Poznání Boha tedy není jen nějakým teoretickým poznatkem, ale vede nás k činům.“ (MUELLER, Ekkerhardt, *The Letters of John*. Nampa, Idaho: Pacific Press, 2009, str. 39)

Samotný Ježíš zdůraznil: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání. ... Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mě miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a dám se mu poznat.“ (J 14,15.21)

„Podle toho poznáváme, že milujeme Boží děti, když milujeme Boha a jeho přikázání zachováváme. V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká...“ (1J 5,2.3)

Vrať se k veršům J 13,34.35 z úvodu. Jaké nové přikázání dal Ježíš svým učedníkům? Jak to souvisí s myšlenkou jednoty mezi Ježíšovými následovníky?

Přikázání milovat svého bližního nebylo ničím novým. Nachází se už v pokynech, které dal Bůh Mojžíšovi (Lv 19,18). Nové je Ježíšovo přikázání, aby se učedníci navzájem milovali tak, jako on miloval je. Ježíšův příkaz sebeobětavé lásky je novou normou pro křesťanské společenství.

Jakou úžasnou zásadu nám Ježíš představil! Ježíšův život byl praktickou ukázkou činné, aktivní lásky. Celé jeho dílo milosti je nepřetržitou službou lásky, sebezapření a sebeobětování. Můžeme vidět, že Ježíšův život byl naplněn vyjádřením lásky a sebeobětování ve prospěch druhých. Princip, který vedl Krista, má inspirovat a vést i jeho lid v přístupu k ostatním lidem. Jakým mocným a přesvědčivým svědectvím pro celý svět by byla taková láska! Taková láska by zároveň nesmírně posílila i jednotu mezi námi.

Aplikace

Jak se můžeš naučit projevovat podobnou sebeobětavou lásku, kterou prokazoval Ježíš během své služby?

Podněty k zamyšlení

Přečti si kapitolu „Nezměnitelná Boží vůle“ v knize *Velké drama věků*.

„Přestože Církev adventistů sedmého dne je celosvětovou církví s mnoha místními sbory, adventisté se nepovažují za univerzální (všeobecnou) Kristovu církev. Univerzální církev je mnohem širší než jakákoliv denominace. Je viditelná a zároveň neviditelná, protože ji tvoří ti, kteří věří v Ježíše a následují ho. Tento konkrétní teologický problém se vystupňuje, když vezmeme v úvahu odpadnutí mezi křesťany, které je tak bolestně zobrazeno v knize Zjevení. Čistá církev ze Zjevení 12 je dána do kontrastu s „nevěstkou“ ve Zjevení 17, velkým městem Babylonem, který je zase v kontrastu s nevěstou Beránka, svatým městem, novým Jeruzalémem ze Zjevení 21 a 22. V prvním století mohla být univerzální církev poměrně viditelná. Mnohem těžší a složitější bylo ji vidět například během středověku.“

Adventisté proto neomezují koncept pravé Boží církve na svou vlastní denominaci a ani ji automaticky nerozšiřují na ostatní křesťanské církve. Pravou Boží církev tvoří ti jednotlivci, kteří skutečně věří v Boha. Bůh je zná. Adventisté však zároveň prohlašují, že jsou viditelným pozůstatkem Božího lidu na konci času, o kterém se hovoří ve Zjevení 12,17 a v kapitolách 12–14. Tento pozůstatek má místní i univerzální charakter (Zj 2,24 a 12,17).“ (MUELLER, Ekkerhardt, *The Universality of the Church in the New Testament*“ v Ángel Manuel Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church*. Silver Spring, MD.: Biblical Research Institute, GC SDA, 2013, str. 37)

Otázky k rozhovoru

1. Proč je pro naši církev tak důležité naplnění Ježíšovy modlitby z J 17? Co nám zjevuje Ježíšova touha po jednotě rané církve o tom, co si přeje pro naši církev dnes?
2. Spolupracuje váš místní sbor s jinými křesťany na řešení konkrétních společenských problémů? Jaké s tím máte zkušenosti? Jak můžete s jinými křesťany spolupracovat, aniž byste se zpronevěřili pravdám, kterým věříte?
3. Jak rozumíte myšlenkám z následujícího citátu z knihy *Velký spor věků*? Jak můžeme tyto myšlenky uskutečňovat? „Kdyby formální následovníci Ježíše Krista přijali zvěst, která vychází z Božího slova, dosáhli by jednoty, o níž se modlil Pán Ježíš a kterou apoštol označil za ‚jednotu Ducha ve svazku pokojě‘. ‚Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest‘ (Ef 4,3–5)“. (GC 379; VDV 251)

Shrnutí

Ježíšova velekněžská modlitba (J 17) je připomenutím, že Ježíši jde i dnes o jednotu církve. Jeho modlitba má být i naší modlitbou. Měli bychom hledat způsob, jak upevnit svou víru v Božím slově. Naše vzájemné vztahy by měla charakterizovat láska a měla by zahrnovat i druhé křesťany – bez ohledu na naše vzájemné teologické rozdíly.

Praktický závěr

- ▶ Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Klíč k jednotě

Texty na tento týden

Ef 1,3–14; Ga 4,7; Ef 2,11–22; 4,1–6.11; Mt 20,25–28; Ef 5,15–6,9

Základní verš

„Když nám [Bůh] dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu.“ (Ef 1,9.10)

V prvním století patřilo město Efez mezi nejlivnější města nejen Malé Asie, ale i celé Římské říše. Církev v Efezu tvořili Židé, bývalí pohané a lidé z různých sociálních vrstev. Tato různost mohla být příčinou mnoha konfliktů – kdyby nebylo Krista a jednoty, kterou v něm mohli prožívat jako součásti Kristova těla. Právě proto je ústředním tématem Pavlova Listu Efezským apoštolova obava o jednotu křesťanů.

Pavlovo vnímání jednoty křesťanů mělo dva rozměry: (1) jednotu církve, v níž křesťané ze Židů a z pohanů tvoří jedno tělo, a (2) jednotu vesmírná, v níž všechno na nebi i na zemi nachází svou konečnou identitu a jednotu v Kristu.

Zdrojem jednoty je Kristus. V tomto dopise se mnohokrát objevuje Pavlův výraz „v Kristu“ a „s Kristem“, aby tímto způsobem vyjádřil, co Bůh vykonal pro nás a pro celý vesmír prostřednictvím života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Tato jednotu se naplno projeví až na konci věků.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Požehnání v Kristu

Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů. (Ef 1,3)

Osobní studium

Přečti si text Ef 1,3–14. Pokus se v textu najít, co všechno jsme podle Pavla v Kristu dostali.

Jako Kristovi následovníci máme mnoho důvodů k vděčnosti Bohu. V Kristu se Bůh rozhodl přijmout nás za své syny a dcery, abychom ho představovali tomuto světu. Pavel používá mnoho obrazů, kterými popisuje náš vztah k Bohu prostřednictvím Krista. Jeden z těchto obrazů popisuje, že jsme byli adoptováni. Právě tomuto tématu se budeme věnovat v této lekci o jednotě. V Kristu jsme byli adoptováni a patříme do Boží rodiny. Obraz rodiny odkazuje i na smlouvu, kterou Bůh uzavřel s Izraelem. Pavel říká, že pohané, kteří přijali Ježíše jako Mesiáše, se stali Božími dětmi a dědici zaslíbení daných Izraelcům (Ř 8,17; Ga 4,7). Výsledek tohoto vztahu s Kristem – jinými slovy být v Kristu – je základem jednoty křesťanů. Text Ef 1,3–14 mluví také o tom, že Bůh toužil sjednotit v Kristu celé lidstvo. V Boží rodině jsme všichni Božími dětmi – a Bůh nás všechny stejně miluje a stará se o nás.

Některé lidi mate, že se v této kapitole hovoří o „předurčení“ (Ef 1,5.11; ČSP). Zaslíbení, podle kterého si nás Bůh vyvolil, abychom byli zachráněni, jako by naznačovalo, že Bůh jiné předurčil k tomu, aby byli zatraceni. To však není biblické učení. Pravda je taková, že ještě před založením světa Bůh připravil plán spásy, aby mohl být zachráněn každý. „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3,16; také 1Tm 2,6 a 2Pt 3,9) Bůh ví předem, kdo jeho nabídku spásení přijme. To však neznamená, že Bůh předurčil (předem rozhodl), jak se konkrétní člověk rozhodne. Bůh nabízí spásení všem lidem – a to vše na základě toho, co pro nás udělal Kristus. Otázkou je: Jak odpovíme na tuto nabídku? Bůh nepoužívá nátlak k tomu, aby někoho zachránil.

„Nebeská rada rozhodla, že ačkoli lidé přestoupili Boží přikázání, nemusejí zahynout pro svou neposlušnost, ale prostřednictvím víry v Krista jako jejich zástupce a záruky se mohou stát Božími vyvolenými předurčenými k tomu, aby byli Božími dětmi, které si Bůh osvojil dle svého milostivého rozhodnutí. Bůh touží, aby byli zachráněni všichni lidé. Proto nebesa přijala rozhodnutí, podle kterého měl Boží Syn zaplatit za lidi výkupné. Ti, kteří zahynou, zahynou proto, že se rozhodli odmítnout, aby si je Bůh v Ježíši Kristu osvojil za své děti.“ (6BC 1114)

Aplikace

Za které z Božích požehnání a darů jsi ty osobně nejvděčnější? Proč? K čemu tě tato vděčnost vede a motivuje?

Bourání zdi a budování svatého chrámu

¹⁹Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. ²⁰Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. ²¹V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; ²²v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží. (Ef 2,19–22)

Osobní studium

Ta největší rozdělení mezi lidmi jsou často způsobována národností, barvou pleti nebo náboženským vyznáním. V mnoha zemích se v průřezu totožnosti nachází také kolonka o národnosti nebo náboženské příslušnosti držitele, což je často spojeno s různými přednostmi nebo omezeními v každodenním životě. Když vypukne nějaký konflikt – například vojenský – právě tyto rozdíly se stávají významnými činiteli pronásledování a násilí.

Přečti si text Ef 2,11–22, v němž Pavel představuje principy a pravidla fungování společenství křesťanů. Jak by naše jednota v Kristu měla ovlivňovat vnímání rozdílů mezi námi – společenských nebo národnostních? Co v tomto směru změnila Ježíšova smrt na kříži?

Pavel upozorňuje Efezské na to, jaký byl jejich život předtím, než přijali Boží milost v Kristu. Etnické, kulturní a náboženské rozdíly byly příčinou různých forem nepřátelství a konfliktů mezi lidmi a jednotlivými společenskými skupinami. Dobrou zprávou však je, že v Kristu jsme jedním lidem a máme jednoho Pána a Spasitele. Všichni patříme k Božím lidu. „Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev.“ (Ef 2,13)

Starověký chrám v Jeruzalémě měl zeď oddělující část přístupnou jen věřícím židovské národnosti. Na této zdi byl nápis, který cizincům pod trestem smrti zakazoval vstup do vnitřních prostor chrámu. Právě z porušení tohoto nařízení Pavla obžalovali, když vstoupil do chrámu po jedné ze svých misijních cest. Po zatčení Pavla obvinili, že do části chrámu určené výhradně Židům přivedl Efezana Trofima (Sk 21,29). V Listu Efezským Pavel říká: „V něm [v Kristu] je náš pokoj, on dvojitě [dvě etnické skupiny věřících ze Židů a z pohanů] spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.“ (Ef 2,14)

V Kristu jsou věřící potomky Abrahama a přijímají obřizku srdce. Tělesná obřizka, kterou Bůh přikázal Abrahamovi, ukazovala na duchovní obřizku, kterou budou věřící přijímat v Kristu (viz Dt 10,16). „V něm jste obřezáni obřizkou, která není udělána lidskou rukou; obřizka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých.“ (Ko 2,11,12)

Aplikace

Znovu si přečti text Ef 2,11–22. Jak se Pavlův popis a jeho vysvětlení týká společenství věřících, jehož jsi součástí? Jaké rozdíly a problémy ještě prožíváte? Co bys konkrétně ty mohl udělat pro to, aby vaše společenství bylo skutečně svatým Božím chrámem?

Jednota těla

¹Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, ²dělali čest svým životem, vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce ³a usilovně hledte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. (Ef 4,1–3)

Osobní studium

Ve svých inspirovaných slovech dává Pavel Efezským praktické rady. Jednota, která existuje mezi věřícími ze Židů a z pohanů, mezi lidmi s různým kulturním a národnostním pozadím, není jen mýtem nebo nějakou teoretickou intelektuální konstrukcí. Může to být realita.

Jak rozumíš Pavlovým slovům (Ef 4,1–3; B21), že jako křesťané bychom měli žít tak, abychom „svým životem dělali čest tomu povolání, které jsme přijali“?

Praktickým výsledkem Božích darů a požehnání, které jako křesťané dostáváme, by mělo být úsilí „zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje“ (Ef 4,3). Všechny tyto charakteristiky mají svůj původ v lásce (1K 13,1–7). Aktivní život lásky zachovává a rozvíjí vztahy mezi duchovními sourozenci a přináší klid a jednotu nejen do společenství věřících, ale i za jeho hranice. Skutečná jednota církve může představovat Boží lásku tak jedinečným způsobem, že ji budou obdivovat i lidé, kteří nejsou součástí společenství věřících. Církve je povolána, aby vydávala toto svědectví světu, ve kterém je množství rozdělení, konfliktů a válek.

Přečti si text Ef 4,4–6. Jaké je klíčové poselství těchto tří veršů?

V prvních třech verších této kapitoly Pavel vyjadřuje svůj hluboký zájem o jednotu církve. Začíná výzvou k jednotě (Ef 4,1–3) a pokračuje seznamem sedmi prvků, které věřící sjednocují (Ef 4,4–6). Jednota je něco, co už věřící mají (Ef 4,4–6), a zároveň něco, o co mají usilovat a co mají rozvíjet (Ef 4,1–3). Jednota je i cílem naší víry, ke kterému bychom nakonec měli dospět (Ef 4,13).

„Apoštol vyzýval věřící, aby svým životem dávali najevo moc pravdy, kterou jim představil. V trpělivosti, pokoře, dobrotě a lásce měli zjevovat Kristův charakter a požehnání jeho vykoupení. Je jen jedno tělo, jeden Duch, jeden Pán a jedna víra. Jako údy Kristova těla jsou všichni věřící oživováni týmž Duchem a toutéž nadějí. Rozdělení církve způsobuje ostudu křesťanství před světem a nepřítelům pravdy dává příležitost, aby omlouvali svůj způsob života. Pavlovo poučení je sice určeno věřícím v Efezu, ale Božím záměrem bylo, aby se jeho slova dostala i k nám. Co tedy uděláme, abychom i my zachovali jednotu Ducha ve svazku pokoje?“ (5T 239)

Aplikace

Jaké rozhodnutí můžeš právě teď udělat, aby sis byl jist, že žiješ životem hodným „povolání, kterého se ti dostalo“?

Vedoucí církve a jednota

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,11–13)

Osobní studium

Pavel píše: „Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování.“ (Ef 4,7) Zatímco spasení je darem, který dostávají všichni lidé, kteří jej jsou ochotni přijmout, jako jednotliví věřící dostáváme různé duchovní dary. Pavel píše v této souvislosti o darech, které mají jeden konkrétní, specifický cíl.

Jaké dary Pavel zmiňuje ve verši Ef 4,11? Komu jsou určeny? Jak rozumíš způsobu, kterým Bůh tyto dary uděluje?

Přečti si znovu verše Ef 4,12.13. Jaký je dílčí a jaký je konečný cíl darů zmíněných v předchozím verši, které Bůh dává věřícím?

Všichni křesťané jsou Boží služebníci a konají dílo evangelia. Všichni dostali Kristovo pověření (Mt 28,19.20), aby šli a získávali učedníky tím, že je budou křtít a vyučovat. Touto službou nebyla pověřena jen nějaká privilegovaná skupina kazatelů či evangelistů. Kristus tím pověřil všechny, kteří nesou jeho jméno. Nikdo nemůže tvrdit, že je výjimkou a že se na něj pověření nést evangelium nevztahuje. A podobně ani žádný křesťan pověřený nějakým vedoucím místem v církvi nemůže tvrdit, že jeho postavení je mimořádné a výlučné. Lidé ve vedoucím postavení mají za úkol vzdělávat církev. Jejich povinností je budovat jednotu – starat se o ni, povzbuzovat k ní, podporovat ji.

Pavel ukazuje, že věřící obdarování určitým druhem darů mají za úkol připravovat ostatní věřící na dílo služby záchrany ztracených (Ef 4,12). Můžeme tedy říci, že někteří věřící dostali mimořádnou odpovědnost za to, aby ostatním pomáhali v jejich službě pro Krista – dokud všichni nedospějeme k jednotě víry a poznání Syna Božího a nedosáhneme zralého lidství měřeno mírou Kristovy plnosti (Ef 4,13). Vzorem pro naši službu má být Ježíšův příklad. Ježíš přišel, aby sloužil druhým, ne aby oni sloužili jemu (Mt 20,25–28). My ho v tom máme následovat.

Lidé mají sklony k tomu, aby jednali nezávisle a nebyli nikomu za svou práci zodpovědni. Především naše západní společnost je nakažena takovými postoji. Pavel nám však připomíná, že žádný křesťan není v tomto světě osamocený a že tvoříme společenství víry, ve kterém se máme na naší cestě navzájem povzbuzovat. Všichni společně jsme součástí Kristova těla.

Aplikace

Které duchovní dary ti Bůh dal? Jak jimi sloužíš svému místnímu společenství věřících? Jak tyto dary využíváš pro budování jednoty?

Mezilidské vztahy v Kristu

¹⁵Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete, abyste si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří; ¹⁶nepromarněte tento čas, neboť nastaly dny zlé. ¹⁷Proto nebudte nerozumní, ale hledte pochopit, co je vůle Páně. ¹⁸A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ¹⁹ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce ²⁰a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. ²¹V poddanosti Kristu se podřízujte jedni druhým. (Ef 5,15–21)

Osobní studium

Křesťanství je náboženstvím vztahů – ovlivňuje náš vztah k Bohu a naše vzájemné vztahy. Je nemyslitelné, abychom tvrdili, že prožíváme hluboký vztah s Bohem, aniž by tento vztah ovlivnil naše vztahy s ostatními lidmi. Křesťanství se nedá žít osamoceně, ve vakuu. Principy jednoty, o kterých Pavel píše v Listu Efezským, jsou platné i pro naše vzájemné vztahy.

Znovu si přečti úvodní text. Jaká je hlavní myšlenka 21. verše? Jak rozumíš vztahu mezi podřízením se a jednotou?

Pavlova výzva ke vzájemnému podřízení se souvisí s jeho nabádáním, abychom byli „plni Ducha“ (Ef 5,19). Jedním z projevů naplnění Duchem je vzájemné podřízení se. To nás vede ke správnému chápání pokory, ohleduplnosti a pozornosti, které máme mít ve vztahu k druhým. Takový postoj není pro většinu lidí přirozený, je však výsledkem působení Ducha, který přebývá v našich srdcích. Je to dar téhož Ducha, který vytváří svazek jednoty v Kristu. Z tohoto pohledu můžeme říci, že podřízení se je vlastnost, která vyjadřuje naši úctu ke Kristu a k jeho oběti pro nás.

Přeči si text Ef 5,22–6,9. Jakým způsobem ovlivňuje vzájemná podřízenost naše vztahy v rodině, na pracovišti a v církvi?

Můžeme říci, že jednota církve rovněž závisí na jednotě v rodině. Pavel zdůrazňuje, že jednota, láska, respekt a úcta, které by měly existovat mezi manželem a manželkou, by měly být příkladem Kristovy lásky k církvi – lásky sebeobětavé a sloužící. Tato vzájemná úcta a láska inspirovaná Kristem se má projevovat nejen mezi mužem a ženou v manželském svazku, ale i mezi všemi členy církve. Pavel říká, že láska a úcta se mají projevovat i mezi rodiči a dětmi a ve vztazích mezi zaměstnanci a zaměstnavateli (sluhy a pány). Harmonie a mírumilovnost by měly ovládat nejen naše domovy, ale měly by se přenést i do života církve.

Aplikace

Které principy obsažené v dnešních verších ti lépe pomohly pochopit, jak by ses měl chovat k členům své rodiny a ke svým kolegům a spolupracovníkům? Jak se toto pochopení může prakticky projevit ve tvém přístupu k nim a v tvé komunikaci s nimi?

Podněty k zamyšlení

„Kristus neuznával žádné národnostní, společenské ani náboženské rozdíly. Zákoníci a farizeové chtěli, aby jim všechny nebeské dary přinesly pro jejich národ okamžité výhody. Zároveň se snažili o toto pozeňání připravit Boží lid v ostatních částech světa. Kristus však přišel, aby zboural všechny zdi, které vedou k rozdělení. Přišel ukázat, že jeho dar milosti a lásky je stejně neomezený jako vzduch, který dýcháme, a světlo a dešť, které dopadají na zem.

Kristus uznával jen takové náboženství, ve kterém neexistují privilegované skupiny. Náboženství, ve kterém jsou věřící ze Židů i z pohanů, svobodní i poddaní, spojení všeobecným bratrstvím a jsou si před Bohem rovni. Jeho jednání neovlivňovaly žádné politické otázky. Nedělal rozdíl mezi bližními a cizinci, přáteli a nepřáteli. Jeho srdci byl drahý každý, kdo pociťoval žížeň po vodě života.“ (9T 190.191)

Otázky k rozhovoru

1. **Uvažujte společně o následujícím citátu:** „Ve čtvrté kapitole Listu Efezským je jasně a jednoduše zjeven Boží plán, aby všechny jeho děti poznaly pravdu a žily podle ní. Cílem budování a zachování jednoty církve je, aby členové mohli zjevovat světu zdravé náboženství.“ (6BC 1117) **Které myšlenky ze 4. kapitoly Listu Efezským poukazují na jednotu církve? Co můžeme pro udržování této jednoty udělat?**
2. **Otázka jednoty je úzce spojena s pokorou a podřízením. Jak by bez těchto postojů mohla existovat v církvi jednoty? Pokud jsme pyšní, sebevědomě přesvědčeni o vlastní pravdě a neochotni poslouchat ostatní, pak určitě nebudeme prožívat žádnou skutečnou jednotu. Jak se můžeme naučit pokoře a podřízením?**
3. **Jak můžeme prožívat jednotu i přesto, že se ne vždy a ve všem zcela shodneme?**

Shrnutí

Pavel ve svém Listu Efezským přináší různá vysvětlení a rady o tom, co pro křesťany znamená být „v Kristu“. Spasení v Ježíši prakticky přeměňuje naše životy. Kristova moc v našich životech může měnit všechny naše mezilidské vztahy, včetně vztahů mezi sourozenci v církvi. Tato změna je nezbytná k prožívání jednoty.

Praktický závěr

- ▶ **Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?**

Podněty k modlitbám

- ▶ **Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.**
- ▶ **Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?**
- ▶ **Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátelé, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.**

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Prožívání jednoty v rané církvi

Texty na tento týden

Sk 1,12–14; Sk 2,5–13; Zj 14,12; Sk 2,42–47; Sk 4,32–37; Sk 5,1–11; 2K 9,8–15

Základní verš

„Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.“ (Sk 2,42)

Jednota církve je výsledkem společné duchovní zkušenosti s Ježíšem, který je Pravdou. „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ (J 14,6) Ve společenství se pevné svazky vytvářejí díky společné duchovní cestě a zkušenosti. Pro první adventisty bylo takovou zkušeností milleritské hnutí. To, že se v roce 1844 společně snažili najít vysvětlení pro své zklamání, spojilo jejich srdce. Tato zkušenost stála u zrodu Církve adventistů sedmého dne a měla zásadní vliv i na její další teologické důrazy (např. učení o předadventním soudu).

Zkušenost Ježíšových učedníků po jeho nanebevstoupení je svědectvím o moci Božího slova, modlitby a společenství při vytváření jednoty a souladu mezi věřícími s různým národnostním, kulturním a náboženským pozadím. Stejnou zkušenost můžeme prožívat i my dnes.

„Tvrdím, že vzájemné společenství (ve významu bratrství a přátelství) je mimořádně důležitým prvkem společného uctívání. ... Pro křesťana neexistuje žádná náhrada za duchovní svazek, který ho spojuje s ostatními věřícími a s Pánem Ježíšem Kristem. ... Ježíš Kristus nejprve přivede lidi k sobě, ale pak takového člověka vždy připojí k ostatním věřícím ve svém těle, v církvi.“ (RAYBURN, Robert G., *O Come, Let Us Worship*. Grand Rapids: Baker Book House, 1980, str. 91)

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Dny přípravy

¹²Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujít v sobotu. ¹³Když přišli do města, vystoupili do horní místnosti domu, kde pobývali. Byli to Petr, Jan, Jakub, Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Zélóta a Juda Jakubův. ¹⁴Ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry. (Sk 1,12–14)

Osobní studium

V posledních hodinách, které Ježíš strávil před svou smrtí s učedníky, jim slíbil, že je nenechá samotné. Pošle jim Přímluvce, Ducha svatého, který bude s nimi. Duch svatý je bude vyučovat, připomene jim všechna Ježíšova slova (J 14,26) a povede je k pravdě (J 16,13). V den svého nanebevstoupení Ježíš obnovil své zaslíbení: „Vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní ... dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,5.8)

Znovu si přečti dnešní text (Sk 1,12–14) a soustřed' se na chování učedníků během deseti dní, v nichž čekali na seslání zaslíbeného Přímluvce. Co konkrétně dělali? Jak rozumíš motivům jejich jednání?

Uvedených deset dní si můžeme představit jako období intenzivní duchovní přípravy – jakési duchovní soustředění, kdy si učedníci společně připomínali Ježíšova slova, skutky, učení a znamení. „Ti všichni se svorně a vytrvale modlili...“ (Sk 1,14)

„Když učedníci čekali na splnění zaslíbení, projevovali upřímnou lítost a pokorně vyznávali svou nevěru. Vzpomínali na slova, která jim Kristus řekl před svou smrtí, a začínali plně chápat jejich význam. Vzájemně si připomínali pravdy, které se jim vytratily z paměti a nyní se jim znovu vybavovaly. Vyčítali si, že Ježíši nerozuměli. Znovu se jim před očima promítaly všechny události jeho úžasného života. Když přemýšleli o jeho svatosti, měli pocit, že žádné břemeno není příliš těžké a žádná oběť příliš velká, a i jejich touhou bylo svědčit svým životem o kráse Kristova charakteru. Kdyby mohli uplynulé tři roky prožít ještě jednou, zachovali by se úplně jinak. Kdyby se mohli se svým Učitelem setkat znovu, udělali by všechno pro to, aby poznal, jak hluboce ho milují a jak upřímně litují každého projevu nevěry, jimž ho zarmoutili. Utěšovali se však myšlenkou, že jim odpustil. A rozhodli se, že pokud to jen bude možné, odčiní svou nevěru vyznáním Krista před celým světem. ... Odložili všechny neshody a touhu po prvenství, semkli se a vytvořili pravé křesťanské společenství.“ (AA 36.37; PNL 22.23)

Aplikace

Co bys chtěl udělat pro posílení své víry? Co se můžeš naučit z toho, co jsi udělal v minulosti, ale pak jsi toho litoval? Jak ti tato zkušenost může pomoci prožívat lepší budoucnost?

Od Babylona po Letnice

6A když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. 7Byli ohromeni a divili se: „Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? 8Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči?“ (Sk 2,6–8)

Osobní studium

Dny duchovní přípravy po Ježíšově nanebevstoupení vyvrcholily událostmi Letnic. Hned první verš kapitoly popisující tyto události říká, že dříve, než na učedníky sestoupil Duch svatý, byli všichni shromážděni na jednom místě (Sk 2,1).

Ve Starém zákoně byly Letnice v pořadí druhým ze tří velkých svátků, kterých měl povinnost se zúčastnit každý izraelský muž. Svátek se konal padesát dní po Velikonocích. Během Letnic přinášeli Izraelci Bohu první ovoce letní úrody jako oběť díkůvzdání.

Je velmi pravděpodobné, že v prvním století byla součástí tohoto svátku i oslava přijetí zákona na hoře Sínaj (Ex 19,1). To by znamenalo odkaz na důležitost Božího zákona jako součást křesťanského poselství o Ježíši, jehož smrt nabízí každému kajícímu odpuštění přestoupení Božího zákona. Jeden z klíčových textů, který se týká posledních dnů, hovoří současně o zákonu a o evangeliu: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věnost Ježíši.“ (Zj 14,12) Podobně jako na hoře Sínaj, kde Mojžíš přijal Desatero (Ex 19,16–25; Žd 12,18), se i během Letnic odehrálo množství nadpřirozených úkazů. „Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.“ (Sk 2,2–4)

Přečti si text Sk 2,5–13. V čem podle tebe spočívá důležitost popsanych událostí?

Letnice měly být radostným svátkem, svátkem díkůvzdání Bohu za hojnost a úrodu. Z toho pravděpodobně vyplývá, proč byli učedníci falešně obviněni z opilosti (Sk 2,13–15). Boží moc můžeme pozorovat především v zázraku mluvení a porozumění různým jazykům. Na svátek přišli do Jeruzaléma Židé z celé Římské říše. Právě oni mohli slyšet poselství o Mesiáši Ježíši ve svých jazycích.

V určitém smyslu jsou právě Letnice symbolem nápravy, obnovy toho, co se událo v souvislosti se stavbou babylonské věže, když Bůh zmátl řeč lidí, lidstvo bylo rozptýleno po celé zemi a začaly vznikat různé etnické skupiny. Zázrak milosti začal sjednocovat roztržštěnou lidskou rodinu. Jednota Boží církve v celosvětovém rozsahu je svědectvím o podstatě Božího království jako obnovy toho, co se ztratilo v Babylonu.

Aplikace

Proč je někdy tak těžké dohodnout se s jinými lidmi, přestože mluvíme stejným jazykem? Co můžeš ty sám udělat pro to, abyste si v církvi lépe rozuměli?

Jednota společenství

⁴² Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. ⁴³ Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení. ⁴⁴ Všichni, kteří uvěřili, byli spolu a měli všechno společné. ⁴⁵ Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶ Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷ Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,42–47)

Osobní studium

V reakci na Petrovo kázání a na jeho výzvu kát se a přijmout záchranu se asi tři tisíce lidí rozhodlo přijmout Ježíše jako Mesiáše a naplnění starozákonních zaslíbení daných Izraelcům. Bůh v srdcích těchto lidí konal své dílo. Mnozí již dříve o Ježíši slyšeli a možná putovali do Jeruzaléma v touze setkat se s ním. Někteří mohli již dříve slyšet jeho poselství o Boží záchraně, ale nerozhodli se ho následovat. Během Letnic Bůh zázračně zasáhl do života učedníků a použil si je jako svědky Ježíšova vzkříšení. Nyní už chápali, že v Ježíšově jménu mohou lidé přijmout odpuštění svých hříchů (Sk 2,38).

Jaké aktivity prvních Ježíšových následovníků popisuje úvodní text? Díky čemu vznikla a fungovala tato nádherná jednota věřících?

Je pozoruhodné, že jako první je v uvedených verších zmíněno, že noví učedníci „vytrvale poslouchali učení apoštolů“. I dnes vnímáme právě studium Písma jako důležitý prostředek, který napomáhá duchovnímu růstu nových věřících. Ježíš ve svém pověření v souvislosti se získáváním učedníků apoštolům řekl: „A učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.“ (Mt 28,20) Lidé v tomto novém společenství věnovali čas tomu, aby se od apoštolů naučili vše o Ježíši. Velmi pravděpodobně se dozvěděli o Ježíšových skutcích a službě. Apoštolové je určitě zaslýchli i do Ježíšových kázání a podobenství. A Ježíšovy zázraky a znamení vysvětlovali jako naplnění toho, o čem psali proroci.

Nové společenství věřících věnovalo mnoho času i modlitbám a lámání chleba. Není zcela jisté, zda „lámání chleba“ je přímou zmínkou o Večeři Páně nebo jednoduše odkazem na společné jídlo, jak to naznačuje verš Sk 2,46. V uvedených verších se opakovaně zmiňuje, že první učedníci dělali všechno „společně“. Ukazuje to na skutečnost, že toto křesťanské společenství se setkávalo často a pravidelně – nejen v jeruzalémském chrámu, který sloužil jako místo jejich modlitby a bohoslužby, ale i ve svých domech. Měli tak možnost mluvit spolu i o důvěrných věcech. Jedli spolu a modlili se. Modlitba je podstatnou složkou společenství víry a je nezbytná pro duchovní růst. V textu se říká, že těmto činnostem se věnovali neustále, den co den, vytrvale.

Toto každodenní společenství pomáhalo budovat dobré vztahy i s ostatními v Jeruzalémě. O učednících se říká, že „byli všemu lidu milí“ (Sk 2,47). Dílo, které konal Duch svatý v jejich životech, zapůsobilo na lidi kolem a sloužilo jako mocné svědectví o tom, že Ježíš je skutečný Mesiáš.

Aplikace

Jak se může váš sbor inspirovat příkladem rané církve? Jak to může obohatit vaše společenství, vaše svědectví a vaši jednotu?

Štědrost a chamtivost

³²Všichni, kdo uvěřili, byli jedné mysli a jednoho srdce a nikdo neřikal o ničem, co měl, že je to jeho vlastní, nýbrž měli všechno společné. ³³Boží moc provázela svědectví apoštolů o vzkříšení Pána Ježíše a na všech spočívala veliká milost. ³⁴Nikdo mezi nimi netrpěl nouzi, neboť ti, kteří měli pole nebo domy, prodávali je a peníze, které utržili, ³⁵skládali apoštolům k nohám. Z toho se rozdávalo každému, jak potřeboval. (Sk 4,32–35)

Osobní studium

Lukáš ve Skutcích zaznamenává, že jedním z přirozených důsledků společné zkušenosti prvních Ježíšových následovníků byla jejich vzájemná podpora (viz Sk 2,44.45).

Toto vzájemné dělení se o běžné potřeby nebylo požadavkem společenství, ale dobrovolným výsledkem vztahů, které prožívali. Zároveň to bylo konkrétním vyjádřením jejich jednoty. Tato vzájemná podpora nějaký čas trvala a podrobnosti o ní se dozvídáme ve Skutcích 4 a 5. Jak uvidíme později, toto téma se objevuje i na dalších místech Nového zákona.

Právě v tomto kontextu se poprvé dozvídáme o Barnabášovi. Patřil zřejmě mezi bohatší a vlastnil pozemek, který prodal a utržené peníze věnoval apoštolům pro potřeby celého společenství (Sk 4,36.37). Barnabáš je popsán jako příklad hodný následování.

Přečti si text Sk 4,32–37 a 5,1–11. Porovnej chování a pohnutky Barnabáše a Ananiáše se Safírou. V čem byl hlavní problém této manželské dvojice? Jak by se podobné jednání mohlo projevit i v dnešní církvi?

Kromě hříchu přímé lži Duchu svatému projevili tito manželé i chamtivost. Pravděpodobně žádný jiný hřích nedokáže tak výrazně a rychle poškodit vzájemné společenství a bratrskou lásku jako sobectví a chamtivost. Pokud Barnabáše vnímáme jako pozitivní příklad ducha obětavosti a nezištnosti členů rané církve, Ananiáš a Safira jsou přesným opakem. Lukáš je upřímný a ve svém záznamu zmiňuje i tyto mravně zkažené členy společenství.

V Desateru (Ex 20,1–17) se poslední přikázání (o chamtivosti) odlišuje od ostatních. Zatímco předchozí přikázání hovoří o jednání, které viditelně přestupuje Boží vůli zjevenou lidem, poslední přikázání se soustřeďuje na to, co je skryto v srdci člověka. Hřích chamtivosti není skutkem – jde spíše o myšlenkový proces. Chamtivost a její věrný druh, sobectví, nejsou viditelným hříchem, ale vyjadřují stav hříšné lidské přirozenosti. Viditelným se stávají, až když se projeví sobeckým jednáním – jako tomu bylo v případě Ananiáše a Safiry. V určitém smyslu bychom mohli říci, že v posledním přikázání je vystižen kořen zla a jeho projevy jsou odsuzovány předchozími přikázáními. Chamtivost otevřela srdce Ananiáše a Safiry satanovu vlivu, který vedl k tomu, že začali lhát Bohu. Jejich jednání se v určitém smyslu podobalo jednání Jidáše.

Aplikace

Jakým způsobem se dá ze života člověka vymýtit chamtivost? Proč je vděčnost za to, co máme, mocnou protilátkou vůči tomuto zlu?

Pamatujme na chudé

⁸Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, ⁹jak je psáno: „Rozdělil štědrě, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky.“ (2K 9,8.9)

Osobní studium

Dávání z vlastních prostředků bylo velmi často hmatatelným vyjádřením jednoty rané křesťanské církve. Štědrost popsaná v prvních kapitolách knihy Skutky se projevuje i později, když Pavel vyzývá církevní sbory v Makedonii a Achaji, aby přispěly na pomoc chudým v Jeruzalémě (viz Sk 11,27–30; Ga 2,10; Ř 15,26 a 1K 16,1–4). Tato sbírka je konkrétním vyjádřením skutečnosti, že sbory, v nichž měli hlavní zastoupení křesťané z pohanů, se staraly a milovaly bratry a sestry se židovským původem v Jeruzalémě. Navzdory kulturním a národnostním rozdílům spolu všichni tvořili tělo Kristovo a v srdci uchovávali stejné evangelium. Tato vzájemná péče nebyla jen projevem již existující jednoty církve, ale tímto způsobem se jednota nadále posilovala.

Přečti si text 2K 9,1–15. Jaké ovoce podle Pavla přinese štědrost, kterou projeví věřící v Korintu?

Zkušenost jednoty v rané církvi naznačuje, co všechno bychom mohli udělat i my dnes. Jednota se však nezrodí bez konkrétního odevzdání se či bez závazku, pro který se věřící rozhodnou. Vedoucí společenství církve tehdy vnímali, že je důležité budovat jednotu v Kristu. Láska mezi mužem, ženou a jejich dětmi je závazkem, který je třeba každý den rozvíjet a zvelebovat. Podobně je to i s jednotou mezi věřícími. Jednota, kterou máme v Kristu, se projevuje a buduje různými způsoby.

Viditelnými prvky, které rozvíjely jednotu prvotní církve, byly modlitba, bohoslužba, společná víze a studium Božího slova. Noví křesťané nejen pochopili své poslání kázat evangelium všem národům, ale uvědomili si i to, že mají odpovědnost za laskavou péči jeden o druhého. Jejich jednota se projevila ve štědrosti a vzájemné podpoře nejen v místní komunitě, ale i v podpoře vzdálených církevních sborů. „Jejich obětavost svědčila o tom, že Boží milost nepřijali nadarmo. Takovou štědrost mohli projevovat jedině díky posvěcení Duchem svatým. Pro věřící i nevěřící to byl zázrak Boží milosti.“ (AA 344; PNL 198)

Aplikace

Jakou zkušenost v prokazování štědrosti vůči jiným máš ty osobně? Jakou zkušenost s tím má vaše církevní společenství? Můžeš potvrdit, že se štědrým dáváním přichází požehnání?

Podněty k zamyšlení

Z knihy *Poslové naděje a lásky* si pozorně přečtete kapitolu „Letnice“.

„Tato štedrost ze strany věřících byla důsledkem vylití Ducha svatého. Všichni, kdo uvěřili evangeliu, ‚byli jedné mysli a jednoho srdce‘ (Sk 4, 32). Spojoval je jeden společný zájem – úspěšně splnit úkol, jímž byli pověřeni. Chamtivost neměla v jejich životě žádné místo. Svě bratry a věc, kterou zastávali, milovali víc než peníze a majetek. Svými skutky dosvědčovali, že lidé pro ně mají větší hodnotu než světský blahobyt.

A tak tomu bude vždy, když život člověka ovládne Duch svatý. Lidé naplnění Kristovou láskou se budou řídit příkladem toho, který se kvůli nim stal chudým, aby oni jeho chudobou zbohatli. Všechny dary přijaté od Boha, jako jsou peníze, čas nebo moc, budou považovat pouze za prostředky k povznesení díla evangelia. Tak tomu bylo v prvotní církvi; a pokud se v dnešní církvi stane, že se členové pod vlivem Ducha odvrátí od věcí tohoto světa a budou ochotni přinášet oběti, aby mohli jejich bližní slyšet evangelium, pak budou mít zvěstované pravdy na posluchače mocný vliv.“ (AA 70.71; PNL 41)

Otázky k rozhovoru

1. *Připomeňte si faktory z lekce na tento týden, které pomáhaly budovat jednotu v rané církvi. V čem jednáme jako církve podobně? Co nám chybí a v čem bychom se měli inspirovat prvními křesťany?*
2. *Vzpomínali jsme, že církevní sbory v počátcích křesťanství štedře podporovaly chudé věřící v Jeruzalémě. V čem konkrétně nám může být jejich jednání příkladem a povzbuzením? Jak se může váš sbor zapojit do zmírnění problémů chudých a postarat se o jejich základní potřeby?*
3. *Co se můžeme naučit ze smutného příběhu o Ananiášovi a Safíře? Jak rozumíte zmínce o tom, že když se lidé dozvěděli, co se Ananiášovi a Safíře stalo, „na všechny, kteří to slyšeli, padla velká bázeň“ (Sk 5,5).*

Shrnutí

Raná církev prožívala mimořádný růst, protože Ježíšovi učedníci se připravovali na vylití zaslíbeného Ducha. Díky jejich vzájemnému společenství a společně prožívané víře mohl Duch svatý připravit jejich srdce na Letnice. Po Letnicích Duch svatý pokračoval v proměně tohoto nového společenství. Můžeme to pozorovat nejen v jejich vzájemné štedrosti a projevech lásky a podpory, ale také v neustálém růstu církve.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Obrazy jednoty

Texty na tento týden

1Pt 2,9; Ex 19,5.6; Ef 2,19–22; 1K 3,16.17; 1K 12,12–26; J 10,1–11; Ž 23

Základní verš

„Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem.“ (1K 12,12)

Každý čtenář Bible si všimne, že se v ní nachází množství obrazů a symbolů poukazujících na skutečnosti, které jsou mnohem významnější než dané obrazy a symboly. Například celý biblický obětní systém ve své podstatě symbolizuje důležitou skutečnost: Ježíše a plán spasení.

V Bibli se nachází také mnoho dalších obrazů, které jsou někdy velmi jednoduché – voda, oheň, vítr. V závislosti na kontextu představují tyto obrazy různé duchovní a věroučné pravdy. Ježíš například řekl: „Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ (J 3,8) V tomto případě je vítr symbolem Ducha svatého.

V Bibli najdeme i mnoho obrazů popisujících právě ten typ jednoty, kterou se má církev vyznačovat – takovou, kterou má podle Božího povolání církev zjevovat světu. Jednotlivé obrazy nejsou samy o sobě úplné. Ale jako celek vyjevují mnohé skutečnosti o jednotě církve – o jejím vztahu k Bohu, o vzájemných vztazích členů církve a o vztahu církve ke společnosti, v níž žije.

Tento týden se budeme věnovat obrazům, které nám objasňují některé pravdy o jednotě v Kristu.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Boží lid

6Jsi přece svatý lid Hospodina, svého Boha; tebe si Hospodin, tvůj Bůh, vyvolil ze všech lidských pokolení, která jsou na tváři země, abys byl jeho lidem, zvláštním vlastnictvím. 7Nikoli proto, že byste byli početnější než kterýkoli jiný lid, přilnul k vám Hospodin a vyvolil vás. Vás je přece méně než kteréhokoli lidu. 8Ale protože vás Hospodin miluje a zachovává přísahu, kterou se zavázal vašim otcům, vyvedl vás Hospodin pevnou rukou a vykoupil tě z domu otroctví, z rukou faraóna, krále egyptského. (Dt 7,6–8)

Osobní studium

Přečti si následující texty. Co tyto verše mluví o mimořádném postavení Božího lidu?

1Pt 2,9

Ex 19,5.6

Dt 4,20

Dt 7,6

Církev jsou lidé – ale ne ledajací. Církev je tvořena Božím lidem. Jsou to lidé, kteří patří Bohu, vyznávají Boha jako svého Otce a Spasitele, byli vykoupeni Kristem a poslouchají ho. Tento obraz vyzdvihuje koncept, podle kterého měl Bůh na zemi svůj lid už od představení plánu spasení a podle něhož existuje kontinuita mezi Izraelem ve Starém zákoně a církví v Novém zákoně. Od dob Adama, patriarchů před potopou i po ní, včetně Abrahama, Bůh uzavírá se svým lidem smlouvu, podle které měl tento lid zjevovat světu Boží lásku, milost a spravedlnost.

Boží lid dostává různá pojmenování – například „rod vyvolený“, „královské kněžstvo“ a „svatý národ“. Tato vyjádření ukazují, že Boží lid byl oddělen pro zvláštní cíl: „abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla“ (1Pt 2,9). V tomto textu zaznívá popis Božího laskavého charakteru, jak je zaznamenan v Ex 34,6.7. „Bůh povolal církev jako své vlastní jedinečné vlastnictví, aby její členové mohli ve svých životech zjevovat znaky jeho vzácného charakteru a aby všem lidem přinášeli poselství o jeho dobrotě a milosti.“ (7BC 562)

Jak je ve verších Dt 7,6–8 vysvětleno, proč si Hospodin vybral za svůj lid právě Abrahamovo potomstvo? Jaký princip se nachází v těchto verších? Jak bys ho aplikoval do dnešní doby?

Přestože nás Bible zve, abychom se stali svatým lidem, Písmo nás zároveň učí, že povolání Izraele bylo založeno výhradně na Boží lásce. Boží povolání není v žádném případě odměnou za nějaké skutky či ctnosti – nedá se zasloužit ani nárokovat. Formování Božího lidu je stvořitelským činem, který vychází z Boží lásky. I přes hřích a odpadnutí celého národa dodržel Bůh své zaslíbení dané Abrahamovi, že prostřednictvím jeho potomstva – Krista – zachrání svůj lid. Vyvolení Božího lidu bylo činem Boží milosti – a stejně je to i se spasením. Toto téma nám připomíná naše společné kořeny, které vycházejí z nezasloužené Boží milosti.

Aplikace

Proč je důležité mít vždy na paměti, že naše spasení spočívá v tom, co pro nás vykonal Kristus, ne v tom, co jsme my sami schopni udělat – i když jsme „Božím lidem“?

Boží rodina

¹⁹Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. ²⁰Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. ²¹V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; ²²v něm jste i vy společně budováni v duchovní příbytek Boží. (Ef 2,19–22)

Osobní studium

Dalším novozákonním obrazem Božího lidu je Boží příbytek. Jde o obrazné pojmenování, které pro ilustraci používá pojmy stavba a kameny. Zvýrazňuje složitost mezilidských vztahů v církvi a vyjadřuje vzájemnou závislost jednotlivých členů církve. Petr označuje křesťany za „živé kameny“ (1Pt 2,5). Tato metafora v sobě zahrnuje i znaky stálosti a spolehlivosti.

Jaké klíčové myšlenky zdůrazňuje Pavel v úvodních verších? Jak ti tento obraz pomáhá pochopit podstatu jednoty v církvi? Kterou myšlenku z těchto veršů považuješ ty sám za nejdůležitější? Proč?

Pavel v těchto verších spojuje dva obrazy církve: jeden neživý – stavba, druhý živý – rodina.

Obyčejný kámen nemá sám o sobě příliš velkou hodnotu. Když se však spojí s ostatními kameny, stane se z něj stavba, která odolá bouřím života. Žádný křesťan nemůže stát jako samotný kámen, ale musí se spojit s ostatními do společenství Boží rodiny. Aby byla budova stabilní a trvalá, musí mít pevný základ. Pro církev je tímto základem Ježíš Kristus. On je „úhelným kamenem“ celého Božího domu (viz také 1K 3,11). Kdyby Kristus nebyl úhelným kamenem církve a celého jejího života, přestala by existovat. Církev je neoddělitelně spojena s Kristem – s jeho životem, smrtí, vzkříšením a druhým příchodem. Církev vytváří společenství věřících, kteří jsou spojeni, aby nesli světu dobrou zprávu o Ježíši. Programovou náplní církve je Kristus – představení toho, kým je, co pro nás a v nás udělal a co nabízí každému, kdo ho přijme jako svého Pána a Spasitele.

I obraz rodiny má velkou vypovídací hodnotu. Vychází ze vztahů, které mají lidé mezi sebou. Jde o známý obraz otce, matky, bratrů a sester. Rodinná pouta a vazby mohou být velmi silné a často jsou spojeny s oddaností, která převyšuje všechny ostatní vztahy. Věrnost a oddanost jsou nerozlučnou součástí jednoty. Vždyť jak by mohla existovat jednota bez oddanosti a věrnosti?

Jak tento obraz souvisí s církvi? Členové církve jsou součástí velké rodiny. Jsme propojeni nejen proto, že jsme součástí lidské rodiny prostřednictvím našeho společného předka Adama, ale i proto, že jsme „příbuzní“ Ježíše, druhého Adama, prostřednictvím zkušenosti „nového narození“. Takto jsme navzájem spojeni – nejen proto, že vyznáváme společné věroučné pravdy, ale především proto, že jsme se obrátili ke Kristu a máme v něm nový život.

Aplikace

Žel každý člověk nemá se svou vlastní rodinou dobré zkušenosti. Pro takové lidi obraz rodiny mnoho neznamená. Jak se můžeme stát jako církev i pro tyto lidi skutečnou láskyplnou a bezpečnou rodinou, kterou nikdy nepoznali?

Chrám Ducha svatého

¹⁶Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? ¹⁷Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy. (1K 3,16.17)

Osobní studium

Další obraz budovy, který Pavel používá, je obraz Božího chrámu nebo chrámu Ducha svatého. Jde o obraz cenné a krásné budovy. Apoštol Pavel používá tento obraz dvojným způsobem. V 1K 6,19 je chrám Ducha obrazem našeho vlastního těla. V 1K 3,16.17 ale Pavel používá obraz Božího chrámu, který byl pro Izraelce tou nejsvětější a nejvýznamnější stavbou, jako obraz celého společenství církve.

Co Pavel říká v úvodních verších o církvi (1K 3,16.17)? Jak rozumíš tomu, že církev je Božím chrámem a že v ní přebývá Boží Duch? Jaké varování najdeme v 17. verši?

Když Pavel mluví o církvi jako o chrámu, nemá samozřejmě na mysli kamennou stavbu. Tato metafora říká, že všichni křesťané v Korintu tvoří chrám Ducha a že v duchovním smyslu Bůh přebývá mezi nimi.

Podle Pavla tedy Bůh přebývá uprostřed křesťanského společenství. Z tohoto chápání vyplývá jeho varování: pokud se někdo pokouší zničit toto společenství, bude vystaven nepříjemným následkům soudu. Jednota věřících tvoří podstatu společenství a Boží přítomnosti v tomto chrámu. Tento konkrétní text nemluví o tom, že se máme starat o naše fyzické tělo (ačkoli je pravdou, že jako křesťané jsme zodpovědní také za svou tělesnou schránku). Pavel na tomto místě varuje ty, kteří by se pokoušeli zničit jednotu církve. V předchozích verších této kapitoly Pavel mluví o tom, co považuje za skutečné nebezpečí pro církev – „závist a svár“ (1K 3,3). Takové postoje a chování ohrožují křesťanskou jednotu a vedou k tomu, že Bůh ze svého chrámu odchází. Jinými slovy, konflikty v církvi mohou Boží chrám zničit. Pavel proto věřící vyzývá, aby se vzdali takového chování a takových postojů, které ohrožují jednotu církve. Pokud v církvi přece jen vypukne konflikt, Pavel radí: „Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení.“ (1K 1,10) Tato Pavlova rada je užitečná i pro církve ve 21. století.

Aplikace

S problémem závisti a konfliktů nebojovala církev jen v Korintu a určitě ne pouze za Pavlova života. Stejným obtížím čelíme i my dnes. Jaká je odpovědnost každého člena církve, abychom vzniklé problémy vyřešili způsobem, který neohrozí naši jednotu?

Tělo Kristovo

²⁶Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny. A dochází-li slávy jeden úd, všechny se radují spolu s ním. ²⁷Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1K 12,26.27)

Osobní studium

Pravděpodobně nejznámější obraz církve, který zároveň dobře vypovídá o jednotě jejich jednotlivých částí, je obraz lidského těla, v kontextu 1. listu Korintským pak konkrétně těla Kristova. „Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem. ... Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.“ (1K 12,12.27)

Tak jako tělo je jeden celek skládající se z mnoha různých částí, z nichž každá má svou specifickou funkci a odpovědnost, podobně je to i s církví jako tělem Kristovým.

Přečti si text 1K 12,12–27. Jak tento obraz jednoho těla vystihuje váš sbor? Jak by bylo možné jej aplikovat na celosvětové společenství, jakým je i Církev adventistů sedmého dne?

Pavlovo učení v dvanácté kapitole 1. listu Korintským tlumočí velmi hlubokou myšlenku, že pravá křesťanská jednota neexistuje *navzdory* odlišnosti, ale spíše *jejím prostřednictvím*. Nemělo by nás překvapit, že právě Duch svatý je původcem těchto vyjádření o různosti. Tak jako lidské tělo je fantasticky jednotné a současně pozoruhodně různorodé, podobně dokonalé je i tělo Kristovo, které prostřednictvím různorodosti vyjadřuje úplnost a bohatost Kristova těla.

Tento obraz promlouvá přímo k nám jako k církvi. Během uplynulých desetiletí Církev adventistů sedmého dne rostla milovými skoky. Naši církev tvoří lidé téměř všech představitelných kultur a prostředí. Nesmíme dovolit, aby nás naše kulturní, rasové, etnické, vzdělanostní a věkové odlišnosti vedly k rozdělení. Tuto různorodost by měl svatý Duch přetvářet na mocnou jednotu, která bude svědectvím, že navzdory rozdílům jsme všichni jedno v Kristu. Jak jsme si ukázali, pod křížem jsme si všichni rovni – bez ohledu na to, kdo jsme, odkud pocházíme a jaká je naše minulost. Svět kolem nás se stále více tříští a rozděluje, ale církev má ukázat, že je možné dosáhnout jednoty v různosti. Boží lid může názorně vyjádřit, že evangelium má moc uzdravovat, smiřovat a sjednocovat.

Pavel říká, jak je možné tohoto ideálu dosáhnout. „Kristus je hlavou církve, těla, které spasil.“ (Ef 5,23) „On jest hlavou těla – totiž církve.“ (Ko 1,18) Jelikož každý věřící je duchovně spojen s Kristem, celé tělo je vyživováno tímž pokrmem. Nemůžeme proto dostatečně zdůraznit, jak obrovský význam má pro jednotu církve studium Božího slova, poslušnost tomu, co jsme se z něj dozvěděli, a společná zkušenost uctívání a modlitby.

Aplikace

Jak se vám ve vašem společenství daří prožívat skutečnost, že společně tvoříte Kristovo tělo? Jak můžeš ty osobně přispět k tomu, aby se tato jednota posilovala?

Ovce a pastýř

¹⁰Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.

¹¹Já jsem dobrý pastýř. Dobrý pastýř položí svůj život za ovce. (J 10,10.11)

Osobní studium

Přečti si text J 10,1–11. Které aspekty této metafory o církvi jako ovčinci poukazují na jednotu církve? (Přečti si i Žalm 23.)

V dnešním světě velkých městských aglomerací nemají lidé příliš často možnost vidět skutečný chov dobytka. Většina z nás ví jen málo o vztahu mezi ovci a pastýřem. Když však Ježíš říkal toto podobenství, jeho posluchači mu rozuměli velmi dobře. A nejen to. Když řekl: „Já jsem dobrý pastýř,“ okamžitě si uvědomili jeho odkaz na Žalm 23,1: „Hospodin je můj pastýř...“ Tento obraz byl nejen srozumitelný, ale naplňoval lidi i intenzivním emocionálním zážitkem. Ve starověké kultuře Blízkého východu (a často i dnes) byli pastýři vnímáni jako ti, kteří jsou oddáni péči o svěřené stádo – a to bez ohledu na nebezpečí a problémy. Postava pastýře se stala jedním z nejlaskavějších obrazů Písma, které takto popisuje Boží charakter a jeho vztah ke svému lidu.

Pohled na Boží lid jako na ovce je také zajímavý. V myslí se nám možná vybaví obraz ovcí a jejich nevinné a bezbranné povahy. Upřímně řečeno, ovce jsou často považovány za hloupá zvířata. Jsou zcela závislá na ochraně a vedení svého pastýře. Když se například ovce zatoulá nebo ztratí, pastýř ji musí najít a přivést zpět do ovčince. Mladé ovečky často potřebují zvýšenou péči a pastýř je někdy musí i nést. K péči o ovce je potřeba trpělivost a pochopení. Z mnoha pohledů je to dokonalý obraz, který představuje církev. Členové církve se nemusejí ničeho bát, protože vše potřebné získávají ze vztahu s Pastýřem.

Ježíš ve svém podobenství zdůraznil důležitost toho, aby ovce poslouchaly hlas pastýře. Když si to situace vyžaduje, je možné ochránit několik stád ovcí tím, že jsou umístěna na jedno ohrazené místo. A jak je jejich pastýři později roztrídí? Pastýři stačí postavit se k východu z ovčince a volat na své ovce. Ty bezpečně rozpoznají jeho hlas a přijdou k němu. „Když je má všechny venku, kráčí před nimi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas.“ (J 10,4) Také pro církev je nezbytné naslouchat hlasu Pastýře. Dá se říci, že jednota a bezpečí Božího lidu závisí na tom, jak blízko je u Boha a jak je ochoten podřídit se jeho hlasu.

Aplikace

Dnes zní označení „ovce“ spíše jako nadávka nebo výsměch a lidé ho příliš v lásce nemají (slovní spojení „chovat se jako ovce“ v našem prostředí naznačuje určitou „stádovitost“ a ochotu nechat se manipulovat). Přesto jde o velmi výstižnou metaforu. Proč? Co se z tohoto podobenství můžeš naučit o Pastýři a potřebě poslouchat jeho hlas? Uměl bys vymyslet nějaký jiný obraz, který by ilustroval podobné principy? Jaký?

Podněty k zamyšlení

V knize *Touha věků* si pozorně přečti kapitolu „Nebeský pastýř“.

„V kontextu jeruzalémského chrámu a všudypřítomných řecko-římských staveb se novozákonní autoři rozhodli do svých svědectví zahrnout obraz chrámu. Věřící si tak měli uvědomit svatost církve, Boží roli v založení a péči o církve, formující roli Krista a Ducha svatého a soudržnost věřících v církvi. Architektura chrámů navozuje statickou, nehybnou představu. Metafora chrámu je však spojena s živým obrazem a autoři často kladou důraz na proces budování a stavění. Nejde tedy o statický obraz. Texty nás vedou k tomu, abychom si představili příběh budování, ne hotovou stavbu. Církve dostala skvělou příležitost, aby ve svém životě a příběhu pokorně uznala, že je chrámem živého Boha (2K 6,16).“ (McVAY, John, „Biblical Metaphors for the Church: Building Blocks for Ecclesiology“ v Ángel Manuel Rodríguez, ed. „*Message, Mission, and Unity of the Church*. Hagerstown, MD: Review and Herald, 2013, str. 52)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte o biblických obrazech církve. Který z nich se vám nejvíce líbí? Proč? Některé další metafory můžeme najít ve verších 1Tm 3,15; 2Tm 2,3–5; 1Pt 2,9. Co dalšího se z těchto obrazů církve můžeme naučit?*
2. *„Bůh chce, aby se jeho lid spojil těmi nejtěsnějšími pouty křesťanského společenství. Důvěra ve spoluvěřící je pro prospěch celé církve nezbytná. Jednota činů je zvláště důležitá v době náboženské krize. Jeden nerozvážený krok nebo jeden nepromyšlený čin mohou přivést církve do potíží a zkoušek, z nichž se nemusejí dostat celé roky.“ (3T 446) Co se z těchto myšlenek můžeme naučit o velké důležitosti opatrnosti při ochraně jednoty církve? Jakou roli v tom hraje každý z nás?*
3. *V části na neděli jsme zdůraznili, že dokonce i jako „Boží lid“ jsme v otázce spasení závislí jen a jen na Boží milosti. Spasení nikdy nezávisí na našich zásluhách. Jaký je váš postoj k tvrzení, že právě naše závislost na Božím jednání v otázce spasení z nás dělá „Boží lid“?*

Shrnutí

V Novém zákoně se nachází mnoho obrazů a metafor, které představují podstatu přirozenosti a poslání církve. Co je ještě důležitější, tyto ilustrace nás učí, že Bůh se velmi pozorně stará o svou církev a chrání ji. Ukazují nám na skutečnost, že věřící jsou navzájem neoddělitelně spojeni a že potřebujeme jeden druhého, abychom mohli konat dílo, ke kterému jsme povoláni.

Praktický závěr

- ▶ Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- ▶ Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- ▶ Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- ▶ Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Když přijdou konflikty

Texty na tento týden

Sk 6,1–6; Sk 10,1–23; Mt 5,17–20; Sk 11,3–24; Sk 15,1–22; Am 9,11.12

Základní verš

„Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.“ (Ga 3,27.28)

Jednou z největších výzev každého křesťanského společenství je udržení jednoty ve chvíli, kdy vzniknou rozbroje týkající se identity a poslání církve. Takové neshody mohou mít zničující následky. V tom jsou dnešní křesťanská společenství podobná těm, o kterých se dozvídáme v Nové zákoně. Jsme jen lidé a dříve či později se objeví rozdílnosti týkající se důležitých témat. První křesťané čelili konfliktům, které vycházely nejen z předsudků vůči různým skupinám lidí, ale také z vážných rozdílů ve výkladu klíčových starozákonních příběhů a zvyků. Tyto konflikty mohly vést ke zničení křesťanské církve již v jejích počátcích. Naštěstí v jejím čele stáli přemýšliví a vnímaví apoštolové a vůdci, kteří se při řešení konfliktů spoléhali na vedení Ducha svatého a Písma. V předchozích lekcích jsme se mimo jiné věnovali i tomu, jak prožívala jednotu raná církev. Tento týden se soustředíme na otázku, jakým způsobem prvotní církev řešila vnitřní konflikty, které ničily její jednotu a ohrožovaly její přežití. O jaké konflikty šlo, jak je řešili a co se dnes můžeme naučit z jejich zkušenosti?

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Etnické předsudky

¹V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. ²A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. ³Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. ⁴My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova.“ ⁵Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. ⁶Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce. (Sk 6,1–6)

Osobní studium

Zdá se, že někteří křesťané měli předsudky vůči vdovám řeckého původu ve svém středu a dávali jim méně jídla než vdovám hebrejského původu. Vnímání takového upřednostňování (respektive diskriminace) vedlo mezi věřícími k neshodám. Text neříká, zda šlo o skutečné upřednostňování, ale někteří to tak vnímali. Tento konflikt ohrožoval jednotu církve. Je pozoruhodné, že se etnické rozpory v církvi objevily tak brzy.

Jaké kroky podnikla raná církev, aby se vypořádala se vzniklými spory (Sk 6,2–6)?

Raná církev rostla velmi rychle a tento růst silně doléhal na ramena apoštolů. Ustanovení sedmi „diakonů“ pomohlo uvolnit v jeruzalémském sboru napětí a zapojilo do služby více lidí. (Biblický text tuto skupinu sice neoznačuje přímo jako „diakony“, ale toto její tradiční křesťanské označení souvisí s řeckým slovesem *diakonein*, „sloužit“, které se objevuje ve verši 2: „A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit (*diakonein*) při stolech.““)

Apoštolové velmi pozorně naslouchali stížnostem křesťanů řeckého původu a jejich žádostem o řešení. Výběr sedmi jáhnů, kteří se měli stát spolupracovníky apoštolů, byl ponechán členům této skupiny (Sk 6,3). Všichni ustanovení diakoni měli řecký původ. Předpokladem pro jejich službu mělo být, že budou „plni Ducha a moudrosti“. Služba apoštolů, kteří se dosud zabývali nejen kázáním evangelia, ale i rozdělováním jídla pro vdovy, se takto dělila mezi dvě skupiny lidí, z nichž každá konala pro šíření evangelia stejně důležitou práci. Lukáš používá stejné slovo – „služba“ (řecky: *diakonia*) – k označení služby kázání Božího slova (Sk 6,4) a k označení služby při rozdělování jídla (Sk 6,1).

Aplikace

Jak vnímáš skutečnost, že apoštolové svolali shromáždění učedníků (Sk 6,2), aby společně hledali řešení vzniklého problému?

Obrácení pohanů

²⁸Promluvil k nim: „Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvňuje nebo znečišťuje. ²⁹Proto jsem také bez váhání přišel, když jste pro mne poslali, a nyní se ptám, jaký jste k tomu měli důvod.“ ... ³⁴A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ³⁵ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. (Sk 10,28.29.34.35)

Osobní studium

Obrácení pohanů a jejich přijetí evangelia Ježíše Krista je událostí, která vytvořila předpoklady pro vznik největšího konfliktu v životě rané církve. Tento konflikt ohrožoval samotnou existenci a poslání církve.

Přečti si text Sk 10,1–23. Shrň popsanou událost vlastními slovy. Jaké okolnosti naznačují, že Duch svatý si připravoval srdce lidí takovým způsobem, aby se otevřela cesta pro přijetí evangelia pohany?

Vidění, které Petr obdržel, se mu muselo zdát divné a nepochopitelné. Takovým viděním byl určitě šokován, protože jako věrný Žid se nikdy nedotkl nečistého nebo poskvněného pokrmu – přesně podle požadavků zákona (Lv 11; Ez 4,14 a Da 1,8). Cílem tohoto vidění však nebyla dietetická pravidla, ale bariéry mezi Židy a pohany, které bránily v šíření evangelia. Takové překážky byly ve starověkém světě stejně rozšířené jako dnes. V prvních desetiletích pocházeli křesťané především ze Židů, kteří přijali Ježíše jako Mesiáše, zaslíbeného prorocstvími Starého zákona. První křesťané byli věrní Židé, který zachovávali Zákon podle naučení a ustanovení svých předků. Evangelium Ježíše Krista nevnímali jako zrušení či odstranění starozákonních předpisů (Mt 5,17–20).

Soustřed se na úvodní verše (Sk 10,28.29.34.35). Jak Petr pochopil vidění, které měl v Joppe? Co ho vedlo k takovému výkladu?

V popisu této události v knize Skutky vidíme, že Duch svatý připravil způsob, jak se mohli i pohané stát součástí křesťanského společenství. A mohlo k tomu dojít, aniž by museli být nejprve obřezáni a stát se Židy. Co přesvědčilo Petra a jeho přátele, že šlo opravdu o Boží vůli? Bylo to vylití Ducha svatého na Kornélia a jeho domácnost, které se událo podobným způsobem, jako to prožili Ježíšovi učedníci během Letnic (Sk 10,44–47). Pokud mohl Duch svatý sestoupit na pohany stejným způsobem jako na Židy, pak bylo jasné, že obřízka nebyla podmínkou toho, aby člověk mohl uvěřit v Ježíše jako Mesiáše. Tento závěr se stal mezi prvními křesťany předmětem velkých teologických sporů.

Aplikace

Kdy ses v minulosti ocitl v situaci, kdy od tebe Bůh žádal něco, co se ti na první pohled zdálo neobvyklé, nebo dokonce nepřijatelné? Jak jsi na to zareagoval?

Vedení Ducha

¹⁵Když jsem k nim začal mluvit, sestoupil na ně Duch svatý, jako už na počátku sestoupil na nás. ¹⁶Tu jsem si vzpomněl na to, co řekl Pán: „Jan křtil vodou, ale vy budete pokřtěni Duchem svatým.“ ¹⁷Jestliže tedy jim Bůh dal stejný dar jako nám, když uvěřili v Pána Ježíše Krista, jak jsem já v tom mohl Bohu bránit? (Sk 11,15–17)

Osobní studium

O událostech, které se udály v Cesareji v souvislosti s obrácením Kornélia, se brzy dozvěděli i vedoucí křesťanské církve v Jeruzalémě. Požádali proto Petra, aby jim vysvětlil, co se vlastně stalo. Cítili se totiž Petrovým jednáním pohoršeni, protože podle jejich chápání Mojžíšova zákona nemohl věrný Žid stolovat s pohany (Sk 11,3).

Přečti si text Sk 11,4–18. Jakým způsobem vysvětlil Petr své jednání a dílo Ducha svatého v této události. Na co ve své zprávě položil hlavní důraz?

Ačkoli někteří si nebyli jisti správností Petrova rozhodnutí pokřtít tyto pohany, dostatek svědků (Sk 11,12) potvrdil, že Duch svatý projevil svou přítomnost stejně jako o Letnicích. Vedení Duchem bylo v tomto případě nezpochybnitelné. „Po těch slovech bratří už nic nenamítali, ale velebili Boha: „Tak i pohany povolal Bůh k pokání, aby dosáhli života!““ (Sk 11,18)

Přečti si text Sk 11,19–24. Co se po této události odehrálo v rané církvi?

Někteří křesťané v Jeruzalémě si možná mysleli, že to, co se stalo s Kornéliem a jeho domem, bude jen jakousi výjimkou a že se to nebude opakovat. To však nebylo Božím záměrem. Když Ježíšovi učedníci utekli z Jeruzaléma a Judska před pronásledováním, které se vystupňovalo po Štěpánově smrti (Sk 8,1), a dostali se až do Samaří, Fénicie, Antiochie a na Kypr, stále více pohanů přijímalo Ježíše jako svého Spasitele. Takto se naplňovala Ježíšova předpověď (Sk 1,8). A přestože tento přívál pohanů byl obdivuhodný, z pohledu křesťanů ze Židů bylo zřejmé, že si nejsou úplně jisti, jak mají na tyto události reagovat.

Aplikace

V čem ti tvé (nesprávné) vnímání křesťanského učení a adventistických důrazů může být na překážku při vydávání svědectví o záchraňující moci Ježíše Krista?

Jeruzalémský koncil

**⁸A sám Bůh, jenž zná lidská srdce, se za ně postavil: Dal jim Ducha svatého tak jako nám ⁹a ne-
učinil žádného rozdílu mezi námi a jimi, protože jejich srdce očistil vírou. ¹⁰Proč tedy nyní po-
koušíte Boha a chcete vložit na učedníky břemeno, které nemohli unést ani naši otcové ani my!
(Sk 15,8–10)**

Osobní studium

Přečti si verše Sk 15,1.2 a Ga 2,11–14. Které dvě otázky způsobovaly (podle těchto textů) v rané církvi vážné problémy?

Ohrožení jednoty církve, kterému čelili první křesťané, bylo reálné a složité. Někteří křesťané ze Židů tvrdili, že spasení mohou být jen ti, kteří jsou Božím lidem na základě smlouvy. To samozřejmě vyžadovalo tělesnou obřízku. Součástí života křesťana bylo podle těchto křesťanů i odmítnutí kontaktů s pohany, aby to neohrozilo jejich vlastní spasení.

Židé se při styku s pohany drželi velmi přísných pravidel, která do značné míry vycházela z tradic. Když apoštolové začali přivádět do církve pohany, kteří se stali následovníky Krista, tradiční pravidla se pro nové křesťanské společenství stala kamenem úrazu. Jelikož Mesiáš je podle Starého zákona Spasitelem Božího lidu, pokud chtěli být pohané spaseni, museli se – podle tradičního pohledu – stát nejprve Židy a řídit se stejnými smluvními pravidly.

Přečti si text Sk 15,3–22. O kterých problémech se hovořilo na Jeruzalémském koncilu?

Podstatou zaznamenaných problémů byl spor ohledně výkladu starozákonních příběhů a pravidel týkajících se obřízky a vztahu s pohany. Zdá se, že při setkání apoštolů a starších s delegáty z Antiochie se diskutovalo dlouho a bezvýsledně.

Potom však promluvili Petr, Barnabáš a Pavel. Petrova řeč souvisela s jeho viděním od Boha a s darem Ducha svatého, který otevřel dveře pro misii mezi pohany. Potom Pavel a Barnabáš vyprávěli, jak Bůh jejich prostřednictvím působil mezi pohany. Výsledkem bylo, že se mnozí z nich otevřeli změně. Petr řekl: „Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše.“ (Sk 15,11) Učedníci začali ve světle evangelia vnímat staletí trvající tradice úplně nanovo.

Aplikace

Kdy se ti stalo, že se tvé chápání evangelia nebo věrouky změnilo? Co ses z toho naučil? Jak ti to může pomoci při dalších otázkách souvisejících s tím, čemu věříš?

Nesnadné řešení

¹⁹Proto já soudím, abychom nedělali potíže pohanům, kteří se obracejí k Bohu, ²⁰ale jen jim napsali, aby se vyhýbali všemu, co přišlo do styku s pohanskou bohoslužbou, aby nežili ve smilstvu, aby nejedli maso zvířat, která nebyla zbavena krve, a aby nepožívali krev. (Sk 15,19.20)

Osobní studium

Křesťané v církvi v Antiochii museli mít určitou míru pokory a důvěry, když se rozhodli vyslat do Jeruzaléma své zástupce, kteří by jejich jménem žádali o vyřešení vzniklého konfliktu. Po dlouhé diskuzi mezi apoštoly a staršími se ozval Ježíšův bratr Jakub, který vystupuje jako „předsedající“ shromáždění. Právě Jakub navrhl způsob řešení celého sporu (Sk 15,13–20). Koncil jednoznačně rozhodl, že k tomu, aby se pohané stali křesťany, nemusejí se nejprve stát součástí židovství a zachovávat všechny aspekty ceremoniálních zákonů, včetně obrízky.

Přečti si text Am 9,11.12 a Jr 12,14–16. Co tito starozákonní proroci předpovídali v souvislosti s národy v sousedství Izraele?

Přestože Jakub ve své řeči citoval proroka Ámose, podobné myšlenky se nacházejí také u ostatních starozákonních proroků. Božím záměrem bylo spasit prostřednictvím svědectví a zkušenosti Izraele celý svět. Boží povolání Abrahama v sobě zahrnovalo požehnání všech národů (Gn 12,1–3). Vedení Ducha svatého, služba Petra, Barnabáše a Pavla mezi pohany a obrácení velkého počtu pohanů byly důkazy, které se nedaly přehlédnout nebo odsunout. Tato svědectví pomohla vůdcům křesťanské církve v Jeruzalémě, že mnoho starozákonních proroctví ještě nebylo naplněno. Kromě toho Bůh již v minulosti dal pravidla a omezení, která měla řídit přítomnost pohanů v Izraeli (Lv 17–18). Jakub ve svém návrhu na tato pravidla také odkazuje (Sk 15,29). Každému bylo zřejmé, že Bůh povolává pohany, aby se stali součástí jeho lidu a v Ježíši přijali spasení. Vedení Ducha jim pomohlo hlouběji pochopit Písmo. Duch svatý jim také odhalil důležité pravdy, které předtím nechápali.

Text Skutky 15,30–35 ukazuje reakci věřících v Antiochii na rozhodnutí, které přijali křesťané v Jeruzalémě: „Když jej [dopis] bratři přečetli, velmi se zaradovali, protože je uklidnil.“ (Sk 15,31)

Popsané události jsou důležitým příkladem toho, jak raná církev prostřednictvím podřízení se Božímu slovu a s postojem lásky, jednoty a důvěry mohla pod vedením Ducha svatého předejít tomu, co se mohlo stát obrovskou krizí jednoty.

Aplikace

Co se z uvedeného příkladu můžeš naučit o důležitosti nejen poslouchat názory ostatních, ale také připustit, že mohou mít pravdu – a to i přesto, že jejich názory se mohou lišit od těch tvých?

Podněty k zamyšlení

Přečtěte si kapitoly „V Kornéliově domě“ a „Židé a pohané“ z knihy *Poslové naděje a lásky*.

Rada, která o celé záležitosti rozhodla, se skládala z apoštolů a učitelů, kteří významným způsobem přispěli k zakládání křesťanských sborů mezi Židy a pohany, a také ze zvolených zástupců různých sborů. Byli zde přítomni starší z Jeruzaléma, delegáti z Antiochie a dále zástupci nejvlivnějších sborů. Rada postupovala tak, jak jí to přikazovalo osvědčené svědomí, a s důstojností církve, která byla založena z Boží vůle. Na konci jednání všichni uznali, že na spornou otázku odpověděl sám Bůh, když na pohany vyhlásil Ducha svatého; všichni si uvědomili, že jejich povinností je podřídit se vedení Ducha.

Nebylo nutné svolávat celou křesťanskou církev a o sporné záležitosti hlasovat. „Apoštolové a starší, vlivní a rozvášní muži, vydali a sepsali rozhodnutí, které pak přijaly všechny křesťanské sbory. Ne všichni s ním však byli spokojeni; skupina ctižádostivých a sebevědomých bratří s ním nesouhlasila. Tito muži chtěli pracovat v Božím díle na vlastní zodpovědnost. Neustále reptali a kritizovali, navrhovali nové plány a snažili se překazit dílo těch, které Bůh povolal ke zvěstování evangelia. Již od samého počátku narážela církev na takové překážky a bude jim muset čelit až do konce času.“ (AA 196.197; PNL 113.114)

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké kroky k řešení sporů, o kterých jsme tento týden mluvili, mohou pomoci vašemu společenství v konfliktních situacích? Přestože v souvislosti s pohany v rané církvi šlo o teologický problém, jak nám způsob řešení může pomoci při sporech kulturních, politických nebo etnických, které ohrožují jednotu církve? Které principy řešení jsou podle vás nejdůležitější?*
2. *Znovu si přečti citát Ellen G. Whiteové z knihy Poslové naděje a lásky. Navzdory pozitivnímu řešení měli někteří věřící stále výhrady. Co se můžeme naučit z této smutné reality?*

Shrnutí

Rané církvi hrozily různé vnitřní spory, které mohly mít zničující následky. Viděli jsme, jakým způsobem může církev řešit konflikty a odvrátit rozdělení. Základním východiskem je pokora, láska, vedení Ducha svatého a podřízení se Božímu slovu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Jednota ve víře

Texty na tento týden

Sk 4,8–12; Sk 1,11; Mt 25,1–13; Žd 9,11.12; Ex 20,8–11; 1K 15,51–54

Základní verš

„V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.“ (Sk 4,12)

V roce 1888 adventisté sedmého dne zapáleně diskutovali o výkladu některých biblických textů. Kazatelé a vedoucí církve debatovali o identitě deseti rohů z proroctví u Daniela 7 a o zákoně v Galatským 3,24. Tehdy si jen málokdo uvědomoval, že vzájemné nepřátelské postoje kazí jejich společenství a přátelství, a tak ničí jednotu a poslání církve.

Ellen G. Whiteová tento stav velmi silně odsuzovala a všechny zúčastněné povzbuzovala, aby velmi pečlivě zkoumali svůj vztah k Ježíši a to, jak by se jejich láska k Ježíši měla projevit v jejich chování – a to především tehdy, když s někým nesouhlasí. Řekla také, že bychom neměli očekávat, že všichni budou mít naprosto stejný pohled na výklad každého biblického textu.

Zdůraznila však i to, že bychom měli usilovat o jednotu ve všech základních adventních věroučných bodech (CW 28–32). Tento týden se budeme věnovat některým důležitým biblickým pravdám, které z nás dělají adventisty a které formují naši jednotu ve víře.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Spasení v Ježíši

⁹V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. ¹⁰V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. (1J 4,9.10)

Osobní studium

Jako adventisté sedmého dne máme s ostatními křesťanskými církvemi velmi mnoho společného, naše věroučné body však tvoří jedinečný systém pohledu na biblické pravdy, o kterých jiní křesťané nemluví. Tyto pravdy nám pomáhají vymezit se jako pozůstatek Božího lidu na konci času.

Přečti si texty Sk 4,8–12 a 10,43. Jak Petr vnímá důležitost Ježíše Krista pro pochopení plánu spasení? Proč je podle něj Kristus pro naše spasení tak důležitý?

Apoštol Pavel napsal do Korintu, že „v Kristu Bůh usmířil svět se sebou“ (2K 5,19). Kristova smrt přináší smíření, staví most přes propast, která vznikla jako následek hříchu a smrti. Křesťané celá staletí uvažovali o významu Ježíšovy smrti, o jeho vzkříšení a o smíření, které přišel uskutečnit. Tento proces smíření je v řečtině vyjádřen slovem, které znamená „výměnu“ nebo „změnu“. V tomto případě se nepřátelství, nesoulad a odcizení „mění“ v přátelství, harmonii a blízkost. Božím záměrem je, aby se těmito charakteristikami vyznačoval nejen náš vztah k němu, ale i naše vzájemné vztahy v církvi.

Přečti si následující texty. Uvažuj, co jednotlivé verše říkají o významu Ježíšovy smrti a jeho vzkříšení.

Ř 3,24.25

1J 2,2

1J 4,9.10

1Pt 2,21–24

Spolu s ostatními křesťanskými společenstvími věříme v Kristovu smrt a vzkříšení. Za svůj jedinečný přínos v rámci velké křesťanské rodiny můžeme považovat to, že je hlásáme v kontextu „věčného evangelia“ (Zj 14,6) jako součást poselství tří andělů ze Zjevení 14,6–12. Jako adventisté sedmého dne klademe důraz na tato poselství takovým způsobem, jak to nedělají žádní jiní křesťané.

Aplikace

Co pro tebe osobně znamená Ježíšova smrt a jeho vzkříšení? Jak a v čem se v tvém životě prakticky projevuje naděje, kterou ti přináší spasení v Ježíši?

Druhý příchod Ježíše Krista

²⁶**Když vám řeknou: „Hle, je na poušti,“ nevycházejte! „Hle, v tajných úkrytech,“ nevěřte tomu!**
²⁷**Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka.**
(Mt24,26.27)

Osobní studium

Apostolové a první křesťané pokládali Kristův návrat za „blažené splnění naděje“ (Tt 2,13). Očekávali, že prostřednictvím Kristova druhého příchodu se naplní všechna proctví a zaslíbení Písma. Jako adventisté sedmého dne se tohoto přesvědčení pevně držíme i dnes. Jednoznačně to potvrzuje i naše jméno – „adventisté“. Všichni, kteří milují Krista, radostně očekávají den, kdy se s ním budou moci setkat tváří v tvář. Do doby, než se to stane, nás zaslíbení o druhém příchodu Krista sjednocuje jako Boží lid.

Přečti si následující texty. Co říkají o způsobu Kristova příchodu? Které charakteristiky druhého příchodu pokládáš za nejdůležitější? Proč?

Sk 1,11

Mt 24,26.27

Zj 1,7

1Te 4,13–18

Zj 19,11–16

Bible nás opakovaně ujišťuje, že Ježíš přijde, aby se ujal svého vykoupeného lidu. O datu této události bychom neměli spekulovat, protože Ježíš řekl: „O onom dni a hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám.“ (Mt 24,36) Nejenže nevíme, kdy se Kristus vrátí, ale podle Bible to ani vědět nebudeme.

Na konci své služby Ježíš vyprávěl podobenství o deseti družičkách (Mt 25,1–13). Ilustroval tím zkušenost církve, která očekává jeho druhý příchod. Dvě skupiny družiček představují dva typy věřících, kteří vyznávají, že očekávají Krista. Na první pohled se zdá, že jsou obě skupiny stejné. Ale když Ježíš nepřichází a čekání se prodlužuje, nakonec se ukáže mezi oběma skupinami rozdíl. Jedna skupina si i přes Kristovo „zpoždění“ udržuje živou naději a na setkání se připravuje. Tímto podobenstvím chtěl Ježíš své následovníky naučit, že křesťanská zkušenost není založena na vzrušujících pocitech a nadšení, ale na vytrvalé důvěře v Boží milost a trpělivé víře – a to i tehdy, když nemáme žádný hmatatelný důkaz o naplňování Božích zaslíbení. Ježíš nás i dnes zve, abychom „bděli“ a byli kdykoliv připraveni na jeho příchod.

Aplikace

Co pro tebe znamená očekávat druhý příchod Ježíše Krista? Jak se to projevuje ve tvém každodenním životě? Co můžeš udělat pro to, aby ses se během let čekání na Ježíšův příchod nedopustil stejné chyby, před jakou Ježíš varoval v podobenství o deseti družičkách?

Ježíšova služba v nebeské svatyni

11Ale když přišel Kristus, velekněz, který nám přináší skutečné dobro, neprošel stánkem zhotoveným rukama, to jest patřícím k tomuto světu, nýbrž stánkem větším a dokonalejším. 12A nevesel do svatyně s krví kozlů a telat, ale jednou provždy dal svou vlastní krev, a tak nám získal věčné vykoupení. (Žd 9,11.12)

Osobní studium

Ve Starém zákoně se dozvídáme, že Hospodin dal Mojžíšovi pokyn, aby mu Izraelci postavili svatyni, v níž bude Bůh mezi nimi „bydlet“ (Ex 25,8). Prostřednictvím služeb konaných ve svatyni se Izraelci učili o plánu spasení. Později, během vlády krále Šalomouna, byl přenosný svatostánek nahrazen velkolepým chrámem (1Kr 5–8). Při budování svatyně a později chrámu sloužila za vzor nebeská svatyně, stánek, „který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk“ (Žd 8,2; Ex 25,9.40).

Celá Bible vychází z předpokladu, že v nebi existuje nebeská svatyně, ve které přebývá Bůh. Služba v pozemské svatyni byla jakýmsi zjednodušeným vyjádřením a předzvěstí plánu spasení a Ježíšovy služby v nebeské svatyni.

Přečti si texty Žd 8,6; 9,11.12.23–28 a 1J 1,9–2,2. Co tyto verše říkají o Ježíšově službě ve svatyni?

Nebeská svatyně je od Kristova nanebevstoupení místem jeho kněžské služby pro naše spasení (Žd 7,25.26). Písmo nás proto povzbuzuje: „Přístupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas.“ (Žd 4,16)

V pozemské svatyni probíhala kněžská služba ve dvou fázích. První byla každodenní služba ve svatyni. Druhá se odehrávala jednou za rok ve svatyni svatých. Podobně popisuje Písmo i Ježíšovu službu v nebeské svatyni. Jeho službu v nebeské svatyni charakterizují přímlyvy, odpuštění, smíření a obnova. Kající hříšník má prostřednictvím přímlyvce (ČEP) nebo zastávce (ČSP) – Ježíše Krista – přístup přímo k Otci (1J 2,1). Od roku 1844 Ježíš vykonává v nebeské „svatyni svatých“ druhou fázi své služby. Tato služba se zaměřuje na přicházející soud a očišťování, které se na zemi odehrávalo jednou ročně v Den smíření (Lv 16). I služba očištění svatyně je založena na Ježíšově prolité krvi. Smíření, které se v tento den uskutečnilo, bylo předzvěstí, že díky Kristovým zásluhám bude odstraněna přítomnost hříchu a celý vesmír bude uveden do souladu s Boží vládou. Učení o dvou fázích služby ve svatyni je unikátním příspěvkem adventistů k pochopení celého plánu spasení.

Aplikace

Ovlivňuje nějak každodenní život věřícího člověka skutečnost, že Ježíš v současnosti koná službu v nebeské svatyni svatých? Jak? Proč si to myslíš?

Sobota

¹²Dal jsem jim také své dny odpočinku, aby byly znamením mezi mnou a jimi, aby věděli, že já, Hospodin, je posvěcuji. ... ¹⁹Já jsem Hospodin, váš Bůh. Řiďte se mými nařízeními, dodržujte mé řády a zachovávejte je. ²⁰Svěťte mé dny odpočinku a budou znamením mezi mnou a vámi, abyste věděli, že já jsem Hospodin, váš Bůh. (Ez 20,12.19.20)

Osobní studium

Dalším důležitým biblickým učením, které vyzdvihují adventisté sedmého dne, je učení o sobotě jako sedmém dni. Jde o klíčovou doktrínu, která nás sjednocuje a zároveň přispívá k vytváření a prožívání našeho vzájemného společenství. V křesťanství tuto doktrínu vyznává (až na pár výjimek) téměř výhradně právě naše denominace.

Sobota je Božím darem, které lidstvo dostalo již během samotného stvořitelského týdne (Gn 2,1–3). Během stvoření vidíme tři Boží činy, jimiž byla ustanovena sobota: (1) Bůh v sobotu odpočinul, (2) požehnal tento den a (3) posvětil ho. Tyto tři činy představily sobotu jako mimořádný dar a umožnily lidstvu zažít nebeskou realitu již zde na zemi. Sobota je zároveň potvrzením Božího šestidenního stvoření. Známý rabín, teolog a filozof Abraham Joshua Heschel nazval sobotu „chrámem v čase“. Sobota je svatým dnem, ve kterém se Bůh jedinečným způsobem setkává se svým lidem.

Přečti si následující texty. Co tyto verše říkají o významu soboty pro lidi?

Ex 20,8–11

Dt 5,12–15

Ez 20,12.19.20

V touze následovat Ježíšův příklad (L 4,16) světíme i my sobotu jako sedmý den. Ježíš vnímal a zachovával sobotu jako den odpočinku a bohoslužby. Mnohé ze zaznamenaných zázraků a znamení vykonal Ježíš právě v sobotu. Tímto způsobem vyzdvihl mimo jiné rozměr uzdravení (tělesného i duchovního), které vychází ze svěcení soboty (L 13,10–17). Apoštolové a první křesťané chápali, že Ježíš sobotu nezrušil. I oni sami ji zachovávali a v tento den navštěvovali bohoslužebné shromáždění (Sk 13,14.42.44; 16,13; 17,2; 18,4).

Dalším nádherným aspektem soboty je skutečnost, že je znamením našeho vysvobození z hříchu. Sobota je také památkou Boží záchrany Izraelců z egyptského zajetí a jejich uvedení do odpočinku, který jim Bůh zaslíbil v Kanaánu (Dt 5,12–15). Přestože Izraelci selhali a nevešli zcela do tohoto odpočinku – protože se opakovaně dopouštěli neposlušnosti a modloslužby – Bůh zaslíbuj, že „zůstává sobotní odpočinku Božím lidu“ (Žd 4,9; ČSP). Každý, kdo touží, může do tohoto odpočinku vstoupit – vírou ve spasení, které přináší Ježíš. Zachovávaní soboty je symbolem duchovního odpočinku v Kristu a skutečnosti, že v otázce spasení jsme zcela závislí na Kristu. Naše vlastní skutky nás nikdy nemohou zachránit od hříchu a nemohou nám dát věčný život (Mt 11,28–30).

Aplikace

Jakým konkrétním způsobem ti sobota pomáhá prožívat jednotu a společenství tak, jak si to Kristus přeje?

Smrt a vzkříšení

⁵¹Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, ⁵²naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živi proměněni. ⁵³Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost. ⁵⁴A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!“ (1K 15,51–54)

Osobní studium

Při stvoření „vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem“ (Gn 2,7). Tento záznam o stvoření člověka zjevuje, že náš život pochází od Boha. Je součástí tohoto daru života i nesmrtelnost? Bible říká, že jen Bůh je nesmrtelný (1Tm 6,16). Lidé nedostávají při narození do vínků nesmrtelnost. Na rozdíl od Boha jsou lidské bytosti smrtelné. Písmo říká, že jsme „jako pára, která se na okamžik ukáže a potom zmizí“ (Jk 4,14). Smrt je pro nás spánkem, během kterého si nic neuvědomujeme (Kaz 9,5.6.10; Ž 146,4; Ž 115,17; J 11,11–15).

Ačkoliv se lidé rodí jako smrtelní a podléhají smrti, Bible mluví o Ježíši Kristu jako o zdroji nesmrtelnosti. Kristus dává zaslíbení nesmrtelnosti a věčného života všem, kteří věří v záchranu, již nabízí. „Darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ (Ř 6,23) Ježíš „zlomil moc smrti a zjevil nepomíjející život v evangeliu“ (2Tm 1,10). „Nebot Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3,16) Právě proto máme naději, že našim věčným osudem nemusí být smrt, ale život.

Přečti si znovu text 1K 15,51–54 a také 1Te 4,13–18. Co tyto verše říkají o životě po smrti? Kdy a jak může člověk získat nesmrtelnost?

Apoštol Pavel velmi jasně ukazuje, že Bůh nedává člověku nesmrtelnost ve chvíli smrti, ale při vzkříšení, kdy zazní hlas polnice. Ačkoli věřící dostávají zaslíbení věčného života, jestliže přijímají Ježíše za svého Spasitele, nesmrtelnost dostanou až při svém vzkříšení. Nový zákon neříká nic o tom, že by duše člověka po jeho smrti okamžitě odcházela do nebe. Takové učení má svůj původ v pohanství a vychází ze starověké řecké filozofie. Nenachází se však ani ve Starém, ani v Novém zákoně.

Aplikace

Jak ti pochopení podstaty smrti pomáhá ještě více si uvědomovat jedinečnost zaslíbení o druhém příchodu Ježíše Krista? Jak nás toto zaslíbení sjednocuje jako společenství věřících?

Podněty k zamyšlení

Jako adventisté sedmého dne máme s ostatními společenstvími křesťanů mnoho společných věroučných bodů. Tím nejdůležitějším je samozřejmě víra ve spasení jediné prostřednictvím smiřující a zástupné smrti Ježíše Krista. Spolu s ostatními křesťany věříme, že spravedlnost nezískáváme vlastními skutky, ale prostřednictvím Kristovy spravedlnosti, která nám byla přičtena na základě víry jako nezasloužený dar milosti. „S Kristem bylo naloženo tak, jak jsme si zasloužili my. A to proto, aby s námi mohlo být nakládáno tak, jak si zasloužil on. Byl odsouzen za naše hříchy, na kterých neměl žádný podíl, abychom my mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na které nemáme žádnou zásluhu. Podstoupil smrt, která měla stihnout nás, abychom získali život, který patřil jemu.“ (DA 25; TV 12.13)

Naše věroučné body spolu s našimi činy a životním stylem, které z naší věrouky vyplývají, nás od ostatních křesťanů odlišují. Tak to však má být. Pokud by to bylo jinak, jaký důvod bychom měli jako adventisté ke své existenci? Naše láska k Ježíši a učení, které hlásáme, by měly být tím nejmocnějším poutem, které nás sjednocuje.

Otázky k rozhovoru

1. *Jak a proč by nás měla spojovat vděčnost za odpuštění a ospravedlnění, které jsme v Kristu přijali?*
2. *Miliony lidí s různým etnickým, náboženským, politickým a kulturním pozadím přicházejí do našeho společenství a přijímají stejné věroučné body. Co vám to říká o důležitosti věrouky – nejen v kontextu misie a poselství, ale i pro jednotu církve?*
3. *Zmínili jsme už, že naše jméno – adventisté sedmého dne – poukazuje na dva důležité body naší věrouky: na sobotu jako sedmý den, na druhý příchod Ježíše Krista. Jedna část poukazuje na stvoření a druhá na vykopení. Jak spolu tyto dva body učení souvisejí? Jak vystihují podstatu toho, čím jako lidé jsme?*

Shrnutí

Jako adventisty sedmého dne nás spojuje láska ke Kristu a naše věrouka. Některé věroučné body máme společné s ostatními křesťany, jiné ne. Naše učení formuje naši identitu jako samostatné církve a zároveň je základem naší jednoty v Kristu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Nejpřesvědčivější důkaz

Texty na tento týden

J 11,51.52; Ef 2,13–16; 2K 5,17–21; Ef 4,25–5,2; Ř 14,1–6; Sk 1,14

Základní verš

„To však [Kaifáš] neřekl sám ze sebe, ale jako velekněz toho roku vyřkl proroctví, že Ježíš má zemřít za národ, a nejenom za národ, ale také proto, aby rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno.“ (J 11,51.52)

Minulý týden jsme se věnovali tomu, jak se jednota projevuje prostřednictvím společného poselství, v jehož středu se nachází Ježíš jako Spasitel a ty pravdy Písma, na které je položen důraz v čase konce. Naše identita spočívá mimo jiné v poselství, které nám Bůh svěřil, a v povolání hlásat toto poselství celému světu.

Tento týden se zaměříme na viditelnou jednotu církve, která se projevuje v každodenním životě věřících a v poslání církve. Podle Ježíše není posláním církve pouze hlásat Boží poselství o spasení a smíření. Nedílnou součástí tohoto smíření je i samotná jednota církve. Ve světě naplněném hříchem a vzpourou stojí církev jako viditelný svědek Kristova spásného díla a jeho zachraňující moci. Bez jednoty a soudržnosti, které se projevují ve svědectví církve, by v tomto světě bylo jen velmi těžko vidět spásnou moc kříže. „Jednota s Kristem vytváří svazek vzájemné jednoty mezi věřícími. Tato jednota je tím nejpřesvědčivějším důkazem majestátnosti a čistoty Krista a jeho moci skoncovat s hříchem.“ (5BC 1148)

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Pod křížem Ježíše Krista

**⁷V něm jsme vykoupeni jeho krví a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, ⁸kte-
rou nás zahrnul ve vši moudrosti a prozíravosti, ⁹když nám dal poznat tajemství svého záměru,
svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, ¹⁰že podle svého plánu, až se naplní čas, přive-
de všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu. (Ef 1,7–10)**

Osobní studium

Bůh dává svému lidu různá duchovní pozhánání, mezi která patří i jednotu církve. I ta je Božím darem. Jednota není výsledkem lidského snažení ani našich dobrých skutků nebo záměrů. Původcem jednoty je Ježíš Kristus a základem této jednoty je jeho smrt a vzkříšení. Když vírou přijmeme smrt a vzkříšení Ježíše Krista, když se dáme pokřtít na odpuštění hříchů, když se stáváme součástí společenství víry a když hlásáme poselství tří andělů, tehdy jsme v jednotě nejen s Kristem, ale i ve vzájemné jednotě se spoluvěřícími.

Přečti si znovu texty J 11,51.52 a Ef 1,7–10. Které události v životě Ježíše Krista jsou základem naší jednoty jako adventistů sedmého dne?

Je pozoruhodné, že Bůh si použil právě Kaifáše, aby vysvětlil význam Ježíšovy smrti. A to i přesto, že Kaifáš nechápal, čeho se dopouští, když odsuzuje Ježíše na smrt. Neměl ani ponětí, jak hluboká byla jeho slova. Kaifáš byl přesvědčen, že vlastně dělá jen politické prohlášení. Jan však prostřednictvím velebných slov odhaluje důležitou pravdu o tom, co znamená zástupná smrt Ježíše Krista pro celý věrný Boží lid. Kristus umírá, aby „rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno“ (J 11,52b).

Ať jako adventisté věříme v cokoli dalšího a ať je naše poselství jakkoli výjimečné, základ naší jednoty tvoří pochopení a přijetí skutečnosti, že Kristus zemřel i za nás.

Tuto jednotu v Kristu prožíváme i prostřednictvím křtu. „Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši. Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli.“ (Ga 3,26.27) Křest je dalším poutem, které máme společné. Křest symbolizuje naši víru v Krista a v to, co pro nás udělal. Máme jednoho Otce, proto jsme všichni Božími syny a dcerami. Zároveň máme jednoho Spasitele, v jehož smrt a vzkříšení jsme pokřtěni (Ř 6,3.4).

Aplikace

Mezi námi existuje mnoho rozdílů – kulturních, sociálních, etnických a politických. Proč by měla naše společná víra v Ježíše překlenout všechny rozdílnosti mezi námi? Jak se to má prakticky projevat v našem životě?

Služba smíření

17Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! 18To všecko je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. 19Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvětšovat toto smíření. 20Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! 21Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5,17-21)

Osobní studium

Ve světě vidíme mnoho zmatků, nepokojů, válek a konfliktů. Všechny tyto faktory ovlivňují naše životy na osobní, společenské i národní úrovni. Někdy se může zdát, že celý náš život je jeden velký konflikt. Roztříštěnost a chaos však nebudou trvat věčně. Bůh dělá vše pro to, aby jednoho dne opět nastolil v celém vesmíru soulad. Zatímco hřích přináší nesoulad a rozkol, věčný Boží plán smíření přináší klid a jednotu.

V Ef 2,13–16 apoštol Pavel předkládá principy, které ukazují, co Kristus dělá pro klid mezi věřícími: prostřednictvím své smrti na kříži Ježíš sjednotil Židy a pohany do jednoho lidu a zbouřil všechny etnické a náboženské bariéry, které je oddělovaly. Pokud to Kristus dokázal udělat pro Židy a pohany v prvním století, proč by i dnes nemohl odstranit všechny rasové, etnické a kulturní bariéry, které rozdělují věřící v naší církvi? Může se to stát výchozím bodem pro naše úsilí přinést světu poselství smíření.

V 2K 5,17–21 apoštol Pavel říká, že v Kristu jsme nové stvoření a Bůh nás smířil sám se sebou právě prostřednictvím Krista. Jak rozumíš tomu, že i my máme „sloužit tomuto smíření“? Co je obsahem výzvy ke smíření se s Bohem? Jak může naše vzájemná jednota posilovat toto poselství?

Bůh svěřil věřícím trojitou službu smíření. (1) Církev tvoří věřící, kteří byli kdysi Bohu vzdáleni, ale prostřednictvím milosti Kristovy oběti byli nyní působením Ducha sjednoceni s Bohem. Máme poselství, které v době konce kážeme celému světu. Naším posláním je zvát ty, kteří jsou Bohu stále odcizeni, aby se s Bohem smířili a aby se i oni stali nositeli poselství o smíření. (2) Církev tvoří lidé, kteří prožívají vzájemné smíření. Být smířen s Kristem znamená být smířen i s druhými. To nemá být jen nějaký vznešený, nedosažitelný ideál. Musí se to stát viditelnou realitou života všech věřících. Vzájemné smíření, klid a soulad mezi sourozenci je nepochybným svědectvím světu, že Ježíš Kristus je náš Spasitel a Vykupitel. „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,35) (3) Prostřednictvím služby smíření přináší církev celému vesmíru poselství o tom, že Boží plán spasení je pravdivý a mocný. Ve velkém sporu jde o Boha a o jeho charakter. Pokud tedy církev prožívá a rozvíjí jednotu a smíření, celý vesmír může pozorovat věčnou Boží moudrost (Ef 3,8–11).

Aplikace

Jak vaše církevní společenství prožívá a buduje jednotu? Co konkrétně můžeš ty sám udělat pro to, aby se posilovala jednota společenství víry, kterého jsi součástí?

Praktická jednota

³¹At' je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost; ³²buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. ^{5,1}Jako milované děti následujte Božího příkladu ²a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá. (Ef 4,31–5,2)

Osobní studium

V roce 1902 Ellen G. Whiteová napsala: „Každý křesťan by měl být takový, jako Kristus během svého života na zemi. On je naším příkladem nejen svou neposkvrněnou čistotou, ale i svou trpělivostí, laskavostí a přitažlivou povahou.“ (ST, 16. 7. 1902) Tato slova jsou připomínkou Pavlovy výzvy Filipským: „Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši.“ (Fp 2,5)

Přečti si texty Ef 4,25–5,2 a Ko 3,1–17 a pokus se odpovědět na následující dvě otázky: Ve kterých konkrétních oblastech našeho života máme prokazovat svou věrnost Kristu? Jak máme svědčit o evangeliu působícím v našich životech?

V Písmu se nachází mnoho textů, které křesťany vyzývají a povzbuzují, aby následovali Ježíšův příklad a stali se pro ostatní živými svědky o Boží milosti; aby jim záleželo na druhých (Mt 7,12); nesli navzájem svá břemena (Ga 6,2); žili v jednoduchosti a zaměření na vnitřní duchovnost, ne na vnější dojem (Mt 16,24–26; 1Pt 3,3,4), a vším svým jednáním oslavovali Boha (1K 10,31).

„Milování, v tomto světě jste cizinci bez domovského práva. Prosím vás proto, zdržujte se sobeckých vášní, které vedou boj proti duši, a žijte vzorně mezi pohany; tak aby ti, kdo vás osočují jako zločince, prohlédli a za vaše dobré činy vzdali chválu Bohu „v den navštívení.““ (1Pt 2,11,12) Možná až příliš často podceňujeme vliv našeho (křesťanského) charakteru na ty, kteří jsou kolem nás. Trpělivost, zažíváme-li nepřátelství a trápení, nebo pokora jako odpověď na urážlivá slova, to je Ježíšovo chování, které je nám vzorem. Jako adventisté jsme svědky ve světě, který nechápe Boží charakter. Stáváme se mocí, která přináší dobro a velebí Boží slávu. Lidé by nás měli znát jako ty, kteří představují Krista nejen na základě naší poctivosti, ale také na základě praktického zájmu o dobro a prospěch ostatních. Pokud naše náboženská zkušenost není jen hraná a předstíraná, lidé kolem nás si toho všimnou a pozitivně je to ovlivní. Sjednocení společnosti věřících, které světu zjevuje Kristův charakter, bude opravdu mocným svědkem.

Aplikace

Jaké svědectví přinášíš lidem okolo sebe? Co ve tvém životě může lidi inspirovat k rozhodnutí následovat Ježíše Krista?

Jednota uprostřed různosti

¹Bratra ve víře slabšího přijímejte mezi sebe, ale nepřete se s ním o jeho názorech. ²Někdo třeba věří, že může jíst všechno, slabý však jí jen rostlinnou stravu. ³Ten, kdo jí všechno, nechť nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, nechť neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého. ⁴Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda obстоjí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on obстоjí, neboť Pán má moc jej podepřít. (Ř 14,1–4)

Osobní studium

V Listu Římanům 14. a 15. kapitole se apoštol Pavel zaměřuje na problém, který rozdělával společenství věřících v Římě. Ve své reakci je Pavel vyzývá, aby byli k sobě snášenliví a trpěliví a nerozdělovali církev zbytečným nedorozuměním. Co se můžeme z jeho rady naučit?

Přečti si text Ř 14,1–6. Co bylo příčinou rozdělení a odsuzování v římském sboru?

Je velmi pravděpodobné, že celý spor se týkal otázek obřadní nečistoty podle židovského zákona. Podle Pavla šlo o neshody v různých názorech (Ř 14,1), které se však netýkaly otázek spasení, ale názorů na věci, které by měly být ponechány na svědomí jednotlivce (Ř 14,5). Celý spor se nejprve týkal jedení určitých druhů pokrmů. Pavel nemluví o jedení masa zvířat, které zakazovala ustanovení v Lv 11. Neexistuje žádný důkaz, že by v době apoštola Pavla začali křesťané jíst vepřové maso nebo jiná nečistá zvířata. Víme také, že takovému jídlu se vyhýbal i Petr (Sk 10,14). Skutečnost, že „slabí“ jedli jen rostlinnou stravu (Ř 14,2) a že spor se týkal i nápojů (Ř 14,17,21), naznačuje, že celé znepokojení se zaměřovalo na otázky související s ceremoniálními pravidly. Důkazem je i použití slova nečistý (*koinos*) v Ř 14,14. Toto slovo se v starověkých řeckých překladech Starého zákona používá k označení znečištěných zvířat, nikoli pro označení nečistých zvířat z Lv 11. Zdá se, že ve společenství římských křesťanů byli věřící, kteří odmítali jíst pokrm ze společných stolů, dokud si nebyli jisti, že jídlo bylo zodpovědně připraveno anebo že nebylo obětováno modlám.

Stejný problém se týká i zachovávání určitých dnů. Ve sporu nejde o každotýdenní svěcení soboty. Víme totiž, že sám Pavel sobotu zachovával (Sk 13,14; 16,13 a 17,2). Pravděpodobně jde tedy o odkaz na různé židovské svátky a postní dny. Pavel se v těchto verších pokouší zdůraznit tolerantnost vůči těm, kteří jsou upřímní, a pokud nejsou přesvědčeni, že jde o problém spasení, v uvedených otázkách se řídí jen a jen svým svědomím. Jednota mezi věřícími se projevuje také trpělivostí a snášenlivostí. Neumíme se sice shodnout, ale chápeme, že nejde o otázku spasení.

Aplikace

Uvažte společně o následující otázce: Co v naší věrouce a v našem chování jako adventistů sedmého dne je takové, že by tomu nemuseli věřit a zachovávat všichni, kteří se hlásí k adventizmu?

Jednota v poslání

46Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. 47Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,46.47)

Osobní studium

Porovnej atmosféru a chování učedníků během Poslední večeře (L 22,24) s tím, jaká atmosféra mezi nimi panovala krátce před zkušeností Letnic (Sk 1,14; 2,1) a po ní (Sk 2,46). Co přineslo do jejich životů takový obrovský rozdíl?

Ve Sk 1,14 a 2,46 se nachází výraz, který překládáme jako „jednomyslně“ nebo „svorně“ a mohli bychom jej vyjádřit i „jako jeden muž“. Byli společně na jednom místě a v modlitbě prosili o naplnění Ježíšova zaslíbení, že přijde Přímluvce.

Během čekání na Ducha svatého mohli velmi snadno sklouznout ke vzájemnému posuzování a ke kritice. Někdo mohl poukázat na Petrovo zapření Ježíše (J 18,15–18.25–27) nebo na Tomášovy pochybnosti o Ježíšově vzkříšení (J 20,25). Mohli si vzpomenout na prosbu Jana a Jakuba, aby mohli v Ježíšově království zaujmout výjimečné postavení (Mk 10,35–41). Mohli se začít zabývat minulostí a kritizovat Matouše a jeho pochybnou kariéru výběrčího daní (Mt 9,9). Skutečnost však byla úplně jiná. „Tyto dny přípravy byly dny důkladného sebezpytování. Učedníci si byli vědomi své duchovní bídy a prosili svatého Boha, aby je pomazal a uschoпил k záchraně lidí. Nežádali požeňání jenom pro sebe, ale cítili tíhu zodpovědnosti za spasení druhých. Věděli, že evangelium má být hlášáno světu, a proto žádali o sílu, kterou jim Kristus zaslíbil.“ (AA 37; PNL 23)

Vzájemné společenství, které učedníci prožívali, a intenzivní modlitby je připravily na velkolepou zkušenost Letnic. Čím blíže byli Bohu a čím více odkládali to, co je od sebe oddělovalo, tím lépe byli učedníci připraveni na přijetí Ducha svatého, díky jehož moci se z nich stali nebojácní a odhodlaní svědci Ježíšova vzkříšení. Věděli, že Ježíš jim odpustil jejich hříchy a mnohá selhání. To jim dalo odvahu dívat se vpřed. Věděli, co pro ně Ježíš udělal. Věděli o spasení, které v něm získali. „Každý křesťan viděl ve svém bratru projev Boží lásky a shovívavosti. Jen jedno bylo důležité, jen jediný cíl stál za námahu: Všichni věřící chtěli odrážet Kristovu povahu a usilovat o rozšíření jeho království.“ (AA 48; PNL 28) To způsobilo, že Kristus dokázal prostřednictvím učedníků vykonat tak mocné věci. Jaká je to inspirace pro církev dnes!

Aplikace

Je poměrně snadné nacházet v životech druhých lidí chyby a selhání. Jak se můžeš naučit nesoustředit se na omyly a nedostatky druhých? Jak to může pomoci církvi v tom, aby se sjednotila v konání Boží vůle?

Podněty k zamyšlení

Následující citát nám pomáhá pochopit, jak byla raná církev, sjednocená v Kristu, schopna zachovat jednotu navzdory vzájemným rozdílům mezi jednotlivými věřícími, a tak se stát mocným svědkem pro svět.

„Písmo ukazuje, jak Duch svatý vedl ranou církev při jejím rozhodování. Jednalo se o minimálně tři vzájemně související způsoby: (1) zjevení (Duch svatý oznámil lidem, co mají dělat; viz příběh Kornélia, Ananiáše, Filipa a pravděpodobně i situace při losování, kdo má být apoštolem), (2) Písmo (církev dělala rozhodnutí, při kterých se nechala vést Písmem) a (3) konsenzus (Duch konal téměř nepozorovaně své dílo ve společenství věřících, a tak vytvářel konsenzus prostřednictvím toho, jak učedníci diskutovali a studovali Písmo – až nakonec církev rozpoznala, že v jejím středu působí Duch svatý).

Zdá se, že když společenství věřících zápasilo s kulturními, věroučnými a teologickými problémy ve svém středu, Duch svatý pomáhal církvi přijímat rozhodnutí prostřednictvím konsenzu. V tomto procesu vidíme aktivní zapojení celého společenství, nejen jeho vedoucích. Zároveň je v procesu rozhodování položen důraz i na modlitbu. Vedení Ducha můžeme využít z toho, jak je společenství otevřené chápání Božího slova, jakou zkušenost společenství prožívá při naplňování svých potřeb a jakou zkušenost ve své službě prožívají apoštolové a ostatní věřící. Mnohá rozhodnutí církve se uskutečnila tak, že celý proces vedl Duch svatý a Písmo, modlitba a zkušenost byly prvky teologického rozjímání.“ (FORTIN, Denis, „The Holy Spirit and the Church“, v Ángel Manuel Rodríguez, ed., *Message, Mission, and Unity of the Church*, str. 321.322)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o aplikační otázce na středu. Podle čeho bychom se měli rozhodovat, které věroučné body a jaké jednání je pro nás jako adventisty nezbytné, a které nikoliv?*
2. *Jaký vztah bychom měli mít ke křesťanům z jiných denominací, kteří podobně jako my věří ve smrt a vzkříšení Ježíše Krista?*

Shrnutí

Nejpřesvědčivějším důkazem jednoty církve je, když mají sestry a bratři mezi sebou stejnou lásku, jakou je miloval Ježíš. Odpuštění hříchů a spasení, které máme společné, je tím nejlepším poutem našeho společenství. V Kristu můžeme takto světu ukazovat naši jednotu a vydávat svědectví o naší společné víře. Nejsme povoláni k ničemu menšímu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Jednota a náprava vztahů

Texty na tento týden

2Tm 4,11; Fm 1,1-25; 2K 10,12-15; Ř 5,8-11; Ef 4,26; Mt 18,15-17

Základní verš

„Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smíření smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život.“ (Ř 5,10)

Poznali jsme, že dokonce i po vylití Ducha byly vztahy mezi prvními křesťany občas napjaté. V Novém zákoně nacházíme opakované zmínky o tom, jak se s takovými problémy Kristovi následovníci vypořádali. Principy obsažené v těchto verších mají pro církev velkou hodnotu i dnes. Ukazují, že jestliže se při řešení konfliktů a při snaze zachovat jednotu v Kristu řídíme biblickými principy, je možné najít příznivé řešení.

Tento týden se zaměříme na vztahy, které se podařilo obnovit. Ukážeme si, jaký vliv mají naše mezilidské vztahy na naši jednotu v Kristu. Duch svatý působí tak, aby nás přivedl blíže k Bohu a k sobě navzájem. Jinými slovy, snaží se zlepšit náš vztah k Bohu a také naše vztahy k lidem. Pomáhá bourat bariéry, které nám brání přijít blíže k Bohu a blíže jeden k druhému. Největší projev moci evangelia není to, co církev říká, ale jak církev žije.

„Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,35) Bez této lásky by celé naše uvažování o jednotě církve vyšlo naprázdno.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Obnovené přátelství

¹⁰Pozdravuje vás můj spoluvězeň Aristarchos a Barnabášův bratranec Marek, o němž jste již dostali pokyny. Až k vám přijde, přijměte ho. ¹¹Také vás zdraví Ježíš zvaný Justus. Jsou to jediní židé, kteří s námi pracují pro království Boží a jsou také mou útěchou. (Ko 4,10.11)

Osobní studium

Pavel a Barnabáš spolupracovali při šíření evangelia. Po nějaké době však mezi nimi vznikl spor o to, zda mohou důvěřovat někomu tak bázlivému, jako byl Jan Marek (Sk 15,36–39). Hlásání evangelia bylo spojeno s určitým rizikem a Jan Marek v jedné chvíli Pavla a Barnabáše opustil a vrátil se domů (Sk 13,13).

„Pavel Marka kvůli jeho útěku hodnotil velmi nepříznivě, a po určitou dobu ho dokonce ostře kritizoval. Barnabáš se však snažil Markovo jednání omlouvat jeho nezkušeností. Báł se, aby Marek neopustil kazatelskou službu, protože věděl, že má vlohy k tomu, aby se stal užitečným Kristovým služebníkem.“ (AA 170; PNL 98.99)

Ačkoli Bůh používal ve své službě všechny tři, vztahy mezi nimi se musely dát do pořádku. Apoštol, který kázal o milosti, potřeboval prokázat milost mladému kazateli, který ho zklamal. Apoštol odpuštění sám potřeboval odpustit. Jan Marek pod vlivem Barnabáše duchovně i osobnostně rostl (Sk 15,39). Nakonec se tato změna dotkla i Pavlova srdce.

Co se z Pavlových listů dozvídáme o Janu Markovi? Jak se změnil vztah Pavla k Janu Markovi?

Ko 4,10.11

2Tm 4,11

Přestože se z těchto textů o Pavlově smíření s Janem Markem dozvídáme spíše jen okrajově, biblická zpráva je jasná. Jan Marek se stal jedním z Pavlových blízkých a důvěryhodných spolupracovníků. Právě tak o něm hovoří ve svém Listu Koloským. Ke konci svého života také Pavel žádá Timotea, aby s sebou přivedl do Říma i Jana Marka, který mu bude „užitečný jako pomocník“ (2Tm 4,11). Mladý kazatel, kterému očividně odpustil, obohacoval Pavlovu službu. Přestože je kdysi oddělila bariéra nepochopení, dokázali nyní spolupracovat při šíření evangelia a být si navzájem oporou. Ať už byl mezi nimi v minulosti jakýkoliv spor a ať už se Pavel cítil v souvislosti se svým předchozím postojem vůči Janu Markovi jakkoli, nyní to už všechno pominulo.

Aplikace

Jak se můžeš naučit odpouštět těm, kteří ti ublíží nebo tě zklamou? Proč i přes odpuštění nemusí dojít k úplné obnově předchozího vztahu? A proč to někdy ani není nezbytné?

Nejprve otrok, potom syn

⁸Ačkoli bych ti v Kristu mohl směle nařídít, co máš udělat, ⁹pro lásku raději prosím, já, Pavel, vyslanec a nyní i vězeň Krista Ježíše. ¹⁰Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život ve vězení, Onezima, ¹¹který ti před časem způsobil škodu, ale nyní je tobě i mně k užítku. (Fm 1,8–11)

Osobní studium

Během svého věznění v Římě se apoštol Pavel setkal s Onezimem. Onezimos byl otrok, který utekl z Kolos do Říma. Pavel zjistil, že se s Onezimovým pánem osobně zná. List Filemonovi je Pavlovou osobní iniciativou, kterou se snažil vybudovat přátelství mezi pánem a jeho otrokem. Pavlovi vždy velmi záleželo na vztazích. Apoštol věděl, že poškozené vztahy ničí duchovní růst i jednotu církve. Filemon patřil v Kolosách mezi vedoucí představitele církve. Pokud by ve svém srdci přechovával vůči Onezimovi nenávisť, ovlivnilo by to nejen jeho osobní křesťanské svědectví, ale i svědectví církve nevěřícím.

Přečti si celý List Filemonovi (je to 25 veršů). Pokus se najít nejdůležitější principy, které jsou pro obnovu vztahů nezbytné.

Na první pohled se může zdát překvapivé, že Pavel nevystupuje proti zlu otroctví rozhodněji. Pavlova strategie však byla mnohem efektivnější. Evangelium mělo totiž samo o sobě bourat všechny třídní rozdíly (Ga 3,28; Ko 3,11).

Pavel poslal Onezima zpět k Filemonovi ne jako otroka, ale jako svého syna a jako Filemonova „milovaného bratra“ v Kristu (Fm 1,16).

Pavel věděl, že otroky na útěku čekala beznadějná budoucnost. Neustále nad nimi visela hrozba vězení. Byli odsouzeni k životu v nouzi a bídě, bez naděje na změnu. Ale teď, když se Onezimos stal Filemonovým bratrem v Kristu a změnil se v ochotného spolupracovníka, mohl očekávat lepší budoucnost. U Filemona mohl Onezimos bydlet, jíst a pracovat. Obnova zničeného vztahu mohla do jeho života přinést obrovskou změnu. Stal se z něj „věrný a milovaný bratr“ a Pavlův spolupracovník (Ko 4,9). Pavel byl tak zapálený a neoblomný ve své touze po vybudování vztahu přátelství mezi Filemonem a Onezimem, že byl ochoten zaplatit z vlastních prostředků veškerou škodu, kterou kdysi svým útekem Onezimos Filemonovi způsobil.

Aplikace

Které principy pramenící z evangelia ti mohou pomoci napravit to, co negativně ovlivňuje tvoje vztahy s druhými lidmi? Jak tyto principy mohou pomoci v tom, aby nedocházelo k narušení jednoty sboru, jehož jsi součástí?

Duchovní růst a jednota

⁴Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznámá to, že jste lidé světa? ... ⁹Jsme spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole, Boží stavba. ¹⁰Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví. ¹¹Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. (1K 3,4.9–11)

Osobní studium

Už jsme se zmínili o tom, že sbor v Korintu se nacházel ve velkých problémech. Jaké principy zdůrazňuje Pavel v následujících verších v souvislosti s uzdravením a obnovou, které jsou pro jednotu církve tak důležité?

1K 3,5–11

1K 12,1–11

2K 10,12–15

V uvedených textech apoštol naznačuje principy, které jsou důležité pro zachování a budování jednoty církve. Zdůrazňuje, že Ježíš k dosažení různých cílů souvisejících s posláním církve využívá různých lidí s různými dary. Všichni by však měli při budování Božího království spolupracovat (1K 3,9).

Bůh nás povolává ke spolupráci, nikoliv k soupeření. Každému věřícímu dal Bůh dary, které jsou určeny k vzájemné službě v církvi a zároveň službě lidem mimo církve (1K 12,11). Neexistují velké a malé dary. Všechny jsou pro budování Kristovy církve důležité (1K 12,18–23). Dary, které jsme od Boha obdrželi, nejsou určeny k sobeckému předvádění se. Duch svatý je uděluje k službě šíření evangelia.

Porovnávat se s druhými je nemoudré, protože nás to může vést buď k malomyslnosti, nebo k namyšlenosti. Pokud budeme mít pocit, že ostatní věřící jsou důležitější a jejich dary významnější, může nás to rozladit a odradit od věrného používání darů, které nám Bůh svěřil. A pokud si budeme myslet, že naše práce pro Krista je důležitější než služba ostatních, budeme se cítit namyšleně a pyšně – a to je něco, co by mělo být každému křesťanovi cizí.

Oba postoje ochromují nejen efektivitu naší služby pro Krista, ale i naše vzájemné vztahy. Když však budeme věrně sloužit v oblasti, kterou nám Kristus svěřil, bude nám naše služba přinášet radost a uspokojení. Naše úsilí se bude vzájemně doplňovat a církve bude při budování Kristova království dělat obrovské pokroky.

Aplikace

Umiš si vzpomenout na někoho, komu závidíš nebo jsi záviděl jeho dary? (Není to až tak těžké, že?) Kdy jsi naopak prožíval hrdost na své vlastní dary? Pavel ve svých listech poukazuje na vsudy přítomnou realitu hříšného lidstva. Jsme totiž v neustálém ohrožení, že sklouzneme na jednu nebo na druhou stranu. Jak se můžeme naučit nebýt sobectí, a tak pomoci budovat naši jednotu v Kristu?

Odpuštění

²⁰Jsmete tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! ²¹Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5,20.21)

Osobní studium

Co je to vlastně odpuštění? Ospravedlní odpuštění chování člověka, který se vůči nám ošklivě provinil? Závisí moje odpuštění na viníkově pokání? Co když si ten, kdo mi ublížil, odpuštění nezaslouží?

Přečti si následující verše. Jak ti pomáhají pochopit podstatu odpuštění, o kterém se v Bibli mluví?

Ř 5,8–11

L 23,31–34

2K 5,20.21

Ef 4,26

Kristus na sebe vzal iniciativu, aby nás se sebou smířil. K pokání nás vede Boží dobrota (Ř 2,4). Kristus za nás zemřel, když jsme byli hříšní. Smíření není výsledkem našeho pokání a vyznání nebo našeho duchovního výkonu. Kristus nás svou smrtí smířil s Bohem, když jsme ještě byli Božími nepřáteli. Na nás je jen to, abychom přijali, co pro nás Kristus vykonal.

Pravdou je, že požeňání nebo odpuštění nemůžeme přijmout, dokud nevyznáme své hříchy. To však neznamená, že teprve naše vyznání vytváří v Božím srdci touhu odpustit. Bůh nám touží odpustit celou dobu. Pokání nám však umožňuje toto odpuštění přijmout (1J 1,9). Pokání je nezbytné ne proto, aby změnilo Boží postoj vůči nám, ale aby změnilo náš postoj k němu. Když dovolíme usvědčující moci Božího Ducha, aby nás přivedla k vyznání a k pokání, změní nás to.

Odpuštění je mimořádně důležité i pro náš vlastní duchovní stav a pro náš růst. Když nejsme ochotni odpustit někomu, kdo se vůči nám provinil (a to dokonce i tehdy, když toho dotýčný nelituje), může to v konečném důsledku přinést více škody nám než tomu viníkovi. Pokud nám někdo ublížil a v nás stále hlodá bolest, protože nechceme odpustit, umožňujeme tomu člověku, aby nám ublížil ještě více. Takové pocity a bolesti jsou v církvi velmi často příčinou napětí a rozdělení. Nevyřešené křivdy mezi členy církve poškozují jednotu Kristova těla. Odpustit znamená přestat druhého člověka odsuzovat, protože Kristus nás osvobodil a neodsuzuje nás. Nic nám nedává právo jednat jinak. Ve vztahu s druhým člověkem můžeme prožít smíření, protože i Kristus nás smířil se sebou, když jsme se vůči němu dopouštěli nepravosti. Můžeme odpustit, protože nám bylo odpuštěno. Můžeme milovat, protože jsme milováni. Odpuštění je volba. Můžeme se rozhodnout odpustit i přesto, jaké postoje má někdo druhý vůči nám a co nám dělá. Takto se projevuje skutečný Ježíšův duch.

Aplikace

Jak ti soustředění na Kristovo odpuštění pomáhá naučit se druhým odpouštět? Proč je odpuštění nedílnou součástí křesťanské zkušenosti?

Obnova jednoty

¹⁵Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. ¹⁶Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby „ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď“. ¹⁷Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. ¹⁸Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 18,15–18)

Osobní studium

O jakých třech krocích řešení konfliktů v mezilidských vztazích mluví Ježíš v úvodních verších? Jak můžeš tyto principy aplikovat do tvé situace nebo do situace ve tvém sborovém společenství?

V uvedených radách Ježíš zdůraznil, aby se konflikty mezi členy církve řešily na půdě sborového společenství a v co nejmenší skupině lidí. Jeho záměrem bylo, aby si dotyčné strany vyřešily svůj problém mezi sebou. Právě proto Ježíš své učedníky povzbuzuje, aby v případě konfliktu řešili věc osobně: „... jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima“ (Mt 18,15). Čím více lidí je zahrnuto do řešení sporu mezi dvěma věřícími, tím více neshod a nepochopení se může objevit. Takový stav může nakonec ovlivnit celé společenství. Lidé mají tendenci postavit se na stranu jednoho nebo druhého a často vidí černobíle situaci, která je ve skutečnosti komplikovaná. Když se však křesťané pokusí řešit své neshody v soukromí a v duchu křesťanské lásky a vzájemného porozumění, vytváří se ovzduší smíření. Právě v takové atmosféře může Duch svatý pomoci oběma stranám v jejich úsilí vyřešit vzniklý problém.

Někdy je však snaha vyřešit konflikt v soukromí bezvýsledná. V takových případech nás Ježíš zve, abychom si přizvali jednoho nebo dva další spoluvěřící. Tento krok má následovat vždy až po neúspěšném prvním kroku. Cílem je přivést lidi k sobě, ne způsobit další odcizení. Lidé, kteří jsou přizváni k řešení konfliktu, se nemají zastávat jedné strany nebo obviňovat druhou stranu. Mají přicházet naplněni soucitem a Kristovou láskou jako poradci a modlitební partneři, aby napomohli k opětovnému sblížení dvou odcizených duchovních sourozenců.

Jsou však i takové případy, kdy snahy o vyřešení problému nefungují. V takových situacích nás Ježíš vede k tomu, abychom problém řešili v církvi. Nemá samozřejmě na mysli přerušení sobotní bohoslužby, aby se začal řešit nějaký konkrétní konflikt. Pokud první dva kroky selžou, nejvhodnějším místem pro předložení sporu je sborový výbor. I zde je třeba mít na paměti, že cílem má být smíření, nikoli obvinění jedné strany a zbavení viny strany druhé.

„Nedovolte, aby hněv přerostl do nenávisti. Nepřipusť, aby rána hnisala a pak praskla otrávenými slovy, která poskvírní mysl poslouchajících. Nedovol, aby zatrpkllost naplňovala tvou a jeho mysl. Jdi za svým bratrem a v pokoře a upřímnosti si s ním o celé věci promluv.“ (GW 499)

Aplikace

Jaké konflikty nebo nedorozumění jsi v poslední době prožil? Jak jsi je řešil? Co bys mohl udělat jinak? Jak bys mohl pomoci spoluvěřícím, mezi nimiž se objevily neshody?

Podněty k zamyšlení

„Jestliže je Kristus trvale přítomen v myslích pracovníků, jestliže je umrtveno všechno sobectví, jestliže mezi nimi není soupeření, žádné sváry o prvenství, jestliže prožívají jednotu a jsou posvěceni, takže je mezi nimi viditelná a hmatatelná vzájemná láska, pak na ně určitě sestoupí děšť Ducha, protože Boží sliby neselhávají ani v jediné čáře, ani v jediném písmenku.“ (1SM 175)

„Pokud chceme v den Páně stát s Kristem, s naším útočištěm a naší pevnou věží, musíme odložit veškerou závist a veškerou snahu o prvenství. Musíme zcela vymýtít kořeny takových nesvatých postojů, aby už nikdy znovu nevyklíčily. Musíme se zcela postavit na Boží stranu.“ (LDE 190)

Náměty k rozhovoru

1. *Přečtěte si text Ko 3,12–17. Uvažujte o vlastnostech, o kterých zde apoštol Pavel píše a o které bychom měli usilovat. Proč jsou tyto vlastnosti základem pro úspěšné řešení všech konfliktů? Jak nám mohou pomoci jednat podle principů, o kterých jsme četli v Mt 18,15–18?*
2. *Proč jsou myšlenky z bodu 1 pro budování jednoty církve tak důležité?*
3. *Když se podíváte na naši církev jako na celek, co je podle vás největším problémem, který nám brání prožívat takovou jednotu, kterou potřebujeme, abychom mohli oslovit celý svět? Je to naše učení a naše věroučné body? Samozřejmě že ne. Vždyť tyto věci nám Bůh svěřil, abychom je hlásali všem. Možná je problém výhradně v nás samých, v našich vzájemných vztazích, v naší malicherné závistí, v našem hašteření, v naší sobeckosti, v naší touze ovládat druhé a vynikat nad nimi. Proč musíme prosit Ducha svatého o moc, která by přinesla změnu a vedla nás ke skutečnému prožívání jednoty v církvi?*

Shrnutí

Poselstvím evangelia Ježíše Krista je uzdravení a změna. Když je prožíváme, pak musí nutně ovlivnit i naše vztahy s druhými lidmi. Bible nám nabízí užitečné principy a příklady, jak můžeme prožívat dobré a blízké vztahy s ostatními – a to i ve světě naplněném hříchem.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Jednota v uctívání

Texty na tento týden

Zj 4,8.11; Mt 4,8.9; Da 3,8–18; Zj 14,9; Zj 14,6.7; Sk 4,23–31

Základní verš

„Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. Volal mocným hlasem: ‚Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.‘“ (Zj 14,6.7)

Brzy po událostech, které se odehrály během Letnic, trávili první křesťané hodně času společným studiem Písma a uctíváním Boha. „Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.“ (Sk 2,42) Měli radost z toho, že Ježíš je Mesiáš, o kterém mluvila starozákonní prorokství. Jejich srdce byla naplněna radostí a vděčností. Uvědomovali si neuvěřitelnou důvěru a výsadu, že jim Bůh svěřil nádherné poznání. První křesťané cítili potřebu společně trávit čas, studovat a modlit se – a to vše jako projev vděčnosti Bohu. Cítili vděčnost za Boží zjevení v životě, smrti a ve vzkříšení Ježíše Krista a za to, co Bůh v jejich životech koná.

Ježíšova církev je podle definice společenstvím uctívajícím Boha. Bůh povolal církev k existenci, aby byla tvořena „živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista“ (1Pt 2,5). Vděčnost Bohu, kterou vyjadřujeme při společném uctívání, proměňuje srdce a myslí lidí podle vzoru Božího charakteru a připravuje je ke službě.

Tento týden se zaměříme na význam uctívání a na to, jak toto uctívání chrání jednotu věřících.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Uctívání Stvořitele a Vykupitele

Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůli všechno povstalo a jest. (Zj 4,11)

Osobní studium

V diskuzích o uctívání často zdůrazňujeme složky uctívání, tedy co sem patří a jak to funguje. Co je však samotnou podstatou bohoslužby? Co to znamená, uctívat Boha? A proč to děláme? V Žalmu 29 David říká: „Vzdejte Hospodinu, synové Boží, vzdejte Hospodinu slávu a sílu. Vzdejte Hospodinu slávu jeho jména, klaňte se Hospodinu v nádheře svatyně.“ (Ž 29,1.2; ČSP) Tento žalm obrací naši pozornost k pochopení podstaty bohoslužby. Uctívat Hospodina znamená vzdát mu slávu a moc, kterých je Bůh hoden.

Ve 4. a 5. kapitole knihy Zjevení je popsáno Ježíšovo uvedení do královské a kněžské služby po jeho smrti a nanebevstoupení. Jaké důvody mají obyvatelé nebes pro uctívání Boha a Ježíše, Beránka Božího?

Zj 4,8.11

Zj 5,9.10

Zj 5,12.13

Popis uctívání v trůnní nebeské síni u příležitosti představení Ježíše jako Beránka Božího a Spasitele světa v nás vyvolává bázeň, respekt a úctu. Uctívání se odehrává, když Boží stvoření vzdává Bohu slovy a gesty úctu a vděčnost za to, co udělal. Bohoslužba je reakcí vděčné bytosti na Boží dílo stvoření a vykoupení. I na konci časů budou vykoupení podobně reagovat na Boží spasení: „Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo.“ (Zj 15,3.4)

Bohoslužba je tedy odpovědí naší víry v Boha na jeho úžasné dílo stvoření a vykoupení. Při uctívání vyjadřujeme Bohu svou vděčnost, chválu, úctu, lásku a poslušnost, o kterých jsme přesvědčeni, že Bohu náleží za to, jaký je a co koná. Samozřejmě že to, co víme o Bohu jako našem Stvořiteli a Spasiteli, vychází z toho, co nám o sobě zjevil v Písmu. A navíc, vše, co jako křesťané o Bohu víme, vychází plně z toho, co Bůh zjevil v osobě a službě Ježíše Krista (J 14,8–14). Proto křesťané uctívají Ježíše jako Spasitele a Vykupitele. Jeho smrt a vzkříšení tvoří samotné jádro bohoslužby.

Když se jako křesťané scházíme, abychom společně uctívali Boha, právě bázeň, úžas a vděčnost by měly být podstatou naší bohoslužby.

Aplikace

Uvažuj, co všechno jsi dostal v Kristu, ve tvém Stvořiteli a Vykupiteli? Čeho tě ušetřil, co ti daroval, co ti nabízlí? A to všechno proto, že zemřel (také) místo tebe. Proč by právě toto poznání mělo být základem celé naší bohoslužby?

Falešná bohoslužba

³Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou; ⁴klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ (Zj 13,3.4)

Osobní studium

Co bylo podstatou třetího pokušení, kterému byl Ježíš vystaven na poušti (Mt 4,8.9)? Jak tomu rozumíš? Proč to mohlo být pro Ježíše pokušením?

Satan se s pýchou a drzostí prohlašuje za právoplatného vládce světa, vlastníka všeho bohatství a slávy světa a dělá si nárok na uctívání od všech bytostí, které na světě žijí, jako by právě on všechno stvořil. Jaká je to urážka Boha Stvořitele! Satan ukazuje, že přesně rozumí podstatě uctívání – je to vzdání úcty a respektu skutečnému vlastníku vesmíru.

Uvažuj o zkušenosti třech hebrejských mládenců z Daniela 3. kapitoly (zaměř se na verše 8–18) v souvislosti s mocností, o níž se hovoří ve Zj 13,4 a 14,9–11. O co všechno jde na konci časů? Co je poselstvím těchto textů?

Od Kaina a Ábela přes tři mládence v Babyloně až po závěrečné události související se „znamením šelmy“ (Zj 16,2) satan usiluje o vytvoření falešného systému bohoslužby, který by odvedl lidi od pravého Boha, a lstivě se snaží zaměřit uctívání na sebe. Vždyť dokonce už před pádem do hříchu chtěl být jako Bůh (Iz 14,14). Není náhoda, že tak jako tři mládenci čelili nebezpečí smrti, pokud se nepokloní „obrazu“, i věrný Boží lid bude čelit stejnému nebezpečí, pokud nevzdá úctu „obrazu“. Proč bychom však měli uctívat nějaký „obraz“, když jsme povoláni uctívat pravého Boha?

„Důležitá jsou poučení, která bychom si měli vzít z toho, co prožili židovští mládenci na poli Dúra... V období tísně, které lid Boží očekává, bude zapotřebí víry, jež nezakolísá. Dítky Boží budou muset dávat najevo, že uctívají jedině Boha a že žádná okolnost, ani kdyby šlo přitom o sám život, je nedokáže svést k tomu, aby učinili nejmenší ústupek falešnému uctívání. Pro věrné srdce jsou příkazy hříšných, smrtelných lidí naprosto bezvýznamné vedle slova věčného Boha. Budou poslušni pravdy, i kdyby to mělo mít za následek uvěznění, vyhnanství nebo smrt.“ (PK 512.513; PK 335)

Aplikace

Jakým způsobem můžeš dnes prožívat pokušení uctívat někoho jiného než jedinou Bytost, která je hodna uctívání? Proč může být svod falešné bohoslužby mnohem rafinovanější, než si dokážeme představit? Koho nebo co jsi dnes v pokušení uctívat namísto Boha? Jak a v čem se to může projevit?

Poselství prvního anděla

“Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. ⁷Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,6.7)

Osobní studium

Co tvoří podstatu poselství prvního anděla v úvodních verších? Co toto poselství zjevuje o Bohu? Jak se tento text dotýká uctívání Boha?

První ze tří poselství andělů ze Zj 14. kapitoly oznamuje celému světu důležitou zprávu – evangelium. Jde o naplnění Ježíšovy předpovědi z Mt 24,14. V tom, jak Bible popisuje tři anděly a jejich poslání, zaznívá naléhavost a nedostatek času. První poselství zaměřuje pozornost lidí na Boha, protože „nastala hodina jeho soudu“ (Zj 14,7). A právě druhý příchod Ježíše Krista je tím důvodem, proč nastává soud.

„Bojte se Boha,“ říká anděl (Zj 14,7). Pro ty, kteří neberou Boha vážně, je toto poselství a jeho výzva ke změně chování důvodem ke strachu a neklidu. Ale Ježíšovy následovníky naopak vede toto poselství k úctě a k respektu. Vzhlížejí k Bohu a vidí naplnění jeho zaslíbení. Zmocňuje se jich pocit vděčnosti.

„Poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,7) Použitý jazyk nás nepochybně vede k přikázání o sobotě a jeho důrazu na stvoření (Ex 20,8–11). Bůh Stvořitel, který je původcem soboty jako památníku své stvořitelské moci, je přesně tím, koho máme uctívat.

Za povšimnutí stojí skutečnost, že na konci času je klíčovou otázkou velkého sporu právě uctívání a věrnost lidského pokolení. Toto univerzální poselství je výzvou k uctívání Stvořitele.

„Hlavním problémem závěrečné krize bude uctívání. Zjevení jasně ukazuje, že nepůjde o odmítnutí uctívání, ale spíše o to, kdo je uctíván. Na konci času budou na světě jen dvě skupiny lidí: ti, co respektují a uctívají pravého Boha (Zj 11,1.18; 14,7), a ti, co nenávidí pravdu a uctívají draka a šelmu (Zj 13,4–8; 14,9–11). ... Pokud je uctívání hlavním problémem v závěrečném konfliktu, pak není divu, že Bůh posílá své evangelium pro poslední čas a vyzývá obyvatele země, aby ho brali vážně a uctívali ho jako Stvořitele, který jediný je hodný úcty.“ (STEFANOVIC, Ranko, *Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation*. Berrien Springs, MI: Andrews University, 2002, str. 444. 445)

Aplikace

Jak se prakticky projevuje to, že ve svém každodenním životě respektuješ a uctíváš Boha Stvořitele?

Studium Bible a společenství

16Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, 17aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2Tm 3,16.17)

Osobní studium

Přečti si text Sk 2,42. Co bylo podle tohoto verše obsahem křesťanské bohoslužby v rané církvi?

Už od samotného vzniku církve bylo v centru bohoslužby studium Božího slova, které apoštolové vykládali. První křesťané velmi podrobně studovali, co Písmo říká o Ježíši Kristu. Prožívali neustále vzájemné společenství, dělili se o požehnání, které jim Bůh dal, a povzbuzovali se navzájem ve svém vztahu s Bohem. V Písmu hledali svaté pravdy, které se staly základem jejich poselství světu.

Přečti si následující biblické verše. Co říkají o důležitosti studia Božího slova ve vzájemném společenství se spoluvěřícími?

2Kr 22,8–13

Sk 17,10.11

2Tm 3,14–17

„Všichni lidé, kterým jsou hlášány pravdy evangelia a kteří upřímně touží konat dobro, jsou vedeni k pilnému studiu Písma. Kéž by ti, kteří jsou v posledních dnech dějin této země prověřováni zvěstovanými pravdami, následovali příkladu obyvatel Beroje a každý den zkoumali Písmo a srovnávali poselství, která jim byla předána, s Božím slovem. Kdyby tomu tak bylo, velký počet lidí by dnes věrně zachovával příkázání Božího zákona. Takových lidí je však ve skutečnosti poměrně málo. (AA 232; PNL 134)

Jako Boží lid nás spojuje to, že společně hlásáme pravdy, které jsme našli v Božím slově. Platilo to pro Boží církve v prvních dnech její existence a platí to i dnes. Studium Božího slova vytváří základ našeho uctívání Boha a naší jednoty jako lidu, který byl povolán hlásat poselství tří andělů celému světu. Když se sejdem jako rodina, abychom měli společenství a abychom uctívali Boha, Písmo k nám promlouvá jako Boží slovo a usměrňuje tak naši pozornost k našemu poslání a ke druhému Ježíšovu příchodu.

Aplikace

Jak moc je tvá víra postavena na svědectví Písma? Stojíš na základech Písma stejně pevně jako tři mládenci, když čelili nebezpečí smrti? Jak se to dá zjistit?

Lámání chleba a modlitba

¹³Když přišli do města, vystoupili do horní místnosti domu, kde pobývali. Byli to Petr, Jan, Jakub, Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Zélóta a Juda Jakubův. ¹⁴Ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry. (Sk 1,13.14)

Osobní studium

Ať už raná církev čelila jakýmkoli problémům, sjednocovala je společná víra v Ježíše a v pravdy, které jim svěřil, aby je nesli celému světu. Apoštol Petr to dokonce nazýval „přítomná pravda“ (2Pt 1,12; ČSP). Když byli učedníci sjednoceni v pravdě, projevovalo se to různými způsoby.

„Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.“ (Sk 2,42) Odkaz na lámání chleba se pravděpodobně týká společného jídla spojeného s bohoslužbou nebo pravidelného stolování věřících. Během takového společenství někdo zřejmě vyjádřil speciální požehnání nad chlebem a vínem na památku Ježíšovy smrti, jeho vzkříšení a v očekávání jeho návratu. První učedníci tedy věnovali svůj čas připomínáním si významu Ježíšova života a jeho služby a rádi se o tom během společného stolování sdíleli. Jejich společné jídlo se tak stávalo bohoslužbou. „Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse.“ (Sk 2,46.47) Není pochyb o tom, že tento společně strávený čas posiloval jejich vědomí jednoty, kterou v Ježíši prožívali.

Prostuduj si následující verše. Co říkají o společné modlitbě prvních křesťanů? O co se modlili?

Sk 1,14

Sk 4,23–31

Sk 12,12

Raná církev si vážila možnosti přímo komunikovat s Bohem. Vždy, když se spolu věřící setkali, předkládali Bohu své prosby. Pavel ve svém 1. listu Timoteovi zmiňuje důležitost modlitby během společných shromáždění (1Tm 2,1). I ve svém dopise křesťanům v Efezu zdůraznil potřebu modlitby: „V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte za všechny bratry i za mne, aby mi bylo dáno pravé slovo, kdykoliv promluví. Tak budu moci směle oznamovat tajemství evangelia.“ (Ef 6,18.19)

Aplikace

Jakými způsoby může vaše společenství prožívat hlubší jednotu prostřednictvím moci přimluvné modlitby? Jak tato modlitba pomáhá sjednocovat církev?

Podněty k zamyšlení

„Význam soboty jako památníku stvoření spočívá v tom, že stále zpřítomňuje pravý důvod, proč Bohu náleží úcta – protože je Stvořitel a my jsme jeho stvoření. Sobota je proto pravým základem bohoslužby, protože učí této významné pravdě působivěji než cokoli jiného. Pravý důvod pro uctívání Boha – nejen pro uctívání sedmého dne, ale pro uctívání Boha vůbec – je dán rozdílem mezi Stvořitelem a jeho stvořením. Tato úžasná skutečnost se nikdy nemůže stát přežitkem; nesmí upadnout v zapomnění.“ (ANDREWS, J. N., *History of the Sabbath*, kap. 27) Proto Bůh ustanovil sobotu už v ráji, aby tuto pravdu lidem provždy připomínal. Pokud skutečnost, že Bůh je náš Stvořitel, bude důvodem, proč ho máme uctívat, potud bude sobota znamením a památníkem této skutečnosti. Kdyby všichni lidé zachovávali sobotu, vedlo by je to v citech i myšlení ke Stvořiteli jako k předmětu úcty a uctívání a nikdy by se z nich nestali modláři, lidé Bohu nevěrní a nevěřící. Zachovávání soboty je znamením věrnosti pravému Bohu, tomu, „kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7). Z toho vyplývá, že poselství, které vyzývá lidi k uctívání Boha a zachovávání jeho přikázání, je zvláště vybízí k tomu, aby dodržovali čtvrté přikázání.“ (GC 437.438; VDV 287.288)

Náměty k rozhovoru

1. *Biblické pojmy uctívání, stvoření a spasení jsou spolu úzce propojeny. Proč je svěcení soboty tak důležitým prostředkem proti falešné bohoslužbě? Jakou roli hraje sobota v poselství pro čas konce v Zj 14,6.7? Jak a proč je sobota přítomna v poselství prvního anděla?*
2. *Často mluvíme o obsahu bohoslužby, tedy o tom, co bychom měli, anebo neměli během bohoslužby dělat. Stačí to? Co je vlastně podstatou pravé bohoslužby? Jak ve vašem společenství prožíváte smysluplné uctívání?*
3. *V některých náboženských společenstvích se pomalu zapomíná na důležitost a podstatu společné bohoslužby – a to dokonce i v církvi adventistů. Co můžete ve vašem sboru udělat, abyste se takovému trendu vyhnuli?*

Shrnutí

Uctívání (nebo bohoslužba) je projev vděčnosti konkrétního křesťana za Boží dar spasení. Jde zároveň o zkušenost křesťanského společenství s jednotou tohoto společenství. Bez modlitby a studia Písma spojeného s touhou lépe Boha poznat by naše společenství přestalo prožívat jednotu v Kristu.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Církevní organizace a jednota

Texty na tento týden

Ef 5,23–27; Mt 20,25–28; Tt 1,9; Mt 16,19; Ga 6,1.2; Mt 28,18–20

Základní verš

„Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem.“ (Mt 20,26.27)

Jako adventisté sedmého dne patříme mezi protestanty, kteří věří, že spasení je pouze prostřednictvím víry v to, co Ježíš Kristus pro lidstvo vykonal. Nepotřebujeme církev nebo církevní hierarchii k tomu, abychom měli užitek z Kristova díla pro nás. To, co od Krista dostáváme, přijímáme přímo od něj. On se stal zástupnou obětí za nás na kříži a on je jako velekněz naším prostředníkem v nebeské svatyni.

Přesto je církev ustanovena pro nás Bohem. Ne však jako prostředek spasení, ale jako nástroj, který nám má pomoci představit toto spasení světu. Církev je organizací, kterou Ježíš ustanovil pro šíření evangelia do celého světa. Organizace je důležitá k tomu, aby napomáhala realizovat poslání církve. Bez existence organizované církve by Ježíšovo poselství o spasení nemohlo být tak efektivně světu hlášáno. I vedoucí církve jsou důležití, pokud napomáhají budovat jednotu církve a svým jednáním představují Ježíšův příklad.

Tento týden se zaměříme na důležitost církevní organizace pro misi a budeme poznávat, jak může podporovat jednotu církve.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Kristus – hlava církve

¹⁵On [Ježíš] je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, ¹⁶neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. ¹⁷On předchází všechno, všechno v něm spočívá, ¹⁸on jest hlavou těla – totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých – takže je to on, jenž má prvenství ve všem. (Ko 1,15–18)

Osobní studium

Ukázali jsme si už, že v Novém zákoně je církev představena metaforou těla. Církev je Kristovým tělem. Tato ilustrace vystihuje několik charakteristik církve a vztah mezi Kristem a jeho lidem. Jelikož církev je tělo Kristovo, její existence je zcela závislá právě na Kristu. On je hlavou (Ko 1,18; Ef 1,11) a zdrojem života církve. Bez Krista by církev neexistovala.

Církev odvozuje svou identitu od Krista, protože on je zdrojem, základem a původcem toho, v co církev věří a co učí. A přestože to vše je pro identitu církve důležité, podstata církve spočívá ještě v něčem mnohem důležitějším. Kristus a jeho slovo zjevené v Písmu určují, čím vlastně církev je. Církev tedy odvíjí svou identitu a důležitost od Krista.

V Ef 5,23–27 Pavel používá vztah mezi Kristem a jeho církví jako ilustraci vztahu, který by měl být mezi manželem a manželkou. Co je klíčové ve vztahu mezi Kristem a církví?

Můžeme sice váhat nad konceptem podřízenosti, kterou představitelé církve v minulosti zneužívali; církev má být podřízena hlavě, tj. Kristu, a jeho autoritě. Naše uznání Krista jako hlavy církve nám pomáhá pamatovat na to, komu musí náležet naše upřímná věrnost – jedině samotnému Bohu, nikomu jinému. Církev musí být uspořádána, ale tato organizace musí být vždy podřízena autoritě Ježíše, který je skutečným vůdcem naší církve.

„Církev stojí na Kristu, on je jejím základem a ona jej má poslouchat jako svoji hlavu. Nemá se spoléhat na člověka a člověk jí nemá vládnout. Mnozí se domnívají, že zodpovědné postavení v církvi jim dává právo určovat jiným, co mají dělat a čemu mají věřit. Bůh však takové nároky neschvaluje. Spasitel řekl: ‚Vy všichni jste bratři‘ (Mt 23,8). Na každého doléhají pokušení a každý je omylný. Na vedení žádného člověka se nemůžeme spolehnout. Skálou víry je živá přítomnost Krista v církvi. Může se o ni opřít i ten nejslabší. A ti, kdo se považují za nejsilnější, zjistí, že nepřijmou-li Krista za svoji sílu, nejsou ničím.“ (DA 414; TV 265)

Aplikace

Jak se můžeme učit závislosti na Kristu, a ne na nějaké stvořené bytosti, ačkoli je tak snadné k tomu sklouznout?

Vedoucí, kteří slouží

²⁵Ale Ježíš si je zavolal a řekl: „Víte, že vládcové panují nad národy a velicí je utlačují. ²⁶Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; ²⁷a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. ²⁸Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ (Mt 20,25–28)

Osobní studium

Během své pozemské služby Ježíš opakovaně prožíval chvíle, kdy musel cítit napětí a hněv z toho, jak učedníci touží po moci nebo si různé projevy moci navzájem závidí. Zdálo se, že učedníci touží, aby se stali významnými a mocnými vůdci Ježíšova království (Mk 9,33.34; L 9,46). Dokonce i při poslední večeři s Ježíšem se zdálo, že je ovládají pocity nadřazenosti a pýchy (L 22,24).

Ježíš během jedné příležitosti velmi jasně vyjádřil svůj postoj k duchovnímu vůdcovství. Jaké principy vůdcovství můžeme odhalit v Ježíšově výzvě v Mt 20,25–28? Jak můžeme tyto principy projevit v našich životech – a především v naší církvi?

„V této stručné stati nám Ježíš představuje dva modely autority. Prvním je římská představa vůdcovství. V tomto modelu stojí ti nejlepší hierarchicky nad ostatními. Mají moc činit rozhodnutí a očekávají podřízenost těch pod nimi. Ježíš velmi jasně a srozumitelně odmítl takovýto model autority, když řekl: „Mezi vámi to tak nebude! Namísto toho představil učedníkům zcela nový, dechberoucí model autority, který je úplným odmítnutím nebo popřením hierarchického modelu, který tak dobře znali.“ (JANKIEWICZ, Darius, „Serving Like Jesus: Authority in God’s Church“, *Adventist Review*, 13. března 2014, str. 18)

Koncept autority, který Ježíš v tomto příběhu představil, je založen na dvou klíčových slovech: služebník (nebo sluha, řecky *diakonos*) a otrok (řecky *doulos*). Přestože Ježíš neusiloval o odstranění všech vládních a společenských struktur, snažil se zdůraznit, že ti, kdo mají v církvi vedoucí postavení, mají být v první řadě sluhy a otroky Božího lidu. Na svém místě nejsou proto, aby uplatňovali svou moc nad lidmi nebo aby jim vládli, či dokonce si budovali prestiž a dobré jméno. „Kristus budoval své království na zcela jiných zásadách. Povolával lidi ke službě, ne k moci. Silní měli nést břemena slabých. Moc, postavení, nadání, vzdělání – to vše zavazovalo člověka ke službě bližním.“ (DA 550; TV 348)

Aplikace

Přečti si text J 13,1–20. Jaký příklad vůdcovství a autority dal Ježíš svým učedníkům? Co se z tohoto textu můžeš od Ježíše naučit? Jak můžeš dávat tento princip najevo ve vztahu k jiným lidem – v církvi i mimo ni?

Ochrana jednoty církve

Usiluj o to, aby ses před Bohem osvědčil jako dělník, který se nemá zač stydět, protože správně zvěstuje slovo pravdy. (2Tm 2,15)

⁸[Biskup] Má být pohostinný, dobrý, rozvážný, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, ⁹pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce. (Tt 1,8.9)

Osobní studium

Co podle Pavla patří mezi hlavní odpovědnosti člověka s vedoucím postavením v církvi? Jaké rady dává Timoteovi a Titovi?

2Tm 2,15

Tt 1,9

Stojí za povšimnutí, jaký důraz dával Pavel na to, aby učení církve zůstalo čisté. Je to důležité zejména proto, že podle některých je právě společné učení to, co nás nejvíce sjednocuje. Jako adventisté tvoříme nesmírně různorodou skupinu lidí z různých kultur a s různým vzděláním, společenským postavením a životní zkušeností. Naše jednota v Kristu se odvíjí od našeho porozumění pravdám, které nám Ježíš světil. Pokud máme v jejich pochopení zmatek, pak se v církvi bude stále více projevovat chaos – a to především s blížícím se koncem.

„Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím.“ (2Tm 4,1–4)

Pavel v těchto slovech zaměřuje své myšlenky na druhý příchod Ježíše Krista a na den soudu. Apoštol se vši autoritou, kterou dostal (1Tm 1,1) předává Timoteovi tuto důležitou radu. V kontextu dní konce, kdy se bude rozmáhat falešné učení a nemravnost, má Timoteus kázat Boží slovo. Má tedy dělat to, k čemu byl povolán.

Timoteus má ve své službě přesvědčovat, kárat a povzbuzovat. Tato slovesa jsou připomenutím poučení obsažených v Písmu (2Tm 3,16). Je jasné, že Timoteovým úkolem je následovat, učit a uskutečňovat to, co se z Písma dozvěděl. Má to dělat velmi citlivě a trpělivě. Nevělné a drsné napomenutí zřídka kdy přivede hříšníka ke Kristu. Pokud bude Timoteus následovat Pavlovy rady, pokud se nechá vést Duchem svatým a pokud bude mít postoj vůdce – služebníka, stane se pro církev určitě velmi mocným sjednocujícím faktorem.

Aplikace

Jakými praktickými způsoby můžeš pomoci budovat jednotu církve ty? Jak můžeš pomáhat vedoucím církve? Jak se můžeš ujistit, že jsi pro církev tím, kdo ji sjednocuje, nikoli člověkem, který vnáší rozdělení a hádky?

Církevní disciplína

Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 16,19)

¹⁵Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra.

¹⁶Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď. ¹⁷Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. ¹⁸Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 18,15–18)

Osobní studium

Jedním z největších problémů církevní organizace je otázka, jak se vyrovnat s disciplinárními opatřeními. Jak může pořádek a napomenutí pomoci zachovat jednotu církve, to je někdy velmi citlivá záležitost a snadno může být nesprávně pochopena. Z biblického pohledu se církevní disciplína týká dvou důležitých oblastí: zachování čistoty učení církve a zachovávání čistoty života a chování v církvi.

Jak jsme si již ukázali, Nový zákon obhajuje důležitost zachovávání čistoty biblického učení, protože církev neustále ohrožuje odpadlivci a falešné učení – a to se stupňuje s blížícím se koncem. Totéž se týká i chování společnosti s tím, že ho budeme chránit před nemoralností, nečestností a zvráceností. Právě proto se o Písmu říká, že je „užitečné k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti“ (2Tm 3,16).

Přečti si texty Mt 16,19 a 18,15–20. Jaké principy dal Ježíš církvi v souvislosti s napomináním těch, kteří se dopouštějí různých chyb a selhávají?

Bible podporuje koncept napominání a přijímání opatření vůči provinilcům. Zdůrazňuje, že máme v oblasti morálky a duchovního života odpovědnost jeden za druhého. Církev má být jiná, má být svatá a svými postoji oddělená od světa. V Bibli se nachází mnoho příkladů složitých situací, které vyžadovaly, aby církev proti nemorálnímu chování rázně zakročila. V církvi musejí být etické standardy nastaveny velmi jasně.

Jaké principy bychom měli následovat, když musíme řešit složité situace v církvi?

Mt 7,1–5

Ga 6,1.2

Nemůžeme popřít biblické učení o přijímání nápravných opatření. Bez napominání a přijímání často bolestivých rozhodnutí nemůžeme být věrní Písmu. Je však třeba si všimnout, jaký charakter mají mít tato napomenutí. Každé opatření a každé napomenutí má co nejvíce léčit a přinášet záchranu. Musíme si uvědomit, že všichni jsme hříšníci a všichni potřebujeme milost. Když se tedy rozhodujeme pro konkrétní opatření, potřebujeme ho dělat s pokorou a s velmi silným vědomím vlastní zranitelnosti a hříšnosti.

Aplikace

Jak se při našem přístupu k chybujiícímu můžeme naučit jednat s vědomím, že nám jde o záchranu daného člověka, ne o jeho potrestání?

Mise a organizace

¹⁸ Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého ²⁰ a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,18–20)

Osobní studium

Toto čtvrtletí jsme si opakovaně ukazovali, že cílem naší organizovanosti a jednoty je misie, snaha přinést evangelium druhým. Církev není společenským klubem lidí se stejným smýšlením a zájmy, kteří se scházejí, aby se vzájemně utvrzovali v pravdivosti jednotlivých věroučných bodů (ačkoli i to patří mezi úlohy církve). Jako církev existujeme zejména proto, abychom světu oznamovali pravdy, které nám Bůh svěřil a které jsme si zamilovali.

Pečlivě si prostuduj úvodní text, ve kterém Ježíš dává svým učedníkům závěrečné instrukce pro jejich poslání. Jaká jsou klíčová slova Ježíšova pověření? Jaký je jejich význam pro dnešní církev?

Ve velkém pověření, které dal Ježíš svým učedníkům, je v řečtině hlavním slovesem (formulovaným v rozkazovacím způsobu) slovo „získávejte (dělejte) mi učedníky“. Ostatní slovesa „jděte, křtěte a učte“ (gramaticky se jedná o participia) ukazují, jak se to má dělat. Noví lidé se stávají Ježíšovými učedníky poté, co Kristovi následovníci za nimi přijdou, hlásají jim evangelium, křtí je a učí je zachovávat Ježíšova slova.

Když se církev drží tohoto pověření, Boží království se rozrůstá a stále více lidí ze všech národů se připojuje k těm, kteří přijímají Ježíše jako svého Spasitele. Poslušnost Ježíšovy výzvy nechat se pokřtít a žít podle jeho slov vytváří novou celosvětovou rodinu. Noví učedníci prožívají Ježíšovu každodenní přítomnost tím, že i oni získávají nové učedníky. Ježíšova přítomnost je zaslíbením Boží přítomnosti. Matoušovo evangelium začíná oznámením, že Ježíšovo narození znamená „Bůh s námi“ (Mt 1,23), a končí ujištěním, že Ježíš s námi bude až do svého druhého příchodu (Mt 28,20).

„Kristus neřekl svým učedníkům, že jejich práce bude snadná... Ježíš je ujistil, že bude s nimi; pokud půjdou ve víře kupředu, všemocný Bůh bude jejich záštitou. Vyzval je, aby byli stateční a silní, protože s nimi bude někdo, kdo je mocnější než andělé – vůdce nebeských zástupů. Bůh učinil vše, co bylo třeba, aby mohli dokončit své dílo, a sám převzal zodpovědnost za jeho zdar. Budou-li poslouchat jeho slovo a spolupracovat s ním, nemohou neuspět.“ (AA 29; PNL 19)

Aplikace

Uvažuj o Ježíšově zaslíbení, že bude uprostřed svého lidu až do konce světa. Jak může realita tohoto zaslíbení ovlivnit tvé úsilí o naplnění velkého pověření, které jsi jako Ježíšův následovník dostal?

Podněty k zamyšlení

„Principy dobrého vůdcovství se vztahují na všechny oblasti společnosti, včetně církve. Člověk s vedoucím postavením v církvi však musí být více než jen dobrým vedoucím. Musí být i služebníkem.

Může se zdát, že mezi *vedoucím* a *služebníkem* existuje určitý rozpor. Jak může někdo vést, a současně sloužit? Neměl by si vedoucí nárokovat úctu a respekt? Neměl by vydávat příkazy a očekávat, že je ostatní budou poslouchat? Jak tedy může v postavení služebníka přijímat příkazy a řídit se jimi?

Abychom pochopili tento paradox, musíme se podívat na Ježíše. V jeho životě se princip vůdce, který slouží, projevil tím nejlepším způsobem. Celý jeho život byl naplněn službou. Současně však byl tím největším vůdcem, jakého tento svět zažil.“ (KEOUGH, Arthur G., *Our Church Today: What It Is and Can Be*. Washington, D.C.: Review and Herald, 1980, str. 106)

Náměty k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o myšlence vedoucích, kteří jsou „otroky“ a slouží. Jaké příklady podobného jednání můžete najít v sekulární společnosti?*
2. *Přečtěte si společně text Mt 20,25–28. Jak asi Bůh rozumí výrazu „velký“ (verš 26) v protikladu k tomu, jak tento výraz vnímá svět?*
3. *Pokud je jedním z úkolů vedoucích církve zachování jednoty, co bychom měli dělat, když představitelé církve váhají, kolísají nebo padají a jejich lidské slabosti jim brání být dobrými příklady?*
4. *Proč je důležité, abychom disciplinární opatření dělali v duchu milosrdenství a lásky vůči těm, kteří pochybili? Proč je v tomto kontextu tak důležité správně rozumět textu Mt 7,12?*

Shrnutí

Pro misi církve i pro jednotu věřících je nezbytná dobře fungující církevní organizace. Kristus je hlavou církve a vedoucí představitel církve musejí následovat jeho příklad pokory a služby. Pro zachování jednoty církve je důležité věrné přidržení se Ježíšova učení.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Konečná obnova jednoty

Texty na tento týden

J 14,1–3; Iz 11,1–10; Zj 21,1–5; 1Te 4,13–18; Zj 22,1–5; Iz 35,4–10

Základní verš

„Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.“ (2Pt 3,13)

Jedním z největších a nejkrásnějších biblických zaslíbení je to o Ježíšově druhém příchodu. Bez něj bychom neměli nic. Vždyť naše naděje se soustřeďuje na toto zaslíbení a na všechno, co je jeho součástí. Až se Kristus vrátí v nebeských oblacích, pomine všechno pozemské a lidské – a tedy dočasné. Země poskvrněná hříchem, válkami, hladem, nemocemi, tragédiemi a smrtí bude stvořena znovu. Stane se místem života spasených, kteří budou žít společně a také se svým Pánem.

Naděje na druhý příchod Ježíše Krista je hlavním tématem Nového zákona. Již staletí křesťané toužebně očekávají naplnění tohoto zaslíbení. Jako adventisté sedmého dne se na Kristův návrat také těšíme.

V poslední lekci se budeme věnovat tomuto zaslíbení a jeho významu pro jednotu křesťanů. Naše jednotu v Kristu je často limitována našimi lidskými omezeními a slabostmi. V nebesích se však již nebudeme muset trápit nejednotou, protože tam už nebude žádné rozdělení. Při druhém příchodu budeme jedno s Pánem. Konečně budeme sjednoceni a vytvoříme jednu rodinu zachráněných.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Jistota Kristova návratu

¹Vaše srdce at' se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. ²V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14,1–3)

Osobní studium

Text J 14,1–3 je jedním z nejznámějších zaslíbení o Ježíšově druhém příchodu. V čem je tento text pro tebe největším povzbuzením?

První křesťané považovali Kristův návrat za „blahoslavenou naději“ (Tt 2,13; ČSP). Očekávali, že všechna proroctví a zaslíbení Písma se naplní při druhém adventu, který je cílem křesťanského putování. Všichni, kdo milují Krista, se těší na den, kdy s ním budou moci prožívat společenství tváří v tvář. Ježíšova slova v těchto verších naznačují blízkost a důvěrnost, kterou budeme prožívat nejen s Kristem, ale i navzájem jeden s druhým.

Jako křesťané věříme tomuto zaslíbení, protože Bible nás ujišťuje o jeho naplnění. Tuto jistotu prožíváme, neboť věříme Ježíšovým slovům: „Opět přijdu a vezmu vás k sobě...“ (J 14,3). Tak jako proroci označovali Ježíšův první příchod, zaznívají předpovědi i o jeho druhém příchodu – a to dokonce i ve Starém zákoně. Ještě před potopou řekl Bůh patriarchovi Henochovi, že Mesiášův příchod v slávě bude znamenat konec hříchu. „Prorokoval také o nich Henoch, sedmý od Adama: Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi a usvědčil všechny bezbožné z jejich skutků, které kdy ve své bezbožnosti spáchali, i ze všech zpupných řečí, které ti hříšníci mluvili proti němu“ (Ju 1,14.15).

Tisíc let předtím, než Ježíš přišel na tento svět, prorokoval i král David o příchodu Mesiáše, který má shromáždit všechny Boží lid. „Přichází Bůh náš a nehodlá mlčet. Před ním jde oheň šířající, vichřice běsní kolem něho. Nebesa shůry i zemi volá, povede při se svým lidem. „Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu!““ (Ž 50,3–5)

Ježíšův druhý příchod je úzce propojen s jeho prvním příchodem. Proroctví, která předpověděla jeho narození a službu (například Gn 3,15; Mi 5,1; Iz 11,1 a Da 9,25.26), jsou základem naší naděje a důvěry v platnost zaslíbení o Ježíšově druhém příchodu. Kristus „...se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hřích ... tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spasení těm, kdo ho očekávají“ (Žd 9,26.28).

Aplikace

Jakým způsobem můžeš i dnes prožívat jistotu a radost ze zaslíbení Ježíšova druhého příchodu?

Zaslíbení obnovy

¹I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. ²Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. ³Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, ⁴nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. ⁵Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost. ... ⁹Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře. ¹⁰V onen den budou pronárody vyhledávat kořen Jišajův, vztyčený jako korouhev národům, a místo jeho odpočnutí bude slavné. (Iz 11,1–5.9.10)

Osobní studium

Přečti si nejprve starozákonní text Iz 11,1–10. Jaké zaslíbení podle těchto veršů Izraelci dostali? Co je v těchto textech zaznamenáno o novém životě spasených poté, co Král všech králů definitivně zvítězí? Jak těmto veršům rozumíš?

Bible začíná příběhem o stvoření země (Genesis 1 a 2). V tomto příběhu se popisuje krásný a harmonický svět, který dostali do správy naši první rodiče – Adam a Eva. Bůh stvořil dokonale svět, který se stal domovem pro celé lidstvo. I poslední dvě kapitoly Bible (Zjevení 21 a 22) hovoří o tom, jak Bůh tvoří dokonalejší a harmonický svět pro spasené lidi. Ve Zjevení je však položen důraz na to, že jde o nové stvoření a o obnovu země, která byla zničena hříchem.

Bible na mnoha místech popisuje, že tento věčný domov vykoupených bude reálné místo, ne nějaká vymyšlená pohádka nebo iluze. Vykoupení budou moci tuto novou zkušenost vidět, slyšet, cítit a dotýkat se jí. Bude to nový život se vším, co k životu patří. U proroka Izajáše v 11. kapitole se nachází nádherná stať, která předpovídá příchod Mesiáše. On bude počátkem nového věku, ukončí všechno násilí a nastolí věčný klid. Boží vláda na nové zemi navrátí všem toužebně očekávanou harmonii.

Přečti si text Zj 21,1–5. Co bude podle těchto veršů výsledkem nové harmonie? Co přestane existovat?

Ellen G. Whiteová popsala, co čeká vykoupené, následujícími slovy:

„Jak budou plynout roky věčnosti, budou přinášet stále bohatší a stále velkolepější zjevení Boha a Krista. Jak se bude rozšiřovat poznání, poroste i láska, uctívání a štěstí. Čím více budou lidé poznávat Boha, tím více budou obdivovat jeho povahu. A když jim Ježíš ukáže bohatství vykoupení a úžasné činy, které proběhly ve sporu se satanem, srdce vykoupených budou bít s ještě větším zanícením. Vykoupení s obrovskou radostí vezmou do rukou své harfy a pak se pozvednou desetitisíce desetitisíců a tisíce tisíců hlasů a spojí se do mohutného chvalo zpěvu.“ (SR 432.433)

Aplikace

Jakými způsoby dnes můžeme co nejlépe pochopit Boží charakter? Jak nám život v harmonii a jednotě s druhými pomáhá už nyní odhalit něco o charakteru a podstatě Boha?

Vzkříšení a obnovené vztahy

¹⁵Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejeme. ¹⁶Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; ¹⁷potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváćeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. (1Te 4,15–17)

Osobní studium

Zaslíbení Kristova návratu posilovalo srdce prvních křesťanů pravděpodobně více než cokoli jiného – a to především v době pronásledování a zkoušek. Navzdory děsivým útrapám, soužení a bolesti, kterou prožívali, si uchovávali naději na Kristův návrat a splnění všech nádherných zaslíbení, která s druhým příchodem souvisejí.

Přečti si text 1Te 4,13–18. Jaká zaslíbení se v těchto verších nacházejí? O jaké naději na obnovení vztahů můžeme v souvislosti s tímto zaslíbením uvažovat?

Kristův druhý příchod velmi výrazně zasáhne do životů všech lidí. Velmi důležitým aspektem ustanovení Božího království je to, že budou shromážděni vyvolení. „On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců nebe ke druhým.“ (Mt 24,31) Spravedliví mrtví budou v tuto dobu vzkříšeni a získají nesmrtelnost (1K 15,52,53). „Ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve.“ (1Te 4,16b) Bude to chvíle, na kterou všichni čekáme. Vzkříšení se znovu setkají s těmi, kteří s láskou a nadějí očekávali splnění zaslíbení a těšili se na ně. Pavel vyjadřuje radost nad vzkříšením následujícími slovy: „Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,55)

Z hrobů lidé nepovstanou ve svých zchátralých a věkem a chorobami zničených tělech. Při vzkříšení dostanou nové, nesmrtelné, dokonalé tělo, které již nebude poznamenáno zničujícím hříchem. Vzkříšení svatí prožijí úplnost Kristova díla obnovy a budou odrážet dokonalý Boží obraz, jak to bylo Božím záměrem už od stvoření (Gn 1,26; 1K 15,46–49).

Ve chvíli Ježíšova druhého příchodu a při vzkříšení mrtvých vykoupených budou živí spravedliví proměněni a také dostanou dokonalá těla. „Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost.“ (1K 15,53) Všichni lidé z obou skupin vykoupených – vzkříšení i proměnění – budou „uchváćeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem“ (1Te 4,17).

Aplikace

Dnes žijeme ve věku vědy a také mnozí křesťané usilují o přirozené vysvětlení všeho – dokonce i zářaků. Proč nám zaslíbení o vzkříšení ukazuje, že nás může zachránit jen nadpřirozený Boží zásah?

Nová země pro vykoupené

Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi. Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl. (Iz 65,17)

¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. (Zj 21,1.2)

Osobní studium

Uvažuj o Janově popisu nádherného města vykoupených, nového Jeruzaléma (Zj 21,1.2.9–27). Co se z těchto textů a obrazů můžeš dozvědět o jednotě a harmonii, které budou existovat v novém domově zachráněných?

Přečti si text Zj 22,1–5. Řeka života, která vytéká od Božího trůnu, a strom života na jejich březích patří mezi důležité části nového města. Jaký význam budou mít pro vykoupené?

Vinou svého hříchu Adam a Eva ztratili přístup ke stromu života (Gn 3,22–24). Kristus však v novém Jeruzalémě strom života obnoví. Přístup k němu je zaslíbený všem, kteří zvítězí (Zj 2,7). Podle popisu přináší dvanáct druhů ovoce, každý měsíc jiný druh. Určitým způsobem v tom můžeme vidět náznak toho, že na nové zemi „o každém novoluní, v každý den odpočinku, přijde se sklonit veškeré tvorstvo přede mnou, praví Hospodin“ (Iz 66,23). Odkaz na „uzdravení národů“ (Zj 22,2; ČSP) podtrhuje Boží záměr odstranit všechny překážky, které jsou mezi lidmi, a obnovit lidstvo pro jeho původní záměr: spojit všechny lidi, kmeny a národy do jedné soudržné rodiny, která bude žít v harmonii a klidu a společně bude oslavovat Boha Stvořitele a Vykupitele.

„Výraz uzdravení národů obrazným způsobem odkazuje k odstranění všech národních a jazykových bariér a rozdělení. ... Listí stromu života uzdravuje rozkoly mezi národy. Národy již nejsou více ‚nežidovské‘, ale jsou sjednoceny do jediné rodiny jako opravdový Boží lid (porovnej se Zj 21,24–26). To, co očekával Micheáš už staletí předtím, se nyní naplnilo: ‚Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvíčit v boji. Každý bude bydlet pod svou vinnou révou, pod svým fíkovníkem, a nikdo ho nevyděsí‘ (Mi 4,3.4; viz také Iz 2,4). Tam v údolí řeky života se budou vykoupení navzájem zvat na návštěvu pod révu a fíkovník (Za 3,10). Uzdravující moc listí stromu života bude uzdravovat jizvy – rasové, etnické, kmenové nebo jazykové – které lidstvo rozdělovaly po celé věky.“ (STEFANOVIC. Ranko, *Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation*, str. 593)

Aplikace

Ve kterých oblastech prožíváš ty sám odcizení a bariéry vůči ostatním lidem? Jak tyto vztahy může ovlivnit vykupitelská Boží moc? Co můžeš udělat ty sám pro „uzdravení“ těchto vztahů?

Život na nové zemi

²¹Vystavějí domy a usadí se v nich, vysázejí vinice a budou jíst jejich plody. ²²Nebudou stavět, aby se tam usadil jiný, nebudou sázet, aby z toho jedl jiný. Dny mého lidu budou jako dny stromu. Co svými rukama vytvoří, to moji vyvolení sami spotřebují. (Iz 65,21.22)

Osobní studium

Přečti si texty Iz 35,4–10 a 65,21–25. V čem všem se bude život v ideálních podmínkách na nové zemi lišit od toho, co prožíváme nyní?

V knize Izajáš se několikrát opakuje, že přijde něco nového: „nové věci“ (42,9; 48,6), „nová píseň“ (42,10), „něco docela nového“ (43,19) nebo „nové jméno“ (62,2). Co je nového v 65. kapitole? Je to nový systém, nové uspořádání věcí. Mezi celým Božím stvořením panuje klid a harmonie. Prokletí, které existovalo jako následek neposlušnosti a vzpoury (viz Lv 26,14–17 a Dt 28,30), bude navždy odvoláno a zrušeno, protože hříchu již nebude. Namísto toho přijde hojnost požehnaní, domy na bydlení a dostatek jídla.

Jak bude vypadat život na takovém nádherném místě? Někteří lidé uvažují, jestli vůbec budeme schopni rozpoznat své přátele a své rodiny. Vždyť nakonec, naše těla budou změněna, přijmou nesmrtelnost a budou odrážet Boží obraz. Po Kristově vzkříšení jej byli jeho učedníci schopni poznat (J 20,11–16). Také Tomáš Ježíše poznal (J 20,27.28). Ježíšovy charakteristické rysy poznali i dva učedníci u stolu, po cestě do Emauz (L 24,30.31.35). Pokud budou naše těla podobná Ježíšovu vzkříšenému tělu, určitě se budeme navzájem znát a budeme se moci po celou věčnost těšit z obnovených vztahů. Můžeme předpokládat, že budeme pokračovat ve vztazích s těmi, které známe a milujeme a kteří tam budou s námi.

„Tam budou vykoupení poznávat tak, jak Bůh zná je‘. Láska a soucit, které Bůh vložil do lidského srdce, se tam projeví ve vsí plnosti a ušlechtilosti. Společenství se svatými bytostmi, harmonický společenský život se vznešenými anděly i s těmi, kdo byli ve všech dobách Bohu věrni, kdo vyprali svá roucha a vybělili je v krvi Beránkově, pouta, která spojují, každý nebeský i pozemský rod‘ (Ef 3,15) – to všechno bude přispívat ke štěstí vykoupených.“ (GC 677; VDV 436)

Aplikace

„A proto neklesáme na mysli: i když navenek hyneme, vnitřně se den ze dne obnovujeme. Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy nám, kteří nehledíme k viditelnému, nýbrž k neviditelnému. Viditelné je dočasné, neviditelné však věčné.“ (2K 4,16–18)

Jak můžeme v tomto pomíjivém a dočasném světě rozpoznávat náznaky neviditelného a věčného?

Podněty k zamyšlení

„Vzkříšení a nanebevstoupení našeho Pána je příslibem toho, že Boží svatý lid v budoucnu zvítězí nad smrtí a hrobem, a zárukou toho, že nebe je otevřeno všem, kdo vyperou a vybělí svůj šat v Beránkově krvi. Ježíš vystoupil k Otci jako zástupce lidstva a Bůh přijme každého, kdo bude odrážet jeho podobu a mít podíl na jeho slávě.

Pozemští poutníci najdou v nebi svůj domov. Dostanou šat spravedlnosti, korunu slávy a palmovou rablest vítězství. Vše, co nám bránilo spatřit působení Boží prozřetelnosti, bude odstraněno. Pochopíme to, čemu jsme na zemi nedokázali porozumět. Seznámíme se s tajemstvím milosti. Tam, kde naše porušená mysl viděla jen samé nesrovnalosti a nesplněné sliby, zavládne dokonalý soulad. Zjistíme, že nekonečná láska měla i ty nejobtížnější události pevně v rukou. Když se seznámíme s tím, že Bůh ve své starostlivé péči ovlivňoval okolnosti tak, aby sloužily k našemu dobru, naše nitro se naplní nevýslovnou a svatou radostí.“ (CCh 358; RPC 304.305)

Otázky k rozhovoru

1. *V doslovný druhý příchod Ježíše Krista věří mnozí křesťané; v čem je naše naděje jako adventistů jedinečná?*
2. *Dvě ryby spolu plavaly, když vtom jedna řekla druhé: „Jaká je voda?“ Druhá odpověděla: „Co je to voda?“ Hlavní myšlenkou tohoto příkladu je, že si můžeme natolik zvyknout na věci kolem nás, že si přestaneme uvědomovat, jaké vlastně jsou. Narodili jsme se v hříchu, jsme naplněni hříchem a žijeme v hříšném světě. Jak si můžeme naplno uvědomit, jak nádherný život nás čeká na nové zemi? Proč bychom se měli i přes naše omezení snažit představit si, jaké to asi bude?*
3. *Není pochyb o tom, že ať už bude náš život na nové zemi jakýkoliv, budeme žít ve shodě a v harmonii se všemi bytostmi. Co můžeme už teď udělat pro to, abychom se na tuto nádhernou budoucnost připravovali?*

Shrnutí

Poselstvím evangelia Ježíše Krista je uzdravení a změna. Když je prožíváme, pak musí nutně ovlivnit i naše vztahy s druhými lidmi. Bible nám nabízí užitečné principy a příklady, jak můžeme prožívat dobré a blízké vztahy s ostatními – a to i ve světě naplněném hříchem.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

B21 Bible, překlad 21. století

ČSP Český studijní překlad

SNC Slovo na cestu

Díla Ellen G. Whiteové

U českých překladů knih Ellen G. Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion (v závorce pak název staršího vydání, pokud byl použit citát)

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český překlad
AA	The Acts of the Apostles	PNL	Poslové naděje a lásky
CCh	Counsels for the Church	RPC	Rady pro církve
COL	Christ's Object Lessons	PM	Perly moudrosti
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
Ed	Education	VYCH	Výchova
GC	The Great Controversy	VDV	Velké drama věků
PK	Prophets and Kings	OSU	Od slávy k úpadku (PK Proroci a králové)
PP	Patriarchs and Prophets	NUD	Na úsvitu dějin
SC	Steps to Christ	CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji

Zkratka	Anglický název
CG	Child Guidance
CW	Counsels to Writers and Editors
GW	Gospel Workers
LDE	The Last Day Events

Zkratka	Anglický název
SM	Selected Messages
SR	The Story of Redemption
T	Testimonies for the Church
WM	Welfare Ministry

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary
RH	Advent Review and Sabbath Herald
ST	Signs of the Times

Sbírky ve 4. čtvrtletí 2018

Vážení a milí,

otevíráme společně úkoly sobotní školy s tématy pro 4. čtvrtletí roku 2018. Nevím, zda tento rok splní všechna naše očekávání, ale určitě musíme zvládnout i mnoho věcí neočekávaných, těch dobrých i těch zlých. Bible říká velmi elegantně, že je velkým uměním být spokojený s tím, co mám a co prožívám. Každému umění je třeba se učit, stejně tak i určité vnitřní spokojenosti a vděčnosti Hospodinu za cestu životem, kterou nás provází. Vděčnost je spíše životní program než naše přirozená lidská vlastnost. Takto nasměrovaný člověk se učí využívat vše, co mu Hospodin dává. Neruší ho tolik, když se nesplní všechny jeho představy a očekávání, protože umění vděčnosti dokáže odhalit věci skutečně hodnotné a cenné i tam, kde je jiní prostě nevidí.

Přeji všem studentům Boží školy vděčnosti mnoho objevů v oblasti toho, co od Hospodina každý den dostáváme.

Marek Škrta, hospodář Česko-Slovenské unie

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních dvě pravidelné sbírky. Jedna je určena na podporu různých celosvětových misijních projektů a druhá na provoz místního sboru.

Novinkou v letošním roce bude příležitost podpořit misijní projekty vlastního sdružení. Pro tyto účely je určena sbírka, která bude vyhlášena na začátku modlitebního týdne (samostatný variabilní symbol 111).

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2018 shrnuje zaměření jednotlivých sobot a můžete jej využít při plánování bohoslužeb. Všem dárcům děkuji za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás.

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odesílány na účet příslušného sdružení. Sbírkami se zvláštním určením mají uvedenu první část variabilního symbolu ve sloupci VS, druhou část variabilního symbolu tvoří číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2018			
Termín	Téma soboty	Sbírka	VS
Říjen			
6. 10.	Den modlitby a půstu		
13. 10.	Den kazatelské služby; Sbírka pro potřeby DC ADRA ČR	Sbírka pro DC ADRA ČR	42
20. 10.	Den daru prorocství		
27. 10.	Sobota stvoření		
Listopad			
3. 11.	Modlitební týden – zahájení a sbírka pro misijní projekty sdružení	Sbírka MT pro sdružení	111
10. 11.	Modlitební týden – ukončení a sbírka pro projekty Globální misie	Sbírka MT pro GK	100
17. 11.			
24. 11.			
Prosinec			
1. 12.	Den křesťanského správcovství		
8. 12.	Den vděčnosti za zdraví		
15. 12.			
22. 12.			
29. 12.	Sbírka 13. soboty pro Jihoasijsko-Pacifickou divizi	Sbírka 13. soboty	13